

Sadržaj

II. Nezakonodavni akti

UREDBE

- ★ **Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1310/2014 od 8. listopada 2014. o privremenom sustavu djelomičnih uplata doprinosa za pokrivanje administrativnih rashoda Jedinstvenog sanacijskog odbora tijekom privremenog razdoblja ⁽¹⁾** 1
- ★ **Uredba Komisije (EU) br. 1311/2014 od 10. prosinca 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 976/2009 u pogledu definicije INSPIRE elementa metapodataka** 6
- ★ **Uredba Komisije (EU) br. 1312/2014 od 10. prosinca 2014. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1089/2010 o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu međuoperativnosti usluga prostornih podataka** 8
- ★ **Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1313/2014 od 10. prosinca 2014. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz određenih pripremljenih ili konzerviranih agruma (mandarina itd.) podrijetlom iz Narodne Republike Kine nakon revizije nakon isteka mjera u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1225/2009** 17
- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1314/2014 od 10. prosinca 2014. o utvrđivanju paušalnih uvoznih vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća 38
- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1315/2014 od 10. prosinca 2014. o utvrđivanju koeficijenta dodjele koji se primjenjuje na količine obuhvaćene zahtjevima za uvozne dozvole podnesenima od 20. studenoga 2014. do 30. studenoga 2014. i o određivanju količina koje je potrebno dodati količini utvrđenoj za podrazdoblje od 1. srpnja 2015. do 31. prosinca 2015. u okviru carinskih kvota koje su Uredbom (EZ) br. 2535/2001 otvorene u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda 41

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP

ODLUKE

2014/892/EU:

- ★ **Provedbena odluka Komisije od 9. prosinca 2014. o izmjeni Priloga II. Odluci 93/52/EEZ u pogledu priznavanja određenih regija Francuske kao službeno slobodnih od bruceloze (*B. melitensis*) (priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 9218) (1)** 45

2014/893/EU:

- ★ **Odluka Komisije od 9. prosinca 2014. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za kozmetičke proizvode koji se ispiru (priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 9302) (1)** 47

III. Drugi akti

EUROPSKI GOSPODARSKI PROSTOR

- ★ **Odluka Nadzornog tijela EFTA-e br. 117/14/COL od 12. ožujka 2014. o 94. izmjeni postupovnih pravila i pozitivnog prava u području državnih potpora donošenjem novih smjernica za promicanje rizičnih financijskih ulaganja i produljenjem postojećih Smjernica o državnim potporama za promicanje ulaganja rizičnog kapitala u mala i srednja poduzeća** 62

Ispravci

- ★ **Ispravak Provedbene odluke Komisije 2014/844/EU, Euratom od 26. studenoga 2014. o odobrenju Malti da primjenjuje određene približne procjene za izračun osnovice vlastitih sredstava od PDV-a (SL L 343, 28.11.2014.)** 89
- ★ **Ispravak Provedbene odluke Komisije 2014/847/EU, Euratom od 26. studenoga 2014. o izmjeni Odluke 90/176/Euratom, EEZ o odobrenju Francuskoj da ne uzima u obzir određene kategorije transakcija i da primjenjuje određene približne procjene za izračun osnovice vlastitih sredstava od PDV-a (SL L 343, 28.11.2014.)** 89

---

(1) Tekst značajan za EGP

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) br. 1310/2014

od 8. listopada 2014.

**o privremenom sustavu djelomičnih uplata doprinosa za pokrivanje administrativnih rashoda
Jedinstvenog sanacijskog odbora tijekom privremenog razdoblja**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 65. stavak 5. točke (a), (b) i (c),

budući da:

- (1) Jedinstveni sanacijski odbor (Odbor) osnovan je u skladu s Uredbom (EU) br. 806/2014 i povjerena mu je primjena jedinstvenih odredaba utvrđenih tom Uredbom te upravljanje jedinstvenim fondom za sanaciju. Člankom 58. te Uredbe propisano je da Odbor ima autonomni proračun koji nije dio proračuna Unije.
- (2) Člankom 65. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 806/2014 propisano je da Odbor utvrđuje i prikuplja doprinose administrativnim rashodima Odbora koje treba platiti svaki subjekt iz članka 2. te Uredbe. Ti su subjekti kreditne institucije sa sjedištem u državama članicama sudionicama u smislu članka 2. Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013 ⁽²⁾ i matična društva, investicijska društva i financijske institucije sa sjedištem u državama članicama sudionicama u kojima podliježu nadzoru na konsolidiranoj osnovi koji provodi Europska središnja banka („ESB”) u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (g) Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013. Ovom Uredbom ne treba obuhvatiti podružnice sa sjedištem u državama članicama sudionicama koje pripadaju kreditnim institucijama sa sjedištem u državama članicama nesudionicama.
- (3) U skladu s člankom 59. Uredbe (EU) br. 806/2014 doprinosi administrativnim rashodima Odbora sastoje se od prihoda dijela I. proračuna Odbora i pokrivaju rashode dijela I. proračuna, koji uključuju barem troškove zaposlenika, plaća, administracije, infrastrukture, stručne izobrazbe i poslovanja.
- (4) Odbor u 2014. neće imati posebnu infrastrukturu i operativni kapacitet za prikupljanje doprinosa za pokrivanje svojih administrativnih rashoda za 2014. i 2015. od svih subjekata iz članka 2. Uredbe (EU) br. 806/2014. No Odbor će u 2014. morati prikupiti prihode potrebne za financiranje dijela I. njegova proračuna kako bi pokrio svoje administrativne rashode za navedene dvije godine. Administrativni rashodi Odbora za godinu 2104. i 2015. privremenog razdoblja procjenjuju se na 22 milijuna EUR.

⁽¹⁾ SL L 225, 30.7.2014., str. 1.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL L 287, 29.10.2013., str. 63.).

- (5) Potrebno je predvidjeti privremeno rješenje kako bi se Odboru omogućilo prikupljanje doprinosa za pokrivanje svojih administrativnih rashoda za 2014. i 2015. te pritom osiguralo da je izračun i prikupljanje doprinosa moguće provesti s vrlo ograničenim resursima Odbora te u vrlo kratkom vremenskom okviru. To bi se moglo omogućiti uvođenjem dviju faza za provedbu izračuna i prikupljanja doprinosa za pokrivanje administrativnih rashoda Odbora: privremenog sustava tijekom prvih faza postojanja Odbora i konačnog sustava.
- (6) Samo oni subjekti koji su primili obavijest ESB-a na najvišoj razini konsolidacije unutar država članica sudionica o odluci ESB-a da ih smatra značajnima u smislu članka 6. stavka 4. Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013 i u skladu s člankom 147. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke (ECB/2014/17) ⁽¹⁾ i koji se nalaze na popisu objavljenom na web-mjestu ESB-a 4. rujna 2014., ali ne i oni značajni subjekti koji su društva kćeri grupa koje su već uzete u obzir („značajni subjekti”), trebaju unaprijed uplatiti puni iznos djelomičnih uplata za pokrivanje administrativnih rashoda Odbora tijekom prijelaznog razdoblja. Subjekti koji bi se smatrali značajnima i koji su kao takvi od 5. rujna 2014. do kraja privremenog razdoblja primili obavijest ESB-a ne bi trebali biti podložni obvezi djelomične uplate doprinosa. U tu je svrhu potrebno osnovati privremeni sustav djelomičnih uplata doprinosa („djelomične uplate”) kojim će se Odboru omogućiti da tijekom privremenog razdoblja od značajnih subjekata prikupi djelomične uplate za pokrivanje svojih rashoda.
- (7) Ovaj je privremeni sustav proporcionalan jer subjekti koji će vršiti djelomične uplate čine oko 85 % ukupne imovine kreditnih institucija obuhvaćenih Uredbom (EU) br. 806/2014 i jednostavno ih je utvrditi. U ovoj bi preliminarnoj fazi takva metoda izračuna i prikupljanja djelomičnih uplata trebala uključivati što manje administrativno opterećenje za Odbor i predmetne subjekte.
- (8) Kada Odbor uspostavi potrebnu strukturu i operativni kapacitet, Komisija će donijeti konačni sustav administrativnih doprinosa na temelju kojeg će se računati i prikupljati doprinosi.
- (9) U skladu s konačnim sustavom doprinosi svih subjekata iz članka 2. Uredbe (EU) br. 806/2014 izračunavaju se i prikupljaju u skladu s konačnim pravilima. Doprinosi značajnih subjekata obuhvaćenih privremenim sustavom potrebno je ponovno ocijeniti kako bi se u obzir uzeli iznosi koje su uplatili na temelju tog privremenog sustava.
- (10) Sve razlike između djelomičnih uplata izvršenih na temelju privremenog sustava i doprinosa izračunanih u skladu s konačnim sustavom potrebno je poravnati u izračunu doprinosa administrativnim rashodima Odbora za godinu koja slijedi nakon kraja privremenog razdoblja.
- (11) Kako bi se omogućilo da Odbor počne djelovati do 1. siječnja 2015. u skladu s člankom 98. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 806/2014 te počne obavljati zadaće navedene u članku 99. stavku 3. te Uredbe, potrebno je hitno uspostaviti jednostavan i učinkovit mehanizam koji je moguće brzo i jednostavno provesti tijekom početne faze postojanja Odbora kako bi mu se omogućilo stjecanje potrebnih financijskih sredstava za uspostavu organizacijske strukture i zapošljavanja osoblja potrebnog za obavljanje zadaća u skladu s tom Uredbom.

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom propisuju pravila:

- (a) o privremenom sustavu djelomičnih uplata doprinosa za administrativne rashode Odbora tijekom privremenog razdoblja;
- (b) o metodologiji izračuna djelomičnih uplata koje se unaprijed prikupljaju od svih značajnih subjekata za pokrivanje administrativnih rashoda Odbora tijekom privremenog razdoblja;
- (c) o postupku i načinima na koji Odbor prikuplja djelomične uplate iz točke (b);

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke od 16. travnja 2014. o uspostavljanju okvira za suradnju unutar Jedinog nadzornog mehanizma između Europske središnje banke i nacionalnih nadležnih tijela te s nacionalnim imenovanim tijelima (Okvirna uredba o SSM-u) (ESB/2014/17)(SL L 141, 14.5.2014., str. 1.).

- (d) o mehanizmima za odgodu izračuna i prikupljanja doprinosa koje trebaju platiti subjekti iz članka 2. Uredbe (EU) br. 806/2014, koji nisu značajni subjekti, za pokrivanje administrativnih rashoda Odbora tijekom privremenog razdoblja;
- (e) o mehanizmima za prilagodbu doprinosa koje trebaju platiti značajni subjekti za administrativne rashode Odbora nakon privremenog razdoblja kako bi se u obzir uzele razlike između djelomičnih uplata izvršenih unaprijed na temelju tog privremenog sustava i doprinosa koje je potrebno uplatiti za privremeno razdoblje u okviru konačnog sustava.

Članak 2.

Područje primjene i cilj

Ova se Uredba odnosi na subjekte iz članka 2. Uredbe (EU) br. 806/2014.

Djelomične uplate koje Odbor prikuplja u skladu s ovom Uredbom isključivo su namijenjene pokrivanju administrativnih rashoda Odbora tijekom privremenog razdoblja.

Odbor provodi dobro financijsko upravljanje i proračunski nadzor u svim područjima svojih rashoda.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije navedene u članku 3. Uredbe (EU) br. 806/2014. Primjenjuju se i sljedeće definicije:

- (a) „djelomične uplate” ili „djelomične uplate doprinosa” znači djelomične uplate doprinosa koje prikuplja Odbor u skladu s ovom Uredbom za pokrivanje administrativnih rashoda Odbora tijekom privremenog razdoblja;
- (b) „administrativni rashodi Odbora” znači rashodi dijela I. proračuna Odbora tijekom privremenog razdoblja;
- (c) „ukupna imovina” znači ukupna vrijednost imovine koja proizlazi iz reda „ukupna imovina” konsolidirane, ako je to primjenjivo, bilance značajnog subjekta na temelju izvješća u skladu s odgovarajućim zakonodavstvom Unije za bonitetne svrhe od 31. prosinca 2013. ili od primjenjivog datuma izvješćivanja za financijsku godinu 2013. ako financijska godina završava na datum poslije 31. prosinca;
- (d) „značajni subjekti” znači subjekti koji su primili obavijest ESB-a na najvišoj razini konsolidacije unutar država članica sudionica o odluci ESB-a da ih smatra značajnima u smislu članka 6. stavka 4. Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013 i u skladu s člankom 147. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 468/2014 i koji se nalaze na popisu objavljenom na *web*-mjestu ESB-a 4. rujna 2014., ali ne i oni značajni subjekti koji su društva kćeri grupa koje su već uzete u obzir u ovoj definiciji ni podružnice, sa sjedištem u državama članicama sudionicama, kreditnih institucija sa sjedištem u državama članicama nesudionicama;
- (e) „obavijest o djelomičnoj uplati” znači obavijest kojom se određuje iznos djelomične uplate doprinosa koji se prikuplja unaprijed, a izdaje se svakom relevantnom značajnom subjektu u skladu s ovom Uredbom;
- (f) „privremeno razdoblje” znači razdoblje koje počinje 19. kolovoza 2014. i završava 31. prosinca 2015. ili završava na dan primjene konačnog sustava administrativnih doprinosa koji je donijela Komisija u skladu s člankom 65. stavkom 5. točkom (a) Uredbe (EU) br. 806/2014, ovisno o tome što je nastupilo kasnije;
- (g) „nadležno tijelo” znači nadležno tijelo u smislu članka 4. stavka 2. točke i. Uredbe (EU) br. 1093/2010 ⁽¹⁾.

Članak 4.

Privremeni sustav djelomičnih uplata doprinosa

1. Svi subjekti iz članka 2. Uredbe (EU) br. 806/2014 plaćaju doprinose za pokrivanje administrativnih rashoda Odbora tijekom privremenog razdoblja.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

2. Odbor izračunava i unaprijed prikuplja djelomične uplate doprinosa koje plaćaju značajni subjekti za pokrivanje administrativnih rashoda Odbora tijekom privremenog razdoblja.
3. Izračun i prikupljanje doprinosa za administrativne rashode Odbora tijekom privremenog razdoblja od subjekata iz članka 2. Uredbe (EU) br. 806/2014 koji nisu značajni subjekti odgađa se do kraja privremenog razdoblja iz članka 3. stavka 6. točke (f).

Članak 5.

Izračun djelomičnih uplata

1. Administrativni rashodi Odbora tijekom privremenog razdoblja osnova su za određivanje djelomičnih uplata doprinosa koje unaprijed plaćaju značajni subjekti.
2. Djelomične uplate koje plaća svaki značajni subjekt izračunavaju se tako da se administrativni rashodi Odbora za 2014. i 2015., ili za odgovarajuće razdoblje ako privremeno razdoblje traje nakon 31. prosinca 2015., pomnože omjerom ukupne imovine tog značajnog subjekta i ukupnog iznosa ukupne imovine svih značajnih subjekata prema izvješću od 31. prosinca 2013. ili od primjenjivog datuma izvješćivanja za financijsku godinu 2013. ako financijska godina završava na datum poslije 31. prosinca.

Članak 6.

Mehanizmi za poravnanje

1. Iznos doprinosa koji treba platiti svaki subjekt iz članka 2. Uredbe (EU) br. 806/2014 za pokrivanje administrativnih rashoda Odbora tijekom privremenog razdoblja izračunava se (ponovno) u skladu s konačnim sustavom administrativnih doprinosa koji je donijela Komisija u skladu s člankom 65. stavkom 5. točkom (a) Uredbe (EU) br. 806/2014 („konačni sustav”).
2. Sve razlike između djelomičnih uplata izvršenih na temelju privremenog sustava i doprinosa iz stavka 1. izračunanih u skladu s konačnim sustavom poravnavaju se u izračunu doprinosa za pokrivanje administrativnih rashoda Odbora za godinu koja slijedi nakon privremenog razdoblja. Ta se prilagodba vrši smanjenjem ili povećanjem doprinosa administrativnim rashodima Odbora za tu godinu.
3. Ako je razlika iz stavka 2. veća od doprinosa koje je potrebno uplatiti za tu godinu, prilagodba se nastavlja sljedeće godine.

Članak 7.

Obavijest i plaćanje

1. Odbor svakom pojedinom značajnom subjektu izdaje obavijest o djelomičnoj uplati i o njoj ga obavješćuje preporučenom poštom s potvrdom o primitku.
2. U obavijesti o djelomičnoj uplati određen je iznos djelomične uplate koju unaprijed vrši značajni subjekt za pokrivanje administrativnih rashoda Odbora tijekom privremenog razdoblja.
3. U obavijesti o djelomičnoj uplati navodi se način vršenja uplate. Značajni subjekt dužan je pridržavati se uvjeta za plaćanje navedenih u obavijesti o djelomičnoj uplati.
4. Značajni subjekt plaća iznos koji treba platiti u skladu s obavijesti o djelomičnoj uplati u jednom obroku u roku od 30 dana od datuma obavijesti o djelomičnoj uplati.
5. Ne dovodeći u pitanje bilo koju drugu pravnu zaštitu na raspolaganju Odbora, u slučaju nepotpunog plaćanja, neplaćanja ili nepridržavanja uvjeta za plaćanje utvrđenih u obavijesti o djelomičnoj uplati značajni subjekt podložan je dnevnoj novčanoj kazni za nepodmireni iznos djelomične uplate.

Za izračun dnevne novčane kazne obračunava se dnevna kamata na nepodmireni iznos prema važećoj kamatnoj stopi Europske središnje banke za glavne operacije refinanciranja, kako je objavljeno u seriji C *Službenog lista Europske unije*, na snazi prvog kalendarskog dana u mjesecu dospijea, uvećana za 8 postotnih bodova od datuma dospijea djelomične uplate.

6. Dnevna novčana kazna iz stavka 5. izvršiva je, a izvršenje se uređuje u skladu s mjerodavnim postupovnim uredbama u državama članicama sudionicama. Tijelo koje u tu svrhu imenuje vlada svake države članice sudionice i o kojem obavješćuje Odbor i Sud odluci prilaže nalog za njezino izvršenje bez drugih formalnosti osim provjere vjerodostojnosti odluke.

Članak 8.

Izveščivanje

Deset dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe mjerodavna nadležna tijela Odboru dostavljaju podatke za kontakt značajnih subjekata i vrijednost njihove ukupne imovine prema izvješću od 31. prosinca 2013. ili od primjenjivog datuma izvješćivanja za financijsku godinu 2013. ako financijska godina završava na datum poslije 31. prosinca.

Članak 9.

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. listopada 2014.

Za Komisiju
Predsjednik
José Manuel BARROSO

UREDBA KOMISIJE (EU) br. 1311/2014**od 10. prosinca 2014.****o izmjeni Uredbe (EZ) br. 976/2009 u pogledu definicije INSPIRE elementa metapodataka**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 7. stavak 1.,

budući da:

- (1) Uredbom Komisije (EZ) br. 976/2009 ⁽²⁾ utvrđuju se provedbena pravila za sve mrežne usluge, osim za usluge koje omogućuju pozivanje usluga prostornih podataka.
- (2) Međuoperativnost usluga prostornih podataka karakterizira mogućnost međusobnog komuniciranja, provedbe ili prijenosa podataka. Mogućnost pristupa relevantnim informacijama preduvjet je za pozivanje usluga prostornih podataka. Uslugama pronalaženja propisanim Direktivom 2007/2/EZ i provedbenim pravilima iz Uredbe Komisije (EZ) br. 976/2009 države članice osiguravaju dostupnost elemenata metapodataka propisanih Uredbom Komisije (EZ) br. 1205/2008 ⁽³⁾. Provedbenim pravilima za usluge prostornih podataka iz Uredbe Komisije (EU) br. 1089/2010 ⁽⁴⁾ uvode se novi elementi metapodataka za usluge prostornih podataka te je stoga potrebno u Uredbi Komisije (EZ) br. 976/2009 ažurirati definiciju elementa metapodataka kako bi se omogućilo pronalaženje i dostupnost novih elemenata metapodataka putem usluga pronalaženja država članica.
- (3) Stoga je Uredbu (EZ) br. 976/2009 potrebno na odgovarajući način izmijeniti.
- (4) Mjere propisane ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 22. Direktive 2007/2/EZ,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Članak 2. točka 7. Uredbe (EZ) br. 976/2009 zamjenjuje se sljedećim:

„7. ‚INSPIRE element metapodataka‘ znači element metapodataka utvrđen u dijelu B Priloga Uredbi (EZ) br. 1205/2008 ili u dijelu B Priloga V., dijelu B Priloga VI. i dijelu B Priloga VII. Uredbi Komisije (EU) br. 1089/2010 (*);

(*) Uredba (EU) br. 1089/2010 od 23. studenoga 2010. o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o međuoperativnosti skupova prostornih podataka i usluga u vezi s prostornim podacima (SL L 323, 8.12.2010., str. 11.).”

⁽¹⁾ SL L 108, 25.4.2007., str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 976/2009 od 19. listopada 2009. o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s mrežnim uslugama (SL L 274, 20.10.2009., str. 9.).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1205/2008 od 3. prosinca 2008. o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s metapodacima (SL L 326, 4.12.2008., str. 12.).

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1089/2010 od 23. studenoga 2010. o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o međuoperativnosti skupova prostornih podataka i usluga u vezi s prostornim podacima (SL L 323, 8.12.2010., str. 11.).

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. prosinca 2014.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

UREDBA KOMISIJE (EU) br. 1312/2014**od 10. prosinca 2014.****o izmjeni Uredbe (EU) br. 1089/2010 o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu međuoperativnosti usluga prostornih podataka**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 7. stavak 1.,

budući da:

- (1) Uredbom Komisije (EU) br. 1089/2010 ⁽²⁾ određuju se tehnički mehanizmi samo za međuoperativnost skupova prostornih podataka.
- (2) Međuoperativnost usluga prostornih podataka karakteriziraju mogućnost međusobnog komuniciranja, provedbe ili prijenosa podataka. Stoga je potrebno usluge prostornih podataka više dokumentirati dodatnim metapodacima. U manjoj se mjeri odnosi i na usklađivanje sadržaja usluge u odnosu na provedbena pravila za skupove prostornih podataka.
- (3) Za razvoj provedbenih pravila propisanih Direktivom 2007/2/EZ naglasak je prvenstveno stavljen na ključne usluge, tj., Uredbom Komisije (EZ) br. 976/2009 ⁽³⁾, na mrežne usluge i, Uredbom (EU) br. 1089/2010, na međuoperativnost skupova prostornih podataka. Stoga je sada potrebno izmijeniti Uredbu (EU) br. 1089/2010 uključivanjem provedbenih pravila za usluge prostornih podataka.
- (4) Mjere propisane ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 22. Direktive 2007/2/EZ,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 1089/2010 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom određuju zahtjevi za tehničke mehanizme za međuoperativnost i, kad je to izvedivo, usklađivanje skupova prostornih podataka i usluga povezanih s prostornim podacima koji su povezani s temama iz priloga I., II. i III. Direktivi 2007/2/EZ.
2. Ova se Uredba ne primjenjuje na mrežne usluge koje su obuhvaćene Uredbom Komisije (EZ) br. 976/2009 ^(*).

^(*) Uredba Komisije (EZ) br. 976/2009 od 19. listopada 2009. o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s mrežnim uslugama (SL L 274, 20.10.2009., str. 9).”

⁽¹⁾ SL L 108, 25.4.2007., str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1089/2010 od 23. studenoga 2010. o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o međuoperativnosti skupova prostornih podataka i usluga u vezi s prostornim podacima (SL L 323, 8.12.2010., str. 11.).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 976/2009 od 19. listopada 2009. o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s mrežnim uslugama (SL L 274, 20.10.2009., str. 9.).

2. U članku 2. dodaju se sljedeće točke 31. do 38.:

- „31. ‚krajnja točka‘ znači internetska adresa koja se upotrebljava za izravno pozivanje postupka omogućenog uslugom prostornih podataka;
32. ‚točka pristupa‘ znači internetska adresa koja sadržava detaljni opis usluge prostornih podataka, uključujući popis krajnjih točaka za omogućavanje njezine provedbe;
33. ‚usluga prostornih podataka koja se može pozvati‘ znači sve sljedeće usluge:
- (a) usluga prostornih podataka s metapodacima koja ispunjuje zahtjeve Uredbe Komisije (EZ) br. 1205/2008 (*);
- (b) usluga prostornih podataka s najmanje jednim lokatorom izvora koji je točka pristupa;
- (c) usluga prostornih podataka u skladu s dokumentiranim i javno dostupnim skupom tehničkih specifikacija s informacijama potrebnima za njezinu provedbu;
34. ‚međuoperativnost usluga prostornih podataka‘ znači usluga prostornih podataka koja se može pozvati i koja ispunjuje zahtjeve Priloga VI.;
35. ‚usklađena usluga prostornih podataka‘ znači međuoperativna usluga prostornih podataka koja ispunjuje zahtjeve Priloga VII.;
36. ‚sukladni skup prostornih podataka‘ znači skup prostornih podataka koji ispunjuje zahtjeve ove Uredbe;
37. ‚postupak‘ znači aktivnost koju podržava usluga prostornih podataka;
38. ‚sučelje‘ znači imenovani skup postupaka koji karakterizira ponašanje entiteta kako je utvrđeno u normi ISO 19119:2005.

(*) Uredba Komisije (EZ) br. 1205/2008 od 3. prosinca 2008. o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o metapodacima (SL L 326, 4.12.2008., str. 12.).”

3. Članak 6. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Popisi kodova i enumeracije skupova prostornih podataka”;

(b) u stavku 1., uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Popisi kodova pripadaju jednoj od sljedećih vrsta iz priloga I. do VI.”

4. U članku 8. dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. U svim povezanim uslugama prostornih podataka omogućeno je ažuriranje podataka u skladu s rokom utvrđenim u stavku 2.”

5. Iza članka 14. umeću se sljedeći članci:

„Članak 14.a

Uvjeti za usluge prostornih podataka koje se mogu pozvati

Najkasnije 10. prosinca 2015. države članice moraju dostaviti metapodatke usluga prostornih podataka koje se mogu pozvati u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu V.

Članak 14.b

Mehanizmi za međuoperativnost i zahtjevi za usklađivanje usluga prostornih podataka koje se mogu pozvati

Usluge prostornih podataka koje se mogu pozvati, a koje se odnose na podatke sadržavane u najmanje jednom sukladnom skupu prostornih podataka moraju ispunjavati zahtjeve za međuoperativnost utvrđene u prilogima V. i VI. te, ako je izvedivo, zahtjeve za usklađivanje utvrđene u Prilogu VII.”

6. Dodaje se Prilog V., kako je utvrđen u Prilogu I. ovoj Uredbi.
7. Dodaje se Prilog VI., kako je utvrđen u Prilogu II. ovoj Uredbi.
8. Dodaje se Prilog VII., kako je utvrđen u Prilogu III. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. prosinca 2014.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG I.

„PRILOG V.

PROVEDBENA PRAVILA ZA USLUGE PROSTORNIH PODATAKA KOJE SE MOGU POZVATI

DIO A

Pisana pravila

Slično Uredbi (EZ) br. 1205/2008 sljedeća se pisana pravila primjenjuju na metapodatke o usluzi prostornih podataka.

Kada je to određeno u opisima elemenata metapodataka, polja vrijednosti upotrebljavaju se s mnogostrukosti koja je navedena u odgovarajućim tablicama. U pogledu pojedinog polja vrijednosti, svaka je vrijednost određena:

- brojčanim označivačem,
- tekstualnim nazivom za ljude koje se može prevesti na razne jezike Zajednice,
- jezično neutralnim nazivom za računala (vrijednost izražena u zagradama),
- izbornim opisom ili definicijom.

Tablica sadržava sljedeće podatke:

- u prvom stupcu nalazi se upućivanje na odlomak u Prilogu kojim se definira element metapodatka ili skupine elemenata metapodataka,
- u drugom stupcu nalazi se naziv elementa metapodatka ili skupine elemenata metapodatka,
- u trećem stupcu navedena je mnogostrukost elementa metapodatka. Izražavanje mnogostrukosti jednako je zapisu za mnogostrukost na jeziku UML u kojem:
  - N znači da postoji samo N primjeraka ovog elementa metapodataka u nizu rezultata,
  - 1..* znači da postoji najmanje jedan primjerak ovog elementa u nizu rezultata,
  - 0..1 znači da je prisutnost elementa metapodatka u nizu rezultata uvjetna, ali se može pojaviti samo jednom,
  - 0..* znači da je prisutnost elementa metapodataka u nizu rezultata uvjetna, ali da se element metapodatka može pojaviti jednom ili više puta,
  - kada je mnogostrukost 0..1 ili 0..*, uvjet određuje kada je element metapodataka obavezan,
- ako se mnogostrukost elementa ne odnosi na sve vrste izvora, četvrti stupac sadrži uvjetnu izjavu. Svi su elementi obavezni u drugim okolnostima.

DIO B

Element metapodataka 'Kategorija'

1. Kategorija

Riječ je o navođenju statusa usluge prostornih podataka u pogledu mogućnosti pozivanja.

Polje vrijednosti ovog elementa metapodataka je kako slijedi:

1.1. Može se pozvati (*invocable*)

Usluga prostornih podataka je usluga prostornih podataka koja se može pozvati.

1.2. Međuoperativan (*interoperable*)

Usluga prostornih podataka koja se može pozvati je međuoperativna usluga prostornih podataka.

1.3. Usklađen (*harmonised*)

Međuoperativna usluga prostornih podataka je usklađena usluga prostornih podataka.

DIO C

Upute o mnogostrukosti i uvjetima elemenata metapodataka

Novi metapodaci koji opisuju usluge prostornih podataka obuhvaćaju elemente metapodataka ili skupine elemenata metapodataka koji su navedeni u tablici 1.

Ti su elementi metapodataka ili skupine elemenata metapodataka u skladu s očekivanom mnogostrukosti i povezanim uvjetima utvrđenima u tablici 1.

U slučaju da nema uvjeta povezanih s nekim određenim elementom metapodatka, taj je element obavezan.

Tablica 1.

Metapodaci za usluge prostornih podataka koje se mogu pozvati

Upućivanje	Novi elementi metapodataka	Mnogostrukost	Uvjet
1	Kategorija	0..1	Uvjeti za uslugu prostornih podataka koja se može pozvati

DIO D

Dodatni zahtjevi za metapodatke utvrđeni u Uredbi (EZ) br. 1205/2008

1. Lokator izvora

Element metapodataka ‚Lokator izvora‘ utvrđen u Uredbi (EZ) br. 1205/2008 sadržava i sve točke pristupa davatelja usluga prostornih podataka, koje su kao takve jasno definirane.

2. Specifikacija

Element metapodataka ‚Specifikacija‘ utvrđen u Uredbi (EZ) br. 1205/2008 odnosi se i na tehničke specifikacije ili ih sadržava (poput tehničkog vodiča INSPIRE, no i drugih), s kojima je usluga prostornih podataka koja se može pozvati u potpunosti usklađena i koji nude sve potrebne tehničke elemente (čitljive ljudima te, prema potrebi, uređajima) kako bi se omogućilo njezino pozivanje.”

PRILOG II.

„PRILOG VI.

PROVEDBENA PRAVILA ZA MEĐUOPERATIVNOST USLUGA PROSTORNIH PODATAKA KOJE SE MOGU POZVATI

DIO A

Dodatni zahtjevi za metapodatke utvrđeni u Uredbi (EZ) br. 1205/2008

1. Uvjeti o pristupu i uporabi

Tehnička ograničenja koja se primjenjuju na pristup i uporabu usluge prostornih podataka dokumentiraju se u elementu metapodataka ‚OGRAIČENJA VEZANA UZ PRISTUP I UPOTREBU‘ utvrđenom u Uredbi (EZ) br. 1205/2008.

2. Odgovorna strana

Odgovorna strana utvrđena u Uredbi (EZ) br. 1205/2008 najmanje opisuje skrbničku odgovornu organizaciju, koja odgovara ulozi skrbničke odgovorne strane utvrđenoj u Uredbi (EZ) br. 1205/2008.

DIO B

Elementi metapodataka

3. Identifikator koordinatnog referentnog sustava

Prema potrebi, ovo je popis referentnih koordinatnih sustava koje podržava sustav prostornih podataka.

Svaki podržavani referentni koordinatni sustav izražava se identifikatorom.

4. Kvaliteta usluge

Riječ je o minimalnoj kakvoći usluge koju procjenjuje odgovorna strana sustava prostornih podataka i koja se očekuje da će vrijediti tijekom određenog vremenskog razdoblja.

4.1. Kriteriji

To su kriteriji na koje se odnose mjerenja.

Polje vrijednosti ovog elementa metapodataka je kako slijedi:

4.1.1. Dostupnost (*availability*)

Opisuje postotak vremena u kojemu je usluga dostupna.

4.1.2. Izvedba (*performance*)

Opisuje kako se brzo zahtjev usluge prostornih podataka može riješiti.

4.1.3. Kapacitet (*capacity*)

Opisuje najveći mogući broj istovremenih zahtjeva koje je moguće riješiti uz navedenu izvedbu.

4.2. Mjerenje

4.2.1. Opis

Opisuje mjerenje za svaki kriterij.

Polje vrijednosti ovog elementa metapodataka je slobodni tekst.

4.2.2. Vrijednost (*value*)

Opisuje vrijednost mjerenja za svaki kriterij.

Polje vrijednosti ovog elementa metapodataka je slobodni tekst.

4.2.3. Jedinica (*unit*)

Opisuje jedinicu mjerenja za svaki kriterij.

Polje vrijednosti ovog elementa metapodataka je slobodni tekst.

DIO C

Upute o mnogostrukosti i uvjetima elemenata metapodataka

Metapodaci koji opisuju međuoperativnu uslugu prostornih podataka obuhvaćaju elemente metapodataka ili skupine elemenata metapodataka koji su navedeni u tablici 1.

Ti su elementi metapodataka ili skupine elemenata metapodataka u skladu s očekivanom mnogostrukosti i povezanim uvjetima utvrđenima u tablici 1.

U slučaju da nema uvjeta povezanih s nekim određenim elementom metapodatka taj je element obavezan.

Tablica 1.

Metapodaci za međuoperativne usluge prostornih podataka

Upućivanje	Novi elementi metapodataka	Mnogostrukost	Uvjet
1	Identifikator koordinatnog referentnog sustava	1..*	Obavezan ako se primjenjuje
2	Kvaliteta usluge	3..**	

PRILOG III.

„PRILOG VII.

PROVEDBENA PRAVILA ZA USKLAĐIVANJE MEĐUOPERATIVNIH USLUGA PROSTORNIH PODATAKA

DIO A

Značajke

1. Kvaliteta usluge

Vjerojatnost da je usklađena usluga prostornih podataka dostupna je 98 % vremena.

2. Kodiranje izlaza

Usklađena usluga prostornih podataka kojom se vraćaju prostorni objekti u okviru područja primjene Direktive 2007/2/EZ kodira te prostorne objekte u skladu s ovom Uredbom.

DIO B

Elementi metapodataka

3. Metapodaci o pozivanju

Element metapodataka o pozivanju dokumentira sučelja usklađene usluge prostornih podataka i navodi krajnje točke kako bi se omogućila komunikacija između uređaja.

DIO C

Upute o mnogostrukosti i uvjetima elemenata metapodataka

Metapodaci o usklađenoj usluzi prostornih podataka obuhvaćaju element metapodataka ili skupinu elemenata metapodataka koji su navedeni u tablici 1.

Ti su elementi metapodataka ili skupina elemenata metapodataka u skladu s očekivanom mnogostrukosti i povezanim uvjetima utvrđenima u tablici 1.

U slučaju da nema uvjeta povezanih s nekim određenim elementom metapodatka taj je element obavezan.

*Tablica 1.***Metapodaci za usklađene usluge prostornih podataka**

Upućivanje	Novi elementi metapodataka	Mnogostrukost	Uvjet
1	Metapodaci o pozivanju	1..*	

DIO D

Postupci

1. Popis postupaka

Usklađena usluga prostornih podataka omogućuje postupke navedene u tablici 2.

Tablica 2.

Postupci za usklađene usluge prostornih podataka

Postupak	Uloga
Dohvati metapodatke o usklađenoj usluzi prostornih podataka	Osigurava sve potrebne informacije o usluzi i opisuje mogućnosti usluge

2. Postupak ‚Dohvati metapodatke o usklađenoj usluzi prostornih podataka‘

2.1. Zahtjev ‚Dohvati metapodatke o usklađenoj usluzi prostornih podataka‘

2.1.1. Parametri ‚Dohvati metapodatke o usklađenoj usluzi prostornih podataka‘

Parametar zahtjeva ‚Dohvati metapodatke o usklađenoj usluzi prostornih podataka‘ navodi prirodni jezik za sadržaj odziva ‚Dohvati metapodatke o usklađenoj usluzi prostornih podataka‘.

2.2. Odziv ‚Dohvati metapodatke o usklađenoj usluzi prostornih podataka‘

Odziv ‚Dohvati metapodatke o usklađenoj usluzi prostornih podataka‘ sadržava sljedeće skupove parametara:

- metapodaci o usklađenoj usluzi prostornih podataka,
- metapodaci o postupcima,
- jezici.

2.2.1. Parametri ‚Metapodaci o usklađenoj usluzi prostornih podataka‘

Parametri ‚Metapodaci o usklađenoj usluzi prostornih podataka‘ najmanje sadržavaju INSPIRE elemente metapodataka usklađene usluge prostornih podataka utvrđene u ovoj Uredbi i u Uredbi (EZ) br. 1205/2008.

2.2.2. Parametri ‚Metapodaci o postupcima‘

Parametar ‚Metapodaci o postupcima‘ pruža metapodatke o postupcima usklađene usluge prostornih podataka. Njime se najmanje opisuje svaki postupak, uključujući barem opis razmijenjenih podataka i mrežnu adresu.

2.2.3 Parametar ‚Jezici‘

Predviđena su dva parametra jezika:

- parametar ‚Jezik odziva‘ koji navodi prirodni jezik koji se upotrebljava u parametrima odziva ‚Dohvati metapodatke o usklađenoj usluzi prostornih podataka‘,
- parametar ‚Podržani jezici‘ koji sadržava popis prirodnih jezika koje podržava usklađena usluga prostornih podataka.”

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) br. 1313/2014**od 10. prosinca 2014.****o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz određenih pripremljenih ili konzerviranih agruma (mandarina itd.) podrijetlom iz Narodne Republike Kine nakon revizije nakon isteka mjera u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1225/2009**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1225/2009 od 30. studenoga 2009. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice ⁽¹⁾ (Osnovna uredba), a posebno njezin članak 11. stavak 2.,

budući da:

1. POSTUPAK**1.1. Mjere na snazi**

- (1) Uredbom (EZ) br. 1355/2008 ⁽²⁾ Vijeće je uvelo konačnu antidampinšku pristojbu na uvoz određenih pripremljenih ili konzerviranih agruma podrijetlom iz Narodne Republike Kine (Kina). Te su mjere bile u obliku posebne pristojbe po trgovačkom društvu, u rasponu od 361,4 EUR/tona do 531,2 EUR/tona neto mase proizvoda.
- (2) Te je mjere Sud Europske unije poništio 22. ožujka 2012. ⁽³⁾, ali su 18. veljače 2013. ponovo uvedene Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 158/2013 ⁽⁴⁾.

1.2. Zahtjev za reviziju nakon isteka mjera

- (3) Nakon objave obavijesti o skorom isteku konačnih antidampinških mjera na snazi ⁽⁵⁾, Komisija je 12. kolovoza 2013. primila zahtjev za pokretanje revizije nakon isteka tih mjera u skladu s člankom 11. stavkom 2. Osnovne uredbe. Taj je zahtjev podnio Federación Nacional de Asociaciones de Transformados Vegetales y Alimentos Procesados (FENAVAL) u ime proizvođača koji predstavljaju više od 75 % ukupne proizvodnje određenih pripremljenih ili konzerviranih agruma u Uniji.
- (4) Zahtjev se temeljio na činjenici da bi istekom konačnih antidampinških mjera vjerojatno došlo do nastavka dampainga i ponavljanja štete industriji Unije.

1.3. Pokretanje revizije nakon isteka mjera

- (5) Utvrdivši nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom da postoje dostatni dokazi za pokretanje revizije nakon isteka mjera, Komisija je 25. listopada 2013. u obavijesti objavljenoj u *Službenom listu Europske unije* ⁽⁶⁾ (Obavijest o pokretanju revizije) najavila pokretanje revizije nakon isteka mjera u skladu s člankom 11. stavkom 2. Osnovne uredbe.

1.4. Ispitni postupak**1.4.1. Razdoblje ispitnog postupka revizije i razmatrano razdoblje**

- (6) Ispitnim postupkom usmjerenim na nastavak dampainga obuhvaćeno je razdoblje od 1. listopada 2012. do 30. rujna 2013. (razdoblje ispitnog postupka revizije). Ispitivanjem kretanja važnih za ocjenu vjerojatnosti nastavka štete obuhvaćeno je razdoblje od 1. listopada 2009. do završetka razdoblja ispitnog postupka revizije (razmatrano razdoblje).

⁽¹⁾ SL L 343, 22.12.2009., str. 51.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1355/2008 od 18. prosinca 2008. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe na uvoz pripremljenih ili konzerviranih agruma (i to mandarina itd.) podrijetlom iz Narodne Republike Kine (SL L 350, 30.12.2008., str. 35.).

⁽³⁾ Presuda Suda Europske unije od 22. ožujka 2012. u predmetu C-338/10, *Grünwald Logistik Service GmbH (GLS) protiv Hauptzollamt Hamburg-Stadt*.

⁽⁴⁾ Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 158/2013 od 18. veljače 2013. o ponovnom uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz određenih pripremljenih ili konzerviranih agruma (mandarina itd.) porijeklom iz Narodne Republike Kine (SL L 49, 22.2.2013., str. 29.).

⁽⁵⁾ SL C 94, 3.4.2013., str. 9.

⁽⁶⁾ SL C 310, 25.10.2013., str. 9.

1.4.2. *Strane na koje se odnosi ispitni postupak*

- (7) Komisija je o pokretanju revizije nakon isteka mjera službeno obavijestila sljedeće strane: podnositelja zahtjeva, proizvođače u Uniji i njihova relevantna udruženja, poznate proizvođače izvoznike u Kini i mogućim analognim zemljama, nepovezane uvoznike u Uniji i njihova relevantna udruženja, dobavljače koji opskrbljuju proizvođače u Uniji i njihova relevantna udruženja, udruženje potrošača u Uniji za koje se zna da se to na njih odnosi, kao i predstavnike zemlje izvoznika. Te su strane mogle u pisanom obliku iznijeti svoje stavove i zatražiti saslušanje u roku iz Obavijesti o pokretanju postupka.
- (8) S obzirom na očigledno velik broj proizvođača izvoznika u Kini i nepovezanih uvoznika u Uniji, smatralo se primjerenim ispitati treba li, u skladu s člankom 17. Osnovne uredbe, primijeniti uzorkovanje. Kako bi Komisija mogla odlučiti je li uzorkovanje potrebno i, ako je potrebno, odabrati uzorak, od prethodno navedenih strana zatraženo je da se jave u roku od 15 dana od pokretanja revizije i Komisiji dostave podatke zatražene u Obavijesti o pokretanju postupka.
- (9) S obzirom na to da je zatražene podatke dostavila samo jedna skupina proizvođača izvoznika iz Kine, nije se smatralo potrebnim odabrati uzorak proizvođača izvoznika.
- (10) Kada je riječ o nepovezanim uvoznicima, utvrđeno je njih 32 koji su pozvani da dostave podatke za uzorkovanje. Sedam ih se odazvalo i dostavilo podatke potrebne za odabir za uzorkovanje. Tri su odabrana za sudjelovanje u uzorkovanju, no samo su dva u roku potvrdila da su voljna biti uključena u uzorak.
- (11) Temeljem prethodno iznesenoga Komisija je zainteresiranim stranama i onima koje su se javile u rokovima iz Obavijesti o pokretanju revizije poslala upitnike. Zaprimiti su odgovori pet proizvođača iz Unije, jednog proizvođača izvoznika iz Kine koji surađuje, dva nepovezana uvoznika, osam dobavljača koji opskrbljuju proizvođače iz Unije, jednog udruženja dobavljača koji opskrbljuju proizvođače iz Unije i jednog proizvođača iz analogne zemlje.
- (12) Dva su se udruženja uvoznika javila kao zainteresirane strane. Svoje komentare dostavilo je i pet nepovezanih uvoznika.
- (13) Kada je riječ o analognim zemljama proizvođačima, utvrđena su četiri trgovačka društva koja su i pozvana da dostave potrebne podatke. Samo je jedno od tih društava dostavilo zatražene podatke i pristalo na provjeru na licu mjesta.
- (14) Komisija je provjerila sve podatke koje je smatrala potrebnima za određivanje vjerojatnosti nastavka dampainga, vjerojatnosti ponavljanja štete te interesa Unije. Provjere na licu mjesta obavljene su u poslovnim prostorima sljedećih zainteresiranih strana:
- (a) proizvođači iz Unije:
- Halcon Foods S.A.U., Murcia, Španjolska,
  - Conservas y Frutas S.A., Murcia, Španjolska,
  - Agricultura y Conservas S.A., Algemesí (Valencia), Španjolska,
  - Industrias Videca S.A., Villanueva de Castellón (Valencia), Španjolska;
- (b) proizvođač izvoznik iz Kine:
- Zhejiang Taizhou Yiguan Food Co., Ltd., Kina, i njegovo povezano trgovačko društvo Zhejiang Merry Life Food Co., Ltd;
- (c) nepovezani uvoznici iz Unije:
- Wünsche Handelsgesellschaft International mbH & Co KG, Hamburg, Njemačka,
  - I. Schroeder KG (GmbH & Co), Hamburg, Njemačka;
- (d) proizvođač iz analogne države:
- Frigo-Pak Gıda Maddeleri Sanayi Ve Ticaret A.S., Turska.

1.5. **Objava bitnih činjenica i saslušanja**

- (15) Komisija je 13. listopada 2014. objavila bitne činjenice i razmatranja na temelju kojih je namjeravala odrediti antidampinške pristojbe (konačna objava). Nakon konačne objave više je zainteresiranih strana dostavilo podneske, uključujući stajališta o konačnim nalazima. Strankama koje su to zatražile omogućeno je da budu saslušane. Tri uvoznika zatražila su zajedničko saslušanje u prisutnosti službenika za saslušanje u trgovinskim postupcima, što im je omogućeno. Jedno europsko trgovačko udruženje zatražilo je saslušanje kod službi Komisije, što mu je omogućeno.

2. **DOTIČNI PROIZVOD I ISTOVJETNI PROIZVOD**

2.1. **Dotični proizvod**

- (16) Proizvod na koji se ova revizija odnosi isti je kao i onaj iz početnog ispitnog postupka, odnosno to su pripremljene ili konzervirane mandarine (uključujući tangerske i satsuma mandarine), klementine, wilking mandarine i drugi slični hibridi agruma koji ne sadržavaju dodana jaka alkoholna pića, bez obzira na to sadržavaju li ili ne sadržavaju dodani šećer ili neki drugi zaslađivač, te kako je definirano pod KN poglavljem 2008, a koji je podrijetlom iz Narodne Republike Kine (dotični proizvod) i koji trenutno pripada tarifnim oznakama KN 2008 30 55, 2008 30 75 i ex 2008 30 90.
- (17) Dotični se proizvod dobiva guljenjem i segmentiranjem određenih varijeteta malih agruma (uglavnom satsuma mandarina) koji se zatim pakiraju u medij šećernog sirupa, soka ili vode u raznim veličinama kako bi se udovoljilo posebnim zahtjevima različitih tržišta.
- (18) Satsuma mandarine, klementine i drugi mali agrumi obično se zajedničkim imenom nazivaju „mandarine”. Većina je ovih različitih voćnih varijeteta prikladna za upotrebu u svježem stanju ili za preradu. Oni su međusobno slični pa se stoga njihovi pripravnici i konzervirani proizvodi smatraju jednim proizvodom.

2.2. **Istovjetni proizvod**

- (19) Proizvođači iz Unije tvrdili su kako su uvozni proizvod i proizvod iz Unije istovjetni temeljem sljedećega:
- oba proizvoda imaju ista ili vrlo slična fizička svojstva poput okusa, oblika, veličine i teksture,
  - prodaju se istim ili sličnim kanalima i uglavnom konkuriraju cijenom,
  - oba imaju iste ili slične krajnje namjene,
  - lako ih je zamijeniti,
  - klasifikacija radi tarifnih razloga svrstava ih u iste oznake kombinirane nomenklature.
- (20) S druge strane, određeni su uvoznici tvrdili da je uvozni proizvod kvalitetniji jer sadržava manje polomljenih segmenata (najviše 5 %) i zbog toga što su boljšeg okusa, izgleda i strukture od proizvoda iz Unije. Također se tvrdilo da se uvozni proizvod od proizvoda iz Unije razlikuje po mirisu.
- (21) Komisija je te tvrdnje istražila pa je s obzirom na dostupne podatke zaključila da su ispravne tvrdnje industrije Unije iz uvodne izjave 19.
- (22) U pogledu tvrdnji uvoznika, one su odbijene na temelju sljedećeg:
- (a) određene razlike u kvaliteti u pogledu količine polomljenih segmenata, okusa, izgleda, mirisa i strukture ne utječu na osnovne karakteristike tog proizvoda. Uvozni se proizvod usprkos tome može zamijeniti s proizvodom iz Unije te ima istu ili sličnu krajnju namjenu kao proizvod iz Unije. Štoviše, proizvođači iz Unije svoj su proizvod, također s većim udjelom polomljenih segmenata, tijekom razmatranog razdoblja prodavali i uvoznicima i kategorijama korisnika/potrošača kojima su prodavali uvoznici (npr. lanci supermarketa i dobavljači za pekarsku industriju). Osim toga, jedan lanac supermarketa u Europskoj uniji potvrdio je da je prodavao proizvod europskog i kineskog podrijetla pod istom robnom markom i žigom;
  - (b) maksimalni udio od 5 % polomljenih segmenata nije isključiva značajka uvoznih proizvoda. Ispitnim se postupkom zapravo otkrilo da proizvođači iz Unije nude širi raspon kvaliteta s različitim postocima polomljenih segmenata, uključujući i one koje sadržavaju najviše 5 % polomljenih segmenata. Neki su uvoznici nabavili proizvod koji sadržava najviše 5 % polomljenih segmenata od proizvođača iz Unije.

- (23) Zbog toga se, slično kao i u početnom ispitnom postupku, uvozni proizvod i proizvod industrije Unije smatraju istovjetnima u smislu članka 1. stavka 4. Osnovne uredbe.

3. VJEROJATNOST NASTAVKA DAMPINGA

3.1. Uvodne napomene

- (24) U skladu s člankom 11. stavkom 2. Osnovne uredbe, ispitana je vjerojatnost da istek postojećih mjera dovede do nastavka doppinga.
- (25) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 9., zbog toga što je surađivala samo jedna skupina trgovačkih društava, nije bilo potrebno odabrati uzorak proizvođača izvoznika iz Kine. To je trgovačko društvo tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije pokrivalo približno 12 % – 20 % uvoza dotičnog proizvoda iz Kine u Uniju (postotak je dan u rasponu zbog povjerljivosti).

3.2. Damping uvoza tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije

3.2.1. Analogna zemlja

- (26) U skladu s odredbama članka 2. stavka 7. točke (a) Osnovne uredbe, uobičajenu vrijednost moralo se utvrditi na temelju cijena ili izračunate vrijednosti u odgovarajućoj trećoj zemlji tržišnoga gospodarstva (analogna zemlja), odnosno cijene po kojoj se iz te treće zemlje istovjetni proizvod uvozi u druge zemlje, uključujući Uniju, ili, ako to nije moguće, na nekoj drugoj razumnoj osnovi, uključujući stvarno plaćenu ili naplativu cijenu u Uniji za istovjetni proizvod, odgovarajuće prilagođenu, ako je potrebno, kako bi uključivala razumnu profitnu maržu.
- (27) Komisija je u Obavijesti o pokretanju postupka navela svoju namjeru da radi utvrđivanja uobičajene vrijednosti za Kinu kao odgovarajuću prikladnu zemlju iskoristi Tursku te je zainteresirane strane pozvala da se oko toga izjasne.
- (28) Što se tiče Turske kao predložene analogne zemlje nisu primljeni nikakvi komentari. Nijedna zainteresirana strana nije predložila proizvođače istovjetnog proizvoda iz neke druge analogne zemlje.
- (29) Jedan od turskih proizvođača izvoznika s kojima je uspostavljen kontakt, Frigo-Pak, na vrijeme je dostavio ispunjen čitav upitnik i pristao na provjeru na licu mjesta u svojim poslovnim prostorima.

3.2.2. Uobičajena vrijednost

- (30) S skladu s člankom 2. stavkom 7. točkom (a) Osnovne uredbe, uobičajena je vrijednost utvrđena na temelju provjerenih podataka dobivenih od proizvođača iz Turske. To trgovačko društvo nije prodavalo istovjetni proizvod na domaćem tržištu pa je stoga uobičajena vrijednost izračunata u skladu s člankom 2. stavkom 3. Osnovne uredbe krenuvši s proizvodnim troškovima i, u skladu s člankom 2. stavkom 6. točkom (b), dodajući razuman postotak za prodajne, opće i administrativne troškove kao i, u skladu s člankom 2. stavkom 6. točkom (c), razumnu stopu dobiti. Primijenjena stopa prodajnih, općih i administrativnih troškova stvarna je stopa koju ovaj proizvođač snosi pri prodaji drugih konzerviranih proizvoda na domaćem tržištu i iznosi 10 % – 20 % (postotak je dan u rasponu zbog povjerljivosti). Primijenjena stopa dobiti jednaka je onoj koja je primijenjena u početnom ispitnom postupku, odnosno 6,8 %, što predstavlja dobit koju je industrija EU-a ostvarivala prije štete zbog dampinškog uvoza iz Kine.

3.2.3. Izvozna cijena

- (31) Izvozna prodaja proizvođača izvoznika koji surađuje u Uniju izvršena je izravno nezavisnim kupcima s poslovnim nastanom u Uniji. U skladu s člankom 2. stavkom 8. Osnovne uredbe, izvozna je cijena utvrđena na temelju stvarno plaćenih ili naplativih cijena za dotični proizvod kada se on prodaje za izvoz iz Kine u Uniju.

3.2.4. Usporedba

- (32) Usporedba između uobičajene vrijednosti i izvozne cijene izvršena je na temelju cijene franko tvornica.
- (33) Radi osiguranja primjerene usporedbe između uobičajene vrijednosti i izvozne cijene proizvođača izvoznika koji surađuje te u skladu s člankom 2. stavkom 10. Osnovne uredbe, izvršene su odgovarajuće prilagodbe u pogledu razlika u troškovima prijevoza, osiguranja, bankovnih pristojbi i provizija koje su utjecale na cijene i na usporedivost cijena.

3.2.5. Dampinška marža

- (34) Kako je predviđeno člankom 2. stavkom 11. Osnovne uredbe, dampinška marža utvrđena je na temelju usporedbe ponderirane prosječne uobičajene vrijednosti s ponderiranom prosječnom izvoznom cijenom.
- (35) Kod proizvođača izvoznika koji surađuje ta je usporedba ukazala na postojanje dampa. Dampinška je marža iznosila više od 60 %.
- (36) Za Kinu u cjelini, usporedbom ponderirane prosječne izvozne cijene za kineski uvoz dotičnog proizvoda, kako se navodi u Eurostatu, i ponderirane prosječne uobičajene vrijednosti utvrđene za analognu zemlju (prilagođene kako bi odražavala vjerojatni sastav proizvoda kineskog uvoza u odnosu na sastav proizvoda iz prodaje u EU-u proizvođača izvoznika koji surađuje za usporedive vrste proizvoda) također je utvrđen znatan damping, i to još veće razine.
- (37) Nakon konačne objave europsko trgovinsko udruženje tvrdilo je da za razliku od kineskih proizvođača izvoznika i španjolskih proizvođača nije imalo nikakvu mogućnost provjeriti točne izračune (damping i šteta) te je stoga od Komisije zatražilo da dostavi podatke o izračunu dampa. Tijekom saslušanja u prisutnosti službenika za saslušanja tri su uvoznika također upozorila da bi im više odgovaralo da su primili podatke o izračunu dampa.
- (38) U tom smislu treba napomenuti da podaci na kojima je Komisija temeljila svoje izračune sadržavaju poslovne tajne i povjerljive informacije. Proizvođač izvoznik koji surađuje i koji je dostavio te podatke primio je posebnu objavu detaljnih izračuna dampa i štete na koje nije uložio nikakve primjedbe ili zahtjeve za pojašnjenje. Komisija te podatke ne može davati na uvid drugim zainteresiranim stranama, a da to ne čini povredu njihove povjerljivosti. Međutim, metode kojima se koristila Komisija, kako su prethodno navedene u uvodnim izjavama 30. – 36., objavljene su svim zainteresiranim stranama. Službenik za saslušanje je tijekom spomenutog saslušanja obavijestio uvoznike da od njega mogu zatražiti da provjeri izračune Komisije u slučaju dvojbe u pogledu njihove točnosti. Međutim, tri uvoznika nisu zatražila intervenciju službenika za saslušanje u tom pogledu.
- (39) U svakom slučaju, europsko trgovinsko udruženje samostalno je izračunalo dampinšku maržu usporedbom Eurostatovih prosječnih uvoznih cijena proizvoda iz Kine s Eurostatovim prosječnim uvoznim cijenama proizvoda iz Turske. Prema tom trgovinskom udruženju, na temelju te usporedbe može se zaključiti da je razina dampa niža, oko 30 %. U tom smislu prvo treba napomenuti da je u reviziji nakon isteka mjera točna razina dampa manje važna nego u ispitnom postupku u kojem se određuje razina pristojbe. Drugo, kako je prethodno objašnjeno u uvodnim izjavama 30. – 33., izračun Komisije temelji se na „stvarnim” podacima o uobičajenoj vrijednosti provjerenih turskih proizvođača koji surađuju te su one detaljno uspoređene s kineskim izvoznim cijenama. Stoga se podatci na kojima Komisija temelji svoj izračun smatraju puno pouzdanijima i preciznijima od procjena koje predlaže udruženje u svojim primjedbama na objavu.
- (40) Tijekom saslušanja sa službenikom za saslušanja tri uvoznika također su tvrdila da nije bilo dampa. Svoju tvrdnju temelje na činjenici da je Komisija utvrdila da su prosječne prodajne cijene kineskog proizvođača izvoznika koji surađuje za više važnih tržišta izvan EU-a niže od prosječnih prodajnih cijena za tržište Unije. Ta se tvrdnja mora odbaciti jer je damping prodaja na određenom tržištu po cijenama ispod uobičajene vrijednosti, a ne po cijenama nižima od cijena ostvarenih na drugim tržištima trećih zemalja.

3.3. Razvoj uvoza u slučaju stavljanja mjera izvan snage

3.3.1. Uvodna napomena

- (41) Nastavno na nalaz o postojanju dampa tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije ispitana je vjerojatnost nastavka dampa u slučaju stavljanja mjera izvan snage i analizirani su sljedeći elementi: proizvodni kapacitet i neiskorišteni kapacitet u Kini; obujam i cijene dampinškog uvoza iz Kine; privlačnost tržišta Unije u odnosu na uvoz iz Kine.
- (42) Tijekom velikog dijela razdoblja ispitnog postupka revizije (RIPR) u EU-u nikakve mjere nisu bile na snazi jer su bile poništene (vidjeti uvodnu izjavu 2.). Tijekom toga razdoblja bez mjera u razdoblju 2011./2012. zabilježen je najveći obujam uvoza nakon kojega je, tijekom preostalog dijela razdoblja ispitnog postupka revizije, uslijedio pad. Time se zapravo, umjesto pravoga porasta/pada potrošnje, odražava učinak stvaranja zaliha koji se pripisuje visokoj razini kineskog uvoza koji se odigrao između ožujka i srpnja 2012., kada te mjere nisu bile na snazi.

3.3.2. Kapacitet proizvodnje, domaće potrošnje i izvoza kineskih proizvođača

- (43) Što se tiče ukupnog kineskog proizvodnog i neiskorištenog kapaciteta Komisija nije dobila podatke ni od jednog kineskog proizvođača ili neke druge zainteresirane strane. U skladu s člankom 18. Osnovne uredbe Komisija je svoje nalaze izvela na temelju dostupnih činjenica.
- (44) Prema izvješću koje je objavila Agencija za inozemnu poljoprivredu Ministarstva poljoprivrede SAD-a (FSA/USDA), uključenom u zahtjev za reviziju i dostupnom javnosti ⁽⁷⁾, iznos svježih mandarina namijenjenih preradi, tj. proizvodnja konzerviranih mandarina u Kini povećala se za 27 % između razdoblja 2009./2010. (520 000 tona) i razdoblja ispitnog postupka revizije (660 000 tona). U proizvodnji kineskih konzerviranih mandarina prisutan je sličan trend. Prema tom izvješću Kina je povećala proizvodnju konzerviranih mandarina s 347 000 tona u razdoblju 2009./2010. na 440 000 tona u razdoblju ispitnog postupka revizije. U tome se izvješću nadalje procjenjuje da je kineska domaća potrošnja konzerviranih mandarina u razdoblju 2013./2014. iznosila približno 100 000 – 150 000 tona. Budući da se u drugom javno dostupnom izvoru domaća potrošnja procjenjuje na 50 000 – 100 000 tona ⁽⁸⁾, čini se razumnim procijeniti domaću potrošnju na 100 000 tona. Uzimajući u obzir prethodno iznesene podatke, količina kineskih konzerviranih mandarina dostupnih za izvoz u razdoblju ispitnog postupka revizije može se procijeniti na približno 340 000 tona.
- (45) U drugim dostupnim izvorima navode se nešto drukčije procjene u pogledu iznosa kineskih konzerviranih mandarina dostupnih za izvoz u razdoblju od 2009. do 2014. ⁽⁹⁾. Međutim, unatoč razlikama, u svim se procjenama navodi da je u razdoblju od 2009. do 2013. za izvoz bilo dostupno najmanje 300 000 tona kineskih konzerviranih mandarina. Ni u jednom izvoru nije navedeno da bi se količina kineskih konzerviranih mandarina dostupnih za izvoz mogla u budućnosti znatno smanjiti.

3.3.3. Privlačnost tržišta Unije

- (46) Čak i da je uvoz iz Kine tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije bio 19 253 tone, podaci o uvozu iz početnog ispitnog postupka koji se odnose na razdoblje od 2002. do 2007. pokazuju da kineski proizvođači mogu na tržište Unije isporučiti više od 60 000 tona po sezoni, što potvrđuju podaci Eurostata o uvozu koji se odnose na sezonu 2011./2012. Osim toga, visoka razina uvoza u razdoblju 2011./2012., u kojoj se mjere uglavnom nisu primjenjivale (točnije, od 22. ožujka 2012.), pokazuje da je Unija privlačno tržište za kineske proizvođače u smislu cijena te da će, ako se sadašnje antidampinške mjere stave izvan snage, na tržište Unije stići znatne količine kineskog dampinškog uvoza.
- (47) Činjenica da je u razdoblju 2002./2007. (kada se nisu provodile nikakve antidampinške mjere) Kina u Uniju izvozila prosječno znatno više konzerviranih mandarina po sezoni (za 36 %) nego u razdoblju 2009./2013. (kada su pristojbe bile na snazi, osim od 22. ožujka 2012. do 23. veljače 2013.), iako su ukupne količine dostupne za kineski izvoz diljem svijeta bile niže u prvome razdoblju nego u drugome, dodatno potvrđuje vjerojatnost da će kineski proizvođači, stave li se ove mjere izvan snage, svoje izvozne količine za Uniju povećati na razine koje su zabilježene tijekom početnog ispitnog postupka.

3.3.4. Izvozne cijene za treće zemlje

- (48) Kada je riječ o izvozu u treće zemlje, ispitni je postupak pokazao da su tijekom ispitnog postupka revizije prosječne izvozne prodajne cijene trgovačkih društava koja surađuju za nekoliko važnih tržišta (poput Japana, Malezije, Filipina i Tajlanda) bile niže od prosječnih prodajnih cijena za Uniju. Stoga se može očekivati da će u izostanku mjera taj proizvođač izvoznik koji surađuje barem dio tog izvoza preusmjeriti u Uniju.
- (49) Vjerojatnost preusmjeravanja kineskog izvoza u Uniju dokazuju i kineske izvozne statistike koje se odnose na pripremljene i/ili konzervirane agrume u hermetički zatvorenim spremnicima. Točnije, na temelju tih statistika procjenjuje se da je, tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije, približno 20 000 tona dotičnog proizvoda prodano izvozom odredištima na kojima su prosječne cijene niže od onih koje se postižu u EU-u, čak iako na uvoz iz Kine na tim tržištima nisu bile primjenjive nikakve antidampinške pristojbe. Tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije ta bi količina bila jednaka domaćoj prodaji industrije Unije i 71 % ukupne proizvodnje u Uniji. Drugim riječima, na temelju sadašnje veličine europskog tržišta konzerviranih mandarina (ukupna potrošnja u EU

⁽⁷⁾ Agencija za inozemnu poljoprivredu Ministarstva poljoprivrede SAD-a; Citrus: World Markets and Trade, siječanj 2013. Dostupno na: <http://usda.mannlib.cornell.edu/usda/fas/citruswm//2010s/2013/citruswm-01-24-2013.pdf>

⁽⁸⁾ „Will plastic cups boost Chinese mandarin consumption”, Foodnews, 26. srpnja 2013. <https://www.agra-net.net/agra/foodnews/canned/canned-fruit/mandarins/will-plastic-cups-boost-chinese-mandarin-consumption-1.htm>

⁽⁹⁾ Isto; FSA/USDA Gain Reports on citrus for 2008-2013 (dostupno na: <http://gain.fas.usda.gov/Pages/Default.aspx>); bazu carinskih statističkih podataka Kine dostavio Goodwill China Business Information Limited.

u iznosi 44 523 tone) i u skladu s podacima iz kineskih izvoznih statistika, količina sadašnjeg kineskog izvoza u EU, zajedno s mogućom količinom za čije preusmjeravanje u Uniju postoji ekonomska računica, gotovo bi potpuno zadovoljila potražnju za konzerviranim mandarinama u Uniji.

3.3.5. Zaključak o vjerojatnosti nastavka dampainga

- (50) Ispitnim je postupkom potvrđeno da je tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije kineski uvoz nastavio ulaziti na tržište Unije po dampinškim cijenama. S obzirom na nastavak dampainga, činjenicu da je tržište Unije značajno tržište koje je kineskim izvoznicima u prošlosti bilo zanimljivo, zatim kineske proizvodne kapacitete koji premašuju ukupnu potrošnju u Uniji, kao i dokazanu volju i sposobnost kineskih proizvođača za ubrzano povećanje izvoza u Uniju ako za to bude poticaja, zaključuje se da postoji vjerojatnost nastavka dampainga u slučaju ukidanja mjera.

4. ŠTETA

4.1. Opće napomene

- (51) Mandarine se beru na jesen i zimi, pri čemu sezona berbe i obrade počinje početkom listopada, a završava približno krajem siječnja (kod nekih varijeteta u veljači ili ožujku) sljedeće godine. Većina kupoprodajnih ugovora (na primjer, oni koji se sklapaju s nepovezanim uvoznicima) sklapaju se u prvim mjesecima svake sezone. U industriji konzerviranih mandarina praksa je za svrhe usporedbe uzimati sezonu (razdoblje od 1. listopada jedne godine do 30. rujna sljedeće godine). Kao i u početnom ispitnom postupku, Komisija je ovu praksu usvojila za svoje analize.

4.2. Proizvodnja u Uniji i industrija Unije

- (52) Tijekom razdoblja revizije ispitnog postupka, istovjetni je proizvod u Uniji proizvelo pet proizvođača iz Unije. Ukupna proizvodnja istovjetnog proizvoda u Uniji tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije bila je izračunana na temelju odgovora na upitnik koje su dostavila četiri pojedinačna proizvođača, što je potvrđeno prilikom provjere na licu mjesta. Proizvodnja preostalog proizvođača koji nije surađivao na odgovarajući način i nije bio podvrgnut provjeri na licu mjesta, temeljila se na odgovoru na upitnik koji je taj proizvođač dostavio i koji je uspoređen sa zahtjevom. Na temelju toga je ukupna proizvodnja u Uniji tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije procijenjena na oko 28 500 tona.
- (53) Donesen je zaključak da prethodno navedeni proizvođači iz Unije, koji predstavljaju ukupnu proizvodnju u Uniji, čine industriju Unije u skladu sa značenjem članka 4. stavka 1. i članka 5. stavka 4. Osnovne uredbe.

4.3. Vidljiva potrošnja na tržištu Unije

- (54) Potrošnja u Uniji izračunana je na temelju podataka o uvozu kako ih je objavio Eurostat na razini TARIC-a (integrirana tarifa Europske unije) pa se ona stoga točno podudara s definicijom dotičnog proizvoda te na temelju obujma prodaje industrije Unije u EU-u.
- (55) Mora se napomenuti da, iako se ova analiza temelji na sezonama, a ne na kalendarskim godinama, gornja metodologija ne mora nužno odražavati potrošnju na razini industrijskog korisnika/potrošača. S obzirom na sezonski karakter glavne sirovine (svježe voće), u ovome je sektoru i kod uvoznika i kod proizvođača iz Unije uobičajena praksa stvarati zalihe kada se svježe voće konzervira, a prerađene proizvode prodavati distributerima ili industrijskim korisnicima čitave godine. Stoga na potrošnju mogu katkad utjecati učinci stvaranja zaliha.
- (56) Na temelju toga, tijekom razmatranog razdoblja potrošnja u Uniji kretala se kako slijedi:

Tablica 1.

	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	Razdoblje ispitnog postupka revizije
Potrošnja u Uniji (u tonama)	66 487	72 618	90 207	44 523
Indeks (2009./2010. = 100)	100	109	136	67

- (57) Tijekom razmatranog razdoblja potrošnja agruma u Uniji u prosjeku je bila niža od 70 000 tona. Međutim, uvoz je dosegnuo najvišu razinu u razdoblju 2011./2012., nakon čega je tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije uslijedio pad. Taj razvoj događaja zapravo odražava učinak stvaranja zaliha, a ne pravi porast/pad potrošnje, te se pripisuje visokoj razini kineskog uvoza u razdoblju od ožujka do srpnja 2012., kada te mjere privremeno nisu bile na snazi (vidjeti uvodnu izjavu 2.). Najveći obujam uvoza u razdoblju 2011./2012. kompenziran je manjim obujmom uvoza tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije, što je dovelo i do manje potrošnje u Uniji.
- (58) Neki su uvoznici tvrdili da nisu stvarali zalihe. Tvrdili su i to da su već od 6. listopada 2011. kad je nezavisni odvjetnik dostavio svoje mišljenje u predmetu C-338/10 bili uvjereni da će Sud poništiti te mjere. Stoga su odgovorili carinjenje dotičnog proizvoda dok Sud ne donese pravomoćnu presudu.
- (59) U tom kontekstu treba podsjetiti da se stvaranje zaliha može definirati kao gomilanje i skladištenje rezervnih zaliha. Podaci kojima Komisija raspolaže ukazuju na to da se od poništenja mjera 22. ožujka 2012. dotični proizvod uvezio u velikim količinama do srpnja 2012.: u prosjeku gotovo 9 000 tona mjesečno. Otad do kraja RIPR-a prosječna razina uvoza smanjila se na svega oko 1 650 tona mjesečno, što je oko 2 000 tona manje mjesečno u usporedbi s prosječnom razinom uvoza u razdoblju koje je prethodilo poništenju mjera. Komisija je zaključila da su u cilju postizanja takve znatne razine mjesečnog uvoza tijekom razmjerno kratkog razdoblja uvoznici gomilali velike količine dotičnog proizvoda. To su, uostalom, potvrdili i neki uvoznici, koji su priznali da su odgađali carinjenje kad su bili sigurni da će se antidampinške pristojbe poništiti. Stoga se tvrdnja da uvoznici nisu stvarali zalihe morala odbaciti.

4.4. Uvoz u Uniju iz Kine

- (60) S obzirom da je u ispitnom postupku surađivala samo jedna skupina kineskih izvoznika i da ta skupina čini približno 12 % – 20 % ukupnog uvoza iz Kine tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije (postotak je dan u rasponu zbog povjerljivosti), zaključeno je da su za obujme uvoza i uvozne cijene najtočniji i najbolji izvor podataka bili podaci Eurostata (prema potrebi, na razini oznake TARIC (integrirana tarifa Europske unije). Ipak su ispitane i cijene pojedinačnog kineskog izvoznika koji surađuje.

4.4.1. Obujam i tržišni udio

- (61) Obujam kineskog uvoza i odgovarajući tržišni udjeli kretali su se tijekom razmatranog razdoblja kako slijedi:

Tablica 2.

Uvoz iz Kine	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	Razdoblje ispitnog postupka revizije
Obujam uvoza (u tonama)	47 235	41 915	59 613	19 294
Indeks (2009./2010. = 100)	100	89	126	41
Tržišni udio	71 %	57,7 %	66,1 %	43,3 %

- (62) Nakon uvođenja antidampinških mjera u 2008., obujam kineskog uvoza općenito se smanjivao. Podsjeća se da je uvoz tijekom razdoblja početnog ispitnog postupka (2006./2007.) iznosio 56 108 tona.

- (63) Kako je prethodno objašnjeno, kod uvoza je ipak postignut najveći obujam u 2011./2012. Taj najveći obujam očigledno je uzrokovan poništenjem antidampinskih mjera u ožujku 2012. Štoviše, analizom mjesečnog razvoja kineskog uvoza na temelju podataka Eurostata, iako je mjesečni kineski uvoz općenito kolebao između 2 000 i 6 000 tona, u razdoblju od ožujka 2012. i srpnja 2012. on dostiže između 6 000 i 12 000 tona (u prosjeku gotovo 9 000 tona mjesečno). U tom pogledu treba napomenuti da su mjere poništene u ožujku 2012. i ponovo uvedene u veljači 2013., ali je evidentiranje uvedeno 29. lipnja 2012. ⁽¹⁰⁾, što je na uvoz imalo negativan učinak.
- (64) Slično obujmu uvoza, negativan je trend tijekom razmatranog razdoblja pratio i kineski tržišni udio koji se s 71 % smanjio na 43 %. Čak i kada se uzme u obzir utjecaj neuobičajenog obujma kineskog uvoza u 2011./2012. i razdoblje ispitnog postupka revizije, tržišni su se udjeli smanjili s oko 70 % u 2009./2010. na prosječnih 55 % u sljedećim godinama.

4.4.2. Cijena i sniženje cijene

Tablica 3.

Uvoz iz Kine	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	Razdoblje ispitnog postupka revizije
Prosječna uvozna cijena (EUR/tona)	677	744	1 068	925
Indeks (2009./2010. = 100)	100	110	158	137

- (65) Kako je vidljivo iz prethodne tablice, cijene kineskog uvoza povećale su se tijekom razmatranog razdoblja za 37 %. No mora se napomenuti da su se cijene do razdoblja 2011./2012. znatno povećale te da su se zatim tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije smanjivale.
- (66) Budući da je obujam uvoza jedinog izvoznika koji je surađivao činio tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije samo približno 12 % – 20 % kineskog uvoza (postotak je dan u rasponu zbog povjerljivosti), obaranje cijena je na temelju statističkih podataka o uvozu razmatrano i za sveukupan kineski izvoz.
- (67) U tu su svrhu ponderirane prosječne prodajne cijene proizvođača iz Unije koji su surađivali za nepovezane kupce na tržištu Unije uspoređene s odgovarajućim ponderiranim prosječnim cijenama CIF (troškovi, osiguranje, vozarina) uvoza iz Kine kako ih navodi Eurostat. Te cijene CIF prilagođene su kako bi se njima obuhvatili svi troškovi povezani s carinjenjem, odnosno carinska tarifa i troškovi nakon uvoza.
- (68) Usporedba na temelju toga pokazala je da je tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije uvoz dotičnog proizvoda snizio cijene industrije Unije za 4,8 %, ako se izračunom uzme u obzir utjecaj antidampinskih mjera na snazi. No ako se u obzir uzmu uvozne cijene bez antidampinskih pristojbi, marža obaranja cijena doseže 28 %.
- (69) Ako se razmatraju odgovarajuće prilagođene uvozne cijene koje je dostavio kineski izvoznik koji surađuje, za razdoblje tijekom ispitnog postupka revizije može se utvrditi marža obaranja cijena od 14 % ako se u obzir uzmu antidampinske mjere na snazi. Kada se odbije smanjenje zbog učinka antidampinskih pristojba, stopa obaranja cijena dostiže razinu od 20 %. Mora se napomenuti da se većina tih uvoza tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije ostvarila kada su mjere bile poništene.

4.5. Uvoz u Uniju iz ostalih trećih zemalja

- (70) Tijekom razmatranog razdoblja obujma uvoza iz ostalih trećih zemalja nikada nije imao tržišni udio veći od 11,2 %. Većina tog uvoza (najmanje 89 % tijekom razmatranog razdoblja) bila je iz Turske.

⁽¹⁰⁾ SL L 169, 29.6.2012., str. 50.

Tablica 4.

	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	Razdoblje ispitnog postupka revizije
Opseg uvoza iz ostalih trećih zemalja (u tonama)	4 033	8 078	10 090	4 717
Indeks (2009./2010. = 100)	100	200	250	117
Tržišni udio	6,1 %	11,1 %	11,2 %	10,6 %

4.6. Gospodarsko stanje industrije Unije

- (71) U skladu s člankom 3. stavkom 5. Osnovne uredbe, ispitivanje učinka dampinškog uvoza na industriju Unije uključivalo je ocjenu svih gospodarskih čimbenika i pokazatelja koji su utjecali na stanje industrije Unije tijekom razmatranog razdoblja.
- (72) Iako je svih pet proizvođača iz Unije dostavilo odgovore na upitnik, smatralo se da se odgovor na upitnik koji je dostavio jedan od proizvođača ne može u potpunosti upotrijebiti jer njegov odgovor nije potvrđen tijekom provjere na licu mjesta. Stoga se analiza temeljila na sljedećoj metodologiji.
- (73) Makroekonomski pokazatelji (proizvodnja, proizvodni kapacitet, iskorištenost kapaciteta, obujam prodaje, tržišni udio, zaposlenost, produktivnost, rast, visina dampinške marže i oporavak od učinaka prethodnog dumpinga) ocijenjeni su na razini čitave industrije Unije. Ta se ocjena temeljila na podacima koje su dostavila četiri proizvođača iz Unije koji su u potpunosti surađivali. U slučaju proizvođača čiji odgovor na upitnik nije potvrđen, ocjena je izvedena na temelju podataka koje je taj proizvođač dostavio i koji su, koliko je to bilo moguće, provjereni usporedbom s podacima koju su bili uključeni u zahtjev te njegovim revidiranim financijskim izvještajima.
- (74) Analiza mikroekonomskih pokazatelja (zalihe, prodajne cijene, profitabilnost, novčani tok, ulaganja, povrat od ulaganja, sposobnost prikupljanja kapitala te plaće) provedena je na razini četiri proizvođača iz Unije koji su surađivali u potpunosti. Ta se ocjena temeljila na njihovim podacima koji su službeno potvrđeni tijekom provjere na licu mjesta.

4.6.1. Makroekonomski pokazatelji

4.6.1.1. Proizvodnja, proizvodni kapacitet i iskorištenost kapaciteta

Tablica 5.

	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	Razdoblje ispitnog postupka revizije
Proizvodnja (u tonama)	11 815	33 318	29 672	28 763
Indeks (2009./2010. = 100)	100	282	251	243
Proizvodni kapacitet (u tonama)	77 380	77 380	77 380	77 380
Indeks (2009./2010. = 100)	100	100	100	100
Iskorištenost kapaciteta	15 %	43 %	38 %	37 %

- (75) Proizvodnja se tijekom razmatranog razdoblja znatno povećala, i to s približno 12 000 tona na gotovo 29 000 tona tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije. U sezoni 2009./2010. obujam proizvodnje bio je malen jer je na industriju Unije još utjecao dampinški uvoz kineskih konzerviranih mandarina koje su bile uvezene u prethodnoj sezoni te činjenica da je imala zalihe iz prethodne sezone dok antidampinške mjere nisu bile na snazi. Proizvodnja se povećala u sezoni 2010./2011. nakon što je novi kineski uvoz obuhvaćen antidampinškom mjerom na snazi.

- (76) Budući da se proizvodni kapacitet Unije tijekom tog razdoblja nije mijenjao, iskorištenost kapaciteta povećala se u skladu s njim, ali se ipak sustavno zadržala ispod 50 %.
- (77) Jedno europsko trgovačko udruženje tvrdilo je da je jedan proizvođač iz Unije obustavio proizvodnju od 2012./2013. te da su taj i druga dva proizvođača u teškoj financijskoj situaciji. Zbog toga se tvrdi da su brojke koje se odnose na proizvodnju i proizvodni kapacitet/iskorištenost bile umjetno uvećane.
- (78) U tom smislu prvo treba podsjetiti da su informacije prikupljene tijekom ispitnog postupka ukazivale na to da su svi proizvođači iz Unije koji čine dio industrije Unije proizvodili u svim sezonama tijekom razmatranog razdoblja. Prvu tvrdnju da je jedan proizvođač obustavio proizvodnju tijekom RIPR-a stoga treba odbaciti.
- (79) U pogledu navodne teške financijske situacije proizvođača iz Unije jedan proizvođač iz Unije doista je tijekom razmatranog razdoblja bio predmet stečajnog postupka. Međutim, ispitni postupak pokazao je da se razina proizvodnje tog proizvođača znatno povećala u razmatranom razdoblju, dok mu je kapacitet ostao isti. Stoga je zaključeno da stečajni postupak nije negativno utjecao na proizvodnju tog proizvođača. Nad druga dva proizvođača iz Unije pokrenut je stečajni postupak, ali tek nakon razmatranog razdoblja. Time se u stvari potvrđuje zaključak (vidjeti uvodne izjave od 96. do 98.) da se šteta nastavila i da je industrija Unije i dalje bila u osjetljivoj financijskoj situaciji.

4.6.1.2. Obujam prodaje i tržišni udio u Uniji

Tablica 6.

	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	Razdoblje ispitnog postupka revizije
Obujam prodaje (u tonama)	15 219	22 625	20 504	20 512
Indeks (2009./2010. = 100)	100	149	135	135
Tržišni udio (potrošnje u Uniji)	22,9 %	31,2 %	22,7 %	46,1 %

- (80) Tijekom razmatranog razdoblja prodaja industrije Unije nepovezanim kupcima na tržištu Unije povećala se za 35 %.
- (81) Tijekom razmatranog razdoblja trend rasta pratio je i tržišni udio industrije Unije. Uzimajući u obzir čak i učinak stvaranja zaliha na razinu potrošnje u Uniji u 2011./2012. i tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije, tržišni se udio povećao s približno 23 %, s početka toga razdoblja, na prosječno 35 % u posljednje dvije razmatrane godine.

4.6.1.3. Zaposlenost i produktivnost

Tablica 7.

	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	Razdoblje ispitnog postupka revizije
Broj zaposlenika	350	481	484	428
Indeks (2009./2010. = 100)	100	137	138	122

	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	Razdoblje ispitnog postupka revizije
Produktivnost (u tonama po zaposleniku)	34	69	61	67
Indeks (2009./2010. = 100)	100	205	182	199

- (82) Tijekom razmatranog razdoblja povećale su se zaposlenost i produktivnost, što je odraz sveukupnog povećanja proizvodnje i obujma prodaje. Povećanje produktivnosti u razdoblju 2010./2011. bilo je povezano s većim obujmima proizvodnje, koji su bili posljedica činjenice da su u tome razdoblju antidampinške mjere na snazi postigle potpuni učinak.
- (83) Gornji podaci o zaposlenosti izraženi su u ekvivalentima punoga radnoga vremena i stoga ne odgovaraju apsolutnom broju dotičnih sezonskih radnih mjesta. Kako bi se stekao bolji dojam o količini uključenih radnih mjesta, mora se napomenuti da je podatak za razdoblje ispitnog postupka revizije ekvivalent punoga radnoga vremena za približno 2 400 sezonskih radnih mjesta.

4.6.1.4. Rast

- (84) Industrija Unije uspjela je ostvariti korist od rasta na tržištu Unije do 2011. Međutim, čim su mjere koje su bile nametnute Kini poništene (vidjeti uvodnu izjavu 2.), a kineski uvoz preplavio je tržište Unije, industrija Unije znatan je dio svojega tržišnog udjela izgubila. Nakon što su pristojbe ponovo uvedene, industrija Unije mogla je povratiti svoj izgubljeni tržišni udio, iako po cijenu loše financijske situacije.

4.6.1.5. Visina davanja i oporavak od prethodnog davanja

- (85) Damping se u znatnoj mjeri nastavio tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije, kako je prethodno objašnjeno u točki 3.2.5. (vidjeti uvodne izjave 34. i 35.).
- (86) Kada je riječ o učinku visine stvarne dampinške marže na industriju Unije, s obzirom na obujam dampinškog uvoza iz Kine, taj se učinak ne može smatrati zanemarivim. Napominje se da je industrija Unije i dalje na putu oporavka od prethodnih davanja, posebno u smislu iskorištenosti kapaciteta i profitabilnosti (u usporedbi s početnim ispitnim postupkom).

4.6.2. Mikroekonomski pokazatelji

4.6.2.1. Zalihe

Tablica 8.

	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	Razdoblje ispitnog postupka revizije
Zalihe (u tonama)	2 020	2 942	7 257	9 729
Indeks (2009./2010. = 100)	100	146	359	482

- (87) Proizvođači iz Unije u posljednje su dvije sezone svoje zalihe znatno povećali. To je odraz činjenice da se u razmatranom razdoblju proizvodnja više povećala od prodaje.

4.6.2.2. Prodajne cijene u Uniji

Tablica 9.

	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	Razdoblje ispitnog postupka revizije
Prosječna jedinična prodajna cijena (EUR/tona)	1 260	1 322	1 577	1 397
Indeks (2009./2010. = 100)	100	105	125	111

- (88) U razdoblju revizije industrija Unije uspjela je povećati svoje prodajne cijene u EU-u za 11 %. To je povećanje bilo izrazito do 2011./2012., ali su se zatim cijene tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije smanjivale. To se pripisuje visokoj razini kineskog uvoza u razdoblju od ožujka do srpnja 2012., kada mjere nisu bile na snazi, te obaranju cijena industrije Unije cijenama dotičnog proizvoda iz Kine.

4.6.2.3. Profitabilnost i novčani tok

Tablica 10.

	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	Razdoblje ispitnog postupka revizije
Profitabilnost	-29,8 %	5,9 %	6,4 %	-2,9 %

- (89) Tijekom razmatranog razdoblja profitabilnost industrije Unije prvo se znatno povećala u razdoblju od 2010./2011. do 2011./2012. Međutim, u razdoblju ispitnog postupka revizije industrija Unije ponovno je stvarala gubitke.
- (90) Poboljšanje profitabilnosti bilo je jasno povezano s činjenicom da je u godinama nakon uvođenja antidampinskih mjera industrija Unije uspjela povećati obujam svoje prodaje i proizvodnje kao i prodajnu cijenu. Povratak stanja stvaranja gubitaka u razdoblju ispitnog postupka revizije posljedica je nižih prodajnih cijena zbog iznenadnog priljeva kineskog uvoza nakon što je Sud Europske unije poništio pristojbe.
- (91) U tome kontekstu treba podsjetiti da je u razdoblju između ožujka i srpnja 2012. znatan obujam kineskih proizvoda uvezen bez antidampinske pristojbe. Nadalje, utvrđeno je da je tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije kineski uvoz znatno snižavao cijene u Uniji, posebno kada se odbije učinak antidampinskih pristojba. To je uzrokovalo opći pad cijena koji je zatim doveo do situacije stvaranja gubitaka za industriju Unije.

Tablica 11.

	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	Razdoblje ispitnog postupka revizije
Novčani tok (EUR)	1 211 342	3 078 496	-1 402 390	-2 023 691
Indeks (2009./2010. = 100)	100	254	-116	-167

- (92) Razvoj novčanog toka tijekom razmatranog razdoblja, a posebno u posljednje dvije analizirane godine, uglavnom odgovara razvoju sveukupne profitabilnosti industrije Unije u vezi s učinkom povećanja zaliha.

4.6.2.4. Ulaganja, povrat od ulaganja, sposobnost prikupljanja kapitala i rast

Tablica 12.

	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	Razdoblje ispitnog postupka revizije
Ulaganja (EUR)	318 695	416 714	2 387 341	238 473
Indeks (2009./2010. = 100)	100	131	749	75
Povrat ulaganja (neto imovina)	-60 %	29 %	19 %	-1 %

- (93) Tijekom razmatranog razdoblja dio industrije Unije ulagao je u održavanje i optimizaciju postojećih proizvodnih strojeva. Obujam ulaganja posebno se povećao u razdoblju 2011./2012., najvjerojatnije potaknut razinom dobiti tijekom i neposredno nakon te godine. To je ulaganje uglavnom proveo jedan proizvođač iz Unije kako bi osigurao izvor sirovina koji će nadopuniti postojeće, te kako bi poboljšao poštovanje propisa o zaštiti okoliša. Povrat od ulaganja tijekom razmatranog razdoblja strogo je slijedio kretanja profitabilnosti.
- (94) Dio se industrije Unije suočio tijekom razmatranog razdoblja s poteškoćama prikupljanja kapitala, ali je konačno svoj dug uspio restrukturirati.

4.6.2.5. Plaće

Tablica 13.

	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	Razdoblje ispitnog postupka revizije
Troškovi rada po zaposleniku (EUR)	23 578	21 864	21 371	23 025
Indeks (2009./2010. = 100)	100	93	91	98

- (95) Prosječne razine plaća ostale su tijekom razmatranog razdoblja prilično stabilne, a jedinični se trošak proizvodnje smanjio.

4.7. Zaključak

- (96) Analiza štete pokazuje da se u razmatranom razdoblju stanje industrije Unije poboljšalo. Uvođenjem antidampinških mjera krajem 2008. omogućilo se industriji Unije da se polako ali sigurno oporavi od štetnih učinaka dampainga i nastavi iskoristivati svoj potencijal na tržištu Unije. Korist industrije Unije od tih mjera najbolje se vidi iz njezinih povećanih razina proizvodnje i prodaje te posebno razine dobiti.
- (97) No to se stanje tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije promijenilo. Mjere su u ožujku 2012. bile poništene, a uvoz iz Kine obilno se povećavao sve do lipnja 2012., kada je uvoz podvrgnut evidentiranju. Uvoznici su poništenje antidampinških pristojbi iskoristili kako bi u razdoblju 2011./2012. nakupili zalihe i te proizvode tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije stavili na tržište EU-a po niskim cijenama. To je dovelo do znatnog općeg cjenovnog pritiska na tržište EU-a i posljedičnog ponovnog pogoršanja financijskog stanja industrije. Ta industrija doista nije imala nikakva izbora osim sniziti svoje cijene kako bi zadržala razinu prodaje. No to je za njezinu financijsku situaciju imalo ozbiljne posljedice.

- (98) Štetno stanje u kojem se industrija Unije i dalje nalazi najbolje se vidi u nizu negativnih financijskih pokazatelja, odnosno profitabilnosti i novčanom toku, u kombinaciji s visokom razinom zaliha i niskom iskorištenošću kapaciteta. U tom kontekstu spriječena su nova ulaganja i rast.
- (99) Jedno europsko trgovačko udruženje osporilo je nalaze o šteti na temelju tvrdnje da su se obujam prodaje, zapošljavanje i prodajne cijene industrije Unije te razina ulaganja jednog proizvođača iz Unije pozitivno razvijali u razmatranom razdoblju.
- (100) Tu tvrdnju, međutim, treba odbaciti. Naime, u skladu s člankom 3. stavkom 5. Osnovne uredbe popis relevantnih ekonomskih pokazatelja koje bi trebalo ispitati nije potpun te jedan ili više tih čimbenika ne mora nužno predstavljati odlučujuću smjernicu u pogledu ispitivanja učinka dampinškog uvoza na industriju Unije. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 98., pokazatelji koje je naveo podnositelj zahtjeva nisu imali presudan utjecaj u donošenju zaključaka Komisije o štetnom stanju industrije Unije, već je zaključak o nastavku štete utemeljen na negativnim financijskim pokazateljima u pogledu profitabilnosti i novčanog toka u kombinaciji s visokim razinama zaliha i niskom iskorištenošću kapaciteta.

5. VJEROJATNOST NASTAVKA ŠTETE

5.1. Učinak predviđenog obujma uvoza i učinak na cijene u slučaju stavljanja mjera izvan snage

- (101) Ako se mjere budu morale staviti izvan snage, očekuje se povećanje obujma uvoza i dodatne štete za industriju Unije. To se temelji na sljedećim elementima.
- (102) Prethodno navedena analiza (vidjeti uvodnu izjavu 44.) pokazuje da, iako su se obujmi kineskog izvoza u Uniju nakon uvođenja mjera krajem 2008. znatno smanjili, kineski proizvođači i dalje proizvode znatne količine dotičnog proizvoda od kojih je većina namijenjena izvozu.
- (103) U smislu projiciranih obujma i cijena, jasno je da tržište Unije nastavlja biti privlačno za kineske proizvođače izvoznike. Kao prvo, u smislu obujma, tržište Unije treće je najveće svjetsko tržište za kineske konzervirane mandarine. Osim toga, razvoj situacije nakon poništavanja mjera pokazuje da su kineski izvoznici sposobni na tržište Unije brzo izvesti znatne količine dotičnog proizvoda čak i bez potrebe za preusmjerivanjem svojih prodaja s drugih tržišta. I na kraju ovoga dijela treba na temelju podataka o uvozu iz početnog ispitnog postupka napomenuti da Kina može na tržište Unije lako izvesti više od 60 000 tona po sezoni, a to odgovara iznosu od gotovo 90 % prosječne potrošnje u Uniji u razmatranom razdoblju.
- (104) Da je Kina zbog stavljanja mjera izvan snage doista povećala svoj izvoz u EU, na tržištu EU-a bi u srednjoročnom razdoblju najvjerojatnije došlo do općeg pada cijena. Time bi se proizvođače iz EU-a stavilo u još teži položaj, koji se opisuje u nastavku.
- (105) S druge strane, kada je riječ o cijenama, iz kineske baze podataka ⁽¹¹⁾ može se zaključiti da je u prošlosti Kina izvozila znatne količine u treće zemlje po cijenama nižima od izvoznih cijena za EU. Tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije u te treće zemlje izvezeno je približno 20 000 tona, što je činilo 71 % ukupne proizvodnje industrije Unije. Zbog privlačnosti tržišta EU-a u smislu cijena, zaključuje se da će, ako se mjere ukinu, kineski izvoznici vjerojatno te količine preusmjeriti na unosnije tržište Unije.
- (106) Nadalje, na temelju prethodno opisane analize (vidjeti uvodne izjave 68. i 69.) može se zaključiti da su se zbog kineskog uvoza na tržište Unije tijekom RIPR-a znatno snizile cijene proizvođača iz Unije, posebno ako se odbije učinak antidampinških pristojbi. Čak i uz povećanje kineskih uvoznih cijena u 2011./2012. dok mjere nisu bile na snazi, njihova je razina prema podacima Eurostata i dalje bila znatno ispod razine cijena u EU-u. S obzirom na to, visina razlike u cijenama u 2011./2012. zapravo se mogla usporediti s RIPR-om.
- (107) Tržište pripremljenih ili konzerviranih agruma cjenovno je vrlo konkurentno jer se tržišno natjecanje uglavnom svodi na razliku u cijenama. To je dodatno potkrijepljeno činjenicom da se prodaja obično ostvaruje u relativno velikim količinama. Da se jeftin i dampinški uvoz stavi na tržište Unije u znatnim količinama, to bi izravno utjecalo na opću razinu cijena na tržištu Unije, što bi dovelo do sveukupnog pada cijena.

⁽¹¹⁾ Vidjeti bilješku 9.

- (108) Poništavanje antidampinških pristojba na kraju razmatranog razdoblja savršen je primjer toga što bi se dogodilo da mjere prestanu važiti.
- (109) Čim je Sud Europske unije poništio mjere i dok se na uvoz nije počelo primjenjivati evidentiranje, obujam kineskog uvoza brzo se i znatno povećavao. Zbog prisutnosti obilnih količina tog jeftinog uvoza na tržištu Unije proizvođači iz Unije bili su prisiljeni na smanjivanje cijena kako bi održali svoj položaj u smislu obujma prodaje i proizvodnje, zbog čega su počeli ostvarivati gubitke.
- (110) To je bio rezultat uvoza izuzetog od antidampinške pristojbe tijekom razdoblja od samo pet mjeseci. Očito je da bi izravne posljedice te situacije za industriju Unije bile još i teže u slučaju isteka mjera. Da su se nastavile uvoziti velike količine po niskim cijenama, šteta koja bi zadesila industriju Unije vjerojatno bi bila još veća. Proizvođači iz Unije suočili bi se s padom cijena i obujma proizvodnje i prodaje, što bi dovelo do povećanih gubitaka. Izračun obaranja cijena koji se temelji na podacima navedenima u točki 4.4.2. (vidjeti uvodne izjave 68. i 69.), ali bez antidampinških pristojbi, ukazuje na razinu obaranja cijena višu od 20 %.
- (111) Jedno europsko trgovačko udruženje tvrdilo je da industrija Unije ne bi pretrpjela štetu da su mjere stavljene izvan snage jer bi se u budućnosti mogao očekivati niži obujam uvoza dotičnog proizvoda. Ta je tvrdnja bila utemeljena na sljedećim razlozima: prvo, domaća potrošnja svježeg voća u Kini u budućnosti bi se povećala, kao i kineski izvoz svježeg voća u Rusiju; drugo, očekivalo se da će se domaća potrošnja konzerviranih mandarina u Kini također povećati; treće, statistički podaci Eurostata potvrđuju prethodno navedeno jer ukazuju na smanjenje uvoza dotičnih proizvoda od sezone 2012./2013.
- (112) Te bi tvrdnje, međutim, također trebalo odbaciti zbog sljedećih razloga:
- (a) Prvo, čak i da se očekivalo da će se kineska domaća potrošnja i izvoz svježeg voća povećati, prema raspoloživim podacima procjenjuje se da će se i kineska proizvodnja povećati u usporedivoj mjeri ⁽¹²⁾. Stoga se zaključuje da raspoloživost svježeg voća za kinesku industriju konzerviranih proizvoda u sezoni 2013./2014. neće biti pod znatnim utjecajem.
- (b) Drugo, u uvodnoj izjavi 44. zaključeno je da će kineska domaća potrošnja konzerviranih mandarina biti oko 100 000 tona po sezoni i nema naznake vjerojatnosti da će se ta vrijednost u budućnosti povećavati. Osim toga, podnositelji zahtjeva nisu dostavili dokaze o povećanju te potrošnje.
- (c) U pogledu treće sezone treba podsjetiti da se manji uvoz dotičnog proizvoda u sezoni 2012./2013. (RRIP) može razumno objasniti učinkom stvaranja zaliha uzrokovanog masivnim uvozom u sezoni 2011./2012. tijekom prvih pet mjeseci nakon poništenja mjera (vidjeti uvodnu izjavu 59.).
- (113) Isto europsko trgovačko udruženje tvrdilo je i to da će se zbog raspoloživosti većih količina svježeg voća na tržištu Unije, vjerojatno uzrokovane ruskim embargom, smanjiti cijena tog voća, što će industriji Unije omogućiti da dodatno poveća svoju konkurentnost.
- (114) Međutim, ta je tvrdnja samo nagađanje i nije potkrijepljena dokazima. Čak i ako se cijene sirovina smanje u budućnosti, to nije dovoljan razlog da se ne uklone negativni učinci dampinškog uvoza na stanje industrije Unije. Štoviše, smatra se da će se bez održavanja mjera dampinški uvoz nastaviti u znatnom obujmu te uzrokovati daljnju štetu industriji Unije. To bi, ovisno o slučaju, industriju Unije spriječilo da potpuno ostvaruje korist pozitivnih učinaka svih budućih smanjenja cijene svojih sirovina. Tvrdnja je zato odbačena.

5.2. Zaključak

- (115) Temeljem toga se zaključuje da bi prestanak važenja mjera za uvoz iz Kine po svemu sudeći rezultirao nastavkom nanošenja štete industriji Zajednice.

⁽¹²⁾ Izvješće FSA/USDA Gain Report on citrus od 13.12.2013. (dostupno na: <http://gain.fas.usda.gov/Pages/Default.aspx>).

6. INTERES UNIJE

6.1. Uvod

- (116) U skladu s člankom 21. Osnovne uredbe, ispitano je bi li zadržavanje postojećih antidampinških mjera bilo protiv interesa Unije u cjelini. Odlučivanje o interesu Unije temeljilo se na razmatranju različitih interesa, odnosno, s jedne strane, interesa industrije Unije i, s druge strane, interesa uvoznika i drugih strana.
- (117) Treba podsjetiti kako se u početnom ispitnom postupku smatralo da donošenje mjera nije protivno interesu Unije. Nadalje, zbog činjenice da je taj ispitni postupak zapravo revizija te se stoga njime analizira stanje u kojem su se antidampinške mjere već primjenjivale, moguće je procijeniti sve nepotrebne negativne utjecaje aktualnih antidampinških mjera na uključene strane.
- (118) Na temelju toga ispitano je može li se, usprkos zaključcima o vjerojatnosti nastavka štetnog dumpinga, zaključiti da zadržavanje mjera u ovom određenom slučaju ne bi bilo u interesu Unije.

6.2. Interes industrije Unije

- (119) Industrija Unije, koju čini pet proizvođača u ruralnim područjima Španjolske, ostvarila je tržišni udio i mogla je tijekom razmatranog razdoblja kada su mjere bile na snazi povećati cijenu dotičnog proizvoda na razinu koja bi joj omogućila da povрати rentabilnost ili profitabilnost poslovanja. Na isti su se način poboljšali obujam proizvodnje i zapošljavanje. Stave li se mjere izvan snage, industrija će biti u puno gore stanju, kako je prethodno opisano (vjerojatnost ponavljanja štete), u smislu nižih prodajnih cijena i dodatnih gubitaka (vidjeti uvodnu izjavu 110.). Otežana bi bila i nova ulaganja usmjerena na konsolidiranje tih društava i povećanje njihove konkurentnosti na tržištu dotičnog proizvoda. Nastavak provođenja mjera bio bi u interesu industrije Unije i trebao bi joj pomoći da dodatno iskoristi svoje potencijale na tržištu Unije na temelju ponovno uspostavljene konkurentnosti.

6.3. Interes uvoznika, trgovaca i trgovaca na malo

- (120) Kako je prethodno spomenuto u uvodnoj izjavi 10., s obzirom na očigledno visok broj nepovezanih uvoznika, provedeno je uzorkovanje. Uvoznici se uglavnom nalaze u Njemačkoj, ali i u drugim zemljama kao što su, primjerice, ali ne isključivo, Ujedinjena Kraljevina, Nizozemska ili Češka.
- (121) U ispitnom postupku surađivala su dva trgovačka društva koja su tijekom razmatranog razdoblja uvozila dotični proizvod. Ukupno poslovanje s konzerviranim agrumima tih strana činilo je 3,8 % njihova ukupnog prometa. Iako poslovanje povezano s konzerviranim agrumima nije najprofitabilniji dio poslovanja tih uvoznika, ono je sastavni dio njihove poslovne opcije koja se sastoji od ponude široke palete proizvoda određenim kupcima (npr. lanci supermarketa) u cilju osiguranja velikih ugovora u okviru kojih se manje profitabilni proizvodi kompenziraju prodajom drugih proizvoda i ekonomije razmjera.
- (122) Činilo se da nema nikakvih naznaka da bi nastavak provođenja mjera imao ikakav značajan negativan učinak na djelatnosti ta dva uvoznika. Oni o tom proizvodu ne ovise, a lanac opskrbe prilagodio se troškovima povezanima s antidampinškom pristojbom. Nadalje, prema ispitnom postupku, tim mjerama nije zatvoreno tržište Unije za kineske izvoznike jer su se tijekom čitavog razmatranog razdoblja uvezile znatne količine dotičnog proizvoda, unatoč postojanju mjera.
- (123) Drugi je uvoznik tvrdio da antidampinške pristojbe negativno utječu na njegovo poslovanje s konzerviranim agrumima. Budući da taj uvoznik nije dostavio provjerljive podatke, smatra se da negativan učinak koji nastavak antidampinških mjera može imati na te strane ne bi nadmašio pozitivan učinak mjera na industriju Unije.
- (124) Neke su strane ukazale na nedostatak proizvodnog kapaciteta industrije Unije. Treba napomenuti da bi povlačenje pristojbi moglo dovesti do stanja u kojemu bi alternativni izvori nabave morali obustaviti svoje aktivnosti, čime bi uvoznicima preostao samo jedan izvor nabave (uvoz iz Kine). Ipak, podsjeća se da lancima supermarketa i trgovcima na malo koristi zadržati sigurnost nabave za njihovo poslovanje. Štoviše, jedan od njih podržao je nastavak mjera kako bi imao konkurenciju i najmanje dva izvora nabave. Osim toga, industrija Unije, koja je još uvijek daleko od postizanja zadovoljavajuće razine iskorištenosti kapaciteta, ima kapacitet za daljnje opsluživanje

tržišta Unije u okviru ponovne uspostave tržišnog natjecanja. Činjenica da industrija Unije trenutno ne zadovoljava 100 % potreba u Uniji ne može u ovom slučaju opravdavati ni nepoštene trgovačke prakse kineskih izvoznika ni stavljanje mjera izvan snage.

- (125) Jedno europsko trgovačko udruženje tvrdilo je da bi nastavak mjera neopravdano ograničio uobičajeni tijek poslovanja njegovih članova jer je njegov znatan dio povezan s trgovinom dotičnog proizvoda. U tom smislu treba napomenuti da je svrha antidampinskih mjera ispraviti nepoštenu trgovinsku praksu, tj. damping, a ne ograničiti poslovanje. Podsjeća se da je Komisija došla do zaključka da je u ovom slučaju korektivna mjera i dalje nužna.

6.4. Interes korisnika

- (126) Za potrebe ove analize korisnici su podijeljeni u dvije kategorije: s jedne strane, kućanstva, a s druge strane, profesionalni/industrijski korisnici aktivni u sektorima poput proizvodnje napitaka, džemova ili jogurta te pekarstva ili pripreme i dostave hrane.
- (127) U ispitnom postupku nije se javila niti je surađivala nijedna strana koja pripada jednoj od tih kategorija ili zastupa njihove interese.
- (128) Jedan je uvoznik zastupao stajalište da bi antidampinske pristojbe uvedene za dotični proizvod bile u suprotnosti s tržišnim natjecanjem i da stoga ne bi bile u interesu potrošača iz Unije. U korist te tvrdnje nije priložen nikakav dokaz.
- (129) S obzirom na ograničeni udio koji dotični proizvod može imati u proračunu prosječnog kućanstva u Uniji, ne postoje nikakvi dokazi da bi eventualno povećanje potrošačke cijene koje bi bilo posljedica provođenja mjera, moglo nadmašiti pozitivan učinak mjera na industriju Unije.
- (130) Čak ako se i ne može osporiti da bi nastavak provođenja pristojba mogao, u smislu nižih marža, općenito negativno utjecati na neke profesionalne/industrijske korisnike, nema dokaza da su troškovi koji proizlaze iz dotičnog proizvoda (u usporedbi s njihovim ukupnim troškovima) znatni. Stoga nikakav negativan učinak nastavka provođenja ovih mjera u toj kategoriji korisnika ne bi bio nerazmjern.

6.5. Interes dobavljača

- (131) Pojedinačni dobavljači svježeg voća za industriju Unije i jedno udruženje takvih dobavljača izjavili su da su mjere u njihovu interesu te da bi bile korisne i u smislu novih ulaganja i zaposlenja. Voće koje se prodaje proizvođačima iz Unije važan je dodatan izvor prihoda za dobavljače, a u izostanku toga moglo bi doći do velikih poremećaja u poljoprivrednom sektoru dotičnih španjolskih pokrajina. Procjenjuje se da bi samo u pokrajini Valencija broj pogođenih članova zadruga bio veći od 2 000. U pogledu uključenih sezonskih poslova, uključujući prikupljanje, prijevoz i skladištenje voća, procjenjuje se da bi u regijama Valencija i Murcija zajedno najmanje 2 500 takvih poslova bilo pogođeno.
- (132) Iz podataka koje je dostavilo udruženje španjolskih dobavljača proizlazi da će se dobavljači vjerojatno suočiti sa stanjem u kojem neće moći prodati cijelu količinu satsuma mandarina namijenjenu Unijinoj industriji konzerviranja ako kineski uvoz premaši 60 000 tona, što se već dvaput dogodilo tijekom izvornog ispitnog postupka.
- (133) Jedno je europsko trgovačko udruženje trgovaca tvrdilo da dobavljači mogu očekivati subvencije za zbrinjavanje zaliha voća koje se ne može izvesti zbog embarga Rusiji. Međutim, podnositelj zahtjeva nije predočio nijedan dokaz koji bi potkrijepio tvrdnju o subvencijama. Osim toga, eventualne bi subvencije bile dostupne samo za neprodano voće namijenjeno izvozu u Rusiju, ali ne za voće koje nije prodano industriji Unije zbog štete koju je dotični proizvod prouzročio nakon prestanka važenja mjera. Tvrdnja je zato odbačena.

6.6. Zaključak

- (134) Ovim je ispitnim postupkom pokazano da postojećim antidampinskim mjerama tržište Unije nije zatvoreno za kineski uvoz, nego da se pridonijelo oporavku industrije Unije. Kako taj postupak oporavka još uvijek traje, nastavak provođenja mjera u interesu je industrije Unije. Ako bi se dopustilo da mjere prestanu vrijediti, postupak

oporavka bi se zaustavio, profitabilne razine cijena postale bi nedostižne, a industrija Unije ostvarila bi velike gubitke. Osim toga, ugrozili bi se dodatni izvori prihoda za članove brojnih zadruga i sezonskih radnika u više ruralnih područja u kojima nema puno drugih mogućnosti zaposlenja.

- (135) Iz dostupnih se podataka čini se da postojeće mjere nisu imale važan negativan učinak na gospodarsku situaciju uvoznika u Uniji koji su surađivali u ispitnom postupku. S obzirom na dostupne podatke, ni učinak mjera na druge strane koje su se javile ili uvoznike, trgovce, korisnike i trgovce na malo ne može se smatrati znatnim. Svako eventualno povećanje cijena nastalo zbog nastavka provođenja antidampinških mjera, ne čini se nerazmjerno u usporedbi s koristima za industriju Unije koje se postižu uklanjanjem poremećaja u trgovini uzrokovanih dampinškim uvozom.
- (136) Uzimajući u obzir sve čimbenike prethodno navedene u uvodnim izjavama, zaključuje se da ne postoje uvjerljivi razlozi protiv zadržavanja trenutnih antidampinških mjera.

7. ANTIDAMPINŠKE MJERE

- (137) Sve su strane bile obaviještene o bitnim činjenicama i razmatranjima na temelju kojih se smatra primjerenim da se postojeće mjere zadrže. Odobren im je i rok za dostavljanje primjedbi nakon objave. Podnesci i primjedbe propisno su uzeti u obzir ako su bili opravdani.
- (138) Slijedom prethodno navedenog, kako je utvrđeno člankom 11. stavkom 2. Osnovne uredbe, antidampinške mjere koje se primjenjuju na uvoz određenog konzerviranog voća podrijetlom iz Kine trebalo bi zadržati u razdoblju od dodatnih pet godina.
- (139) Neke su strane tvrdile da su mjere koje uključuju kvantitativni element (sustav kvota) bolje od antidampinških mjera. Tu se tvrdnju ne može podržati jer se u skladu s Osnovnom uredbom oblik mjere ne može mijenjati u ispitnom postupku revizije nakon isteka mjera. Tom se tvrdnjom ne mogu obezvrijediti ni nalazi u okviru ovog ispitnog postupka, i to zato što su zahtjevi za zadržavanje antidampinških mjera ispunjeni.
- (140) Neko trgovačko društvo može zatražiti primjenu tih pojedinačnih stopa antidampinške pristojbe ako naknadno promijeni naziv svojega pravnog subjekta. Zahtjev se mora uputiti Komisiji ⁽¹³⁾. Navedeni zahtjev mora sadržavati sve važne podatke kojima se dokazuje da takva promjena ne utječe na pravo tog društva na koristi od stope pristojbe koja se na njega primjenjuje. Ako promjena naziva toga društva ne utječe na njegovo pravo na korist od stope pristojbe koja se na njega primjenjuje, obavijest o promjeni naziva objavit će se u *Službenom listu Europske unije*.
- (141) Odbor osnovan člankom 15. stavkom 1. Osnovne uredbe nije donio mišljenje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

1. Na uvoz pripremljenih ili konzerviranih mandarina (uključujući tangerske mandarine i satsuma mandarine), klementine, wilking mandarine i druge slične hibride agruma bez dodanog alkohola, neovisno o tome sadržavaju li dodani šećer ili neki drugi zaslađivač, te kako je definirano pod tarifnim brojem KN 2008, a koji su trenutačno uvršteni pod oznake KN 2008 30 55, 2008 30 75 i ex 2008 30 90 (oznake TARIC: 2008 30 90 61, 2008 30 90 63, 2008 30 90 65, 2008 30 90 67 i 2008 30 90 69), podrijetlom iz Narodne Republike Kine, uvodi se konačna antidampinška pristojba.

2. Na proizvode opisane u stavku 1. koje proizvode društva navedena u nastavku primjenjuje se sljedeća konačna antidampinška pristojba:

Trgovačko društvo	EUR/tona neto mase proizvoda	Dodatna oznaka TARIC
Yichang Rosen Foods Co., Ltd, Yichang, Zhejiang	531,2	A886

⁽¹³⁾ European Commission, Directorate-General for Trade, Directorate H, Rue de la Loi 170, 1040 Brussels, Belgium.

Trgovačko društvo	EUR/tona neto mase proizvoda	Dodatna oznaka TARIC
Zhejiang Taizhou Yiguan Food Co. Ltd ⁽¹⁴⁾ , Huangyan, Zhejiang	361,4	A887
Zhejiang Xinshiji Foods Co., Ltd, Sanmen, Zhejiang i njegov povezano proizvođač Hubei Xinshiji Foods Co., Ltd, Dangyang City, provincija Hubei	490,7	A888
Proizvođač koji surađuje, a nije uključen u uzorak, kako je utvrđeno u Prilogu	499,6	A889
Sva ostala trgovačka društva	531,2	A999

Članak 2.

1. U slučajevima proizvoda koji su oštećeni prije puštanja u slobodni promet te se stoga stvarno plaćena ili plativa cijena raspodjeljuje radi utvrđivanja carinske vrijednosti u skladu s člankom 145. Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 ⁽¹⁵⁾, iznos antidampinške pristojbe, izračunan na temelju prethodno navedenog članka 1., smanjuje se za postotak koji odgovara raspodjeli stvarno plaćene ili plative cijene.
2. Ako nije drukčije navedeno, primjenjuju se odredbe koje su na snazi u pogledu carinskih pristojbi.

Članak 3.

Članak 1. stavak 2. može se mijenjati dodavanjem novih proizvođača izvoznika trgovačkim društvima koja surađuju i nisu uključena u uzorak pa se stoga podvrgavaju ponderiranoj prosječnoj stopi pristojbe od 499,6 EUR/tona neto mase proizvoda u slučaju kada neki novi proizvođač izvoznik u Narodnoj Republici Kini dostavi Komisiji dovoljno dokaza da on:

- (a) nije tijekom razdoblja ispitnog postupka revizije (1. listopada 2012. do 30. rujna 2013.) ni tijekom razdoblja početnog ispitnog postupka (1. listopada 2006. do 30. rujna 2007.) izvezio u Uniju proizvod opisan u članku 1. stavku 1.;
- (b) nije povezan s nijednim proizvođačem izvoznikom u Narodnoj Republici Kini koji podliježe mjerama uvedenim ovom Uredbom; i
- (c) ili je doista izvezio u Uniju dotični proizvod ili je preuzeo neopozivu ugovornu obvezu izvoza znatne njegove količine u Uniju nakon kraja razdoblja ispitnog postupka revizije.

Članak 4.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. prosinca 2014.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁴⁾ SL C 264, 13.9.2013., str. 20. (promjena naziva).

⁽¹⁵⁾ Uredba Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice (SL L 253, 11.10.1993., str. 1.).

PRILOG

Proizvođači izvoznici koji surađuju, a nisu uključeni u uzorak

Hunan Pointer Foods Co., Ltd, Yongzhou, Hunan
Ningbo Pointer Canned Foods Co., Ltd, Xiangshan, Ningbo
Yichang Jiayuan Foodstuffs Co., Ltd, Yichang, Hubei
Ninghai Dongda Foodstuff Co., Ltd, Ningbo, Zhejiang
Huangyan No 2 Canned Food Factory, Huangyan, Zhejiang
Zhejiang Xinchang Best Foods Co., Ltd, Xinchang, Zhejiang
Toyoshima Share Yidu Foods Co., Ltd, Yidu, Hubei
Guangxi Guiguo Food Co., Ltd, Guilin, Guangxi
Zhejiang Juda Industry Co., Ltd, Quzhou, Zhejiang
Zhejiang Iceman Group Co., Ltd, Jinhua, Zhejiang
Ningbo Guosheng Foods Co., Ltd, Ninghai
Yi Chang Yin He Food Co., Ltd, Yidu, Hubei
Yongzhou Quanhui Canned Food Co., Ltd, Yongzhou, Hunan
Ningbo Orient Jiuzhou Food Trade & Industry Co., Ltd, Yinzhou, Ningbo
Guangxi Guilin Huangguan Food Co., Ltd, Guilin, Guangxi
Ningbo Wuzhouxing Group Co., Ltd, Mingzhou, Ningbo.

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) br. 1314/2014**od 10. prosinca 2014.****o utvrđivanju paušalnih uvoznih vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 ⁽¹⁾,uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) br. 543/2011 od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te prerade vina voća i povrća ⁽²⁾, a posebno njezin članak 136. stavak 1.,

budući da:

- (1) Provedbenom uredbom (EU) br. 543/2011, prema ishodu Urugvajске runde multilateralnih pregovora o trgovini, utvrđuju se kriteriji kojima Komisija određuje paušalne vrijednosti za uvoz iz trećih zemalja, za proizvode i razdoblja određena u njezinu Prilogu XVI. dijelu A.
- (2) Paušalna uvozna vrijednost izračunava se za svaki radni dan, u skladu s člankom 136. stavkom 1. Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011, uzimajući u obzir promjenjive dnevne podatke. Stoga ova Uredba treba stupiti na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Paušalne uvozne vrijednosti iz članka 136. Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011 određene su u Prilogu ovoj Uredbi.

*Članak 2.*Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. prosinca 2014.

Za Komisiju,
u ime predsjednika,
Jerzy PLEWA
Glavni direktor za poljoprivredu i ruralni razvoj

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 671.⁽²⁾ SL L 157, 15.6.2011., str. 1.

PRILOG

Paušalne uvozne vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća

(EUR/100 kg)		
Oznaka KN	Oznaka treće zemlje (1)	Standardna uvozna vrijednost
0702 00 00	AL	72,7
	IL	107,2
	MA	82,2
	TN	139,2
	TR	112,1
	ZZ	102,7
	0707 00 05	AL
EG		191,6
JO		258,6
MA		164,1
TR		133,8
ZZ		162,3
0709 93 10	MA	63,5
	TR	121,1
	ZZ	92,3
0805 10 20	AR	35,3
	MA	68,6
	SZ	37,7
	TR	61,9
	UY	32,9
	ZA	46,2
	ZW	33,9
	ZZ	45,2
	0805 20 10	MA
ZZ		57,1
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	IL	106,3
	TR	79,3
	ZZ	92,8
0805 50 10	TR	72,0
	ZZ	72,0
0808 10 80	BA	32,4
	BR	54,7
	CA	135,6
	CL	79,6
	NZ	156,7
	US	124,5
	ZA	144,5
	ZZ	104,0

(EUR/100 kg)

Oznaka KN	Oznaka treće zemlje ⁽¹⁾	Standardna uvozna vrijednost
0808 30 90	CN	82,9
	TR	174,9
	US	173,2
	ZZ	143,7

⁽¹⁾ Nomenklatura država utvrđena Uredbom Komisije (EU) br. 1106/2012 od 27. studenoga 2012. o provedbi Uredbe (EZ) br. 471/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice u vezi s vanjskom trgovinom sa zemljama nečlanicama, u pogledu ažuriranja nomenklature država i područja (SL L 328, 28.11.2012., str. 7.). Oznakom „ZZ” označava se „drugo podrijetlo”.

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) br. 1315/2014**od 10. prosinca 2014.**

o utvrđivanju koeficijenta dodjele koji se primjenjuje na količine obuhvaćene zahtjevima za uvozne dozvole podnesenima od 20. studenoga 2014. do 30. studenoga 2014. i o određivanju količina koje je potrebno dodati količini utvrđenoj za podrazdoblje od 1. srpnja 2015. do 31. prosinca 2015. u okviru carinskih kvota koje su Uredbom (EZ) br. 2535/2001 otvorene u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 188.,

budući da:

- (1) Uredbom Komisije (EZ) br. 2535/2001 ⁽²⁾ otvaraju se godišnje carinske kvote za uvoz proizvoda iz sektora mlijeka i mliječnih proizvoda.
- (2) Količine obuhvaćene zahtjevima za uvozne dozvole podnesenima od 20. studenoga 2014. do 30. studenoga 2014. za podrazdoblje od 1. siječnja 2015. do 30. lipnja 2015. za određene kvote premašuju raspoložive količine. Stoga je potrebno odrediti u kojoj se mjeri mogu izdavati uvozne dozvole tako da se odredi koeficijent dodjele koji će se primjenjivati na zatražene količine, izračunan u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe Komisije (EZ) br. 1301/2006 ⁽³⁾.
- (3) Količine obuhvaćene zahtjevima za uvozne dozvole podnesenima od 20. studenoga 2014. do 30. studenoga 2014. za podrazdoblje od 1. siječnja 2015. do 30. lipnja 2015. za određene su kvote manje od raspoloživih količina. Stoga je potrebno odrediti količine za koje nisu podneseni zahtjevi i dodati ih količini utvrđenoj za sljedeće podrazdoblje kvote.
- (4) Kako bi se osigurala učinkovitost mjere, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

1. Količine obuhvaćene zahtjevima za uvozne dozvole podnesenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 2535/2001 za podrazdoblje 1. siječnja 2015. do 30. lipnja 2015. množe se s koeficijentom dodjele iz Priloga ovoj Uredbi.
2. Količine za koje nisu podneseni zahtjevi za uvozne dozvole u skladu s Uredbom (EZ) br. 2535/2001, koje je potrebno dodati podrazdoblju od 1. srpnja 2015. do 31. prosinca 2015., navedene su u Prilogu ovoj Uredbi.

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 671.⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 2535/2001 od 14. prosinca 2001. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1255/1999 u pogledu uvoznih režima za mlijeko i mliječne proizvode te o otvaranju carinskih kvota (SL L 341, 22.12.2001., str. 29.).⁽³⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1301/2006 od 31. kolovoza 2006. o utvrđivanju zajedničkih pravila za upravljanje uvoznim carinskim kvotama za poljoprivredne proizvode kojima upravlja sustav uvoznih dozvola (SL L 238, 1.9.2006., str. 13.).

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. prosinca 2014.

Za Komisiju,
u ime predsjednika,
Jerzy PLEWA
Glavni direktor za poljoprivredu i ruralni razvoj

PRILOG

I.A.

Redni br.	Koeficijent dodjele – zahtjevi podneseni za podrazdoblje od 1.1.2015. do 30.6.2015. (%)	Količine za koje nije podnesen zahtjev koje treba dodati količinama raspoloživima za podrazdoblje od 1.7.2015. do 31.12.2015. (kg)
09.4590	—	—
09.4599	—	—
09.4591	—	—
09.4592	—	—
09.4593	—	—
09.4594	—	—
09.4595	—	—
09.4596	—	—

I.F.

Proizvodi podrijetlom iz Švicarske

Redni br.	Koeficijent dodjele – zahtjevi podneseni za podrazdoblje od 1.1.2015. do 30.6.2015. (%)	Količine za koje nije podnesen zahtjev koje treba dodati količinama raspoloživima za podrazdoblje od 1.7.2015. do 31.12.2015. (kg)
09.4155	8,841 342	—

I.H.

Proizvodi podrijetlom iz Norveške

Redni br.	Koeficijent dodjele – zahtjevi podneseni za podrazdoblje od 1.1.2015. do 30.6.2015. (%)	Količine za koje nije podnesen zahtjev koje treba dodati količinama raspoloživima za podrazdoblje od 1.7.2015. do 31.12.2015. (kg)
09.4179	—	2 642 100

II.

Proizvodi podrijetlom s Islanda

Redni br.	Koeficijent dodjele – zahtjevi podneseni za podrazdoblje od 1.1.2015. do 30.6.2015. (%)	Količine za koje nije podnesen zahtjev koje treba dodati količinama raspoloživima za podrazdoblje od 1.7.2015. do 31.12.2015. (kg)
09.4205	—	—
09.4206	100,000000	—

I. J.

Proizvodi podrijetlom iz Republike Moldove

Redni br.	Koeficijent dodjele – zahtjevi podneseni za podrazdoblje od 1.1.2015. do 30.6.2015. (%)	Količine za koje nije podnesen zahtjev koje treba dodati količinama raspoloživima za podrazdoblje od 1.7.2015. do 31.12.2015. (kg)
09.4210	—	750 000

I.K.

Proizvodi podrijetlom s Novog Zelanda

Redni br.	Koeficijent dodjele – zahtjevi podneseni za podrazdoblje od 1.1.2015. do 30.6.2015. (%)	Količine za koje nije podnesen zahtjev koje treba dodati količinama raspoloživima za podrazdoblje od 1.7.2015. do 31.12.2015. (kg)
09.4514	—	7 000 000
09.4515	—	4 000 000
09.4182	—	16 806 000
09.4195	—	20 540 500

I.L.

Proizvodi podrijetlom iz Ukrajine

Redni br.	Koeficijent dodjele – zahtjevi podneseni za podrazdoblje od 1.1.2015. do 30.6.2015. (%)	Količine za koje nije podnesen zahtjev koje treba dodati količinama raspoloživima za podrazdoblje od 1.7.2015. do 31.12.2015. (kg)
09.4600	—	4 000 000
09.4601	—	750 000
09.4602	—	750 000

ODLUKE

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE

od 9. prosinca 2014.

o izmjeni Priloga II. Odluci 93/52/EEZ u pogledu priznavanja određenih regija Francuske kao službeno slobodnih od bruceloze (*B. melitensis*)

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 9218)

(Tekst značajan za EGP)

(2014/892/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 91/68/EEZ od 28. siječnja 1991. o uvjetima zdravlja životinja kojima se uređuje trgovina životinjama iz porodica ovaca i koza unutar Zajednice ⁽¹⁾, a posebno njezin Prilog A poglavlje 1. odjeljak II.,

budući da:

- (1) Direktivom 91/68/EEZ utvrđuju se uvjeti zdravlja životinja kojima se uređuje trgovina životinjama iz porodica ovaca i koza unutar Unije. Njome se određuju uvjeti uz koje je države članice ili njihove regije moguće priznati kao službeno slobodne od bruceloze.
- (2) U Prilogu II. Odluci Komisije 93/52/EEZ ⁽²⁾ nalazi se popis regija država članica koje su priznate kao službeno slobodne od bruceloze (*B. melitensis*) u skladu s Direktivom 91/68/EEZ.
- (3) Francuska je Komisiji predala dokumentaciju kojom dokazuje usklađenost s uvjetima propisanim Direktivom 91/68/EEZ kako bi ju se priznalo kao službeno slobodnu od bruceloze (*B. melitensis*) za još 31 novu upravnu regiju (departmani) uz 64 upravne regije (departmani) koje su već priznate kao službeno slobodne od te bolesti i trenutačno navedene u Prilogu II. Odluci 93/52/EEZ.
- (4) Na temelju ocjene dokumentacije koju je podnijela Francuska tu bi 31 upravnu regiju (departmani) trebalo priznati kao službeno slobodnu od bruceloze (*B. melitensis*).
- (5) Unos za Francusku u Prilogu II. Odluci 93/52/EEZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (6) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Prilog II. Odluci 93/52/EEZ mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Odluci.

⁽¹⁾ SL L 46, 19.2.1991., str. 19.

⁽²⁾ Odluka Komisije 93/52/EEZ od 21. prosinca 1992. o utvrđivanju sukladnosti određenih država članica ili regija zahtjevima u pogledu bruceloze (*B. melitensis*) i o statusu države članice ili regije službeno slobodne od te bolesti (SL L 13, 21.1.1993., str. 14.).

Članak 2.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 9. prosinca 2014.

Za Komisiju
Vytenis ANDRIUKAITIS
Član Komisije

PRILOG

U Prilogu II. Odluci 93/52/EEZ unos za Francusku zamjenjuje se sljedećim:

„U Francuskoj:

„Departmani:

Ain, Aisne, Allier, Alpes de Haute-Provence, Hautes-Alpes, Alpes-Maritimes, Ardèche, Ardennes, Ariège, Aube, Aude, Aveyron, Bouches-du-Rhône, Calvados, Cantal, Charente, Charente-Maritime, Cher, Corrèze, Corse-du-Sud, Haute-Corse, Côte-d'Or, Côtes-d'Armor, Creuse, Dordogne, Doubs, Drôme, Eure, Eure-et-Loir, Finistère, Gard, Haute-Garonne, Gers, Gironde, Hérault, Ille-et-Vilaine, Indre, Indre-et-Loire, Isère, Jura, Landes, Loir-et-Cher, Loire, Haute-Loire, Loire-Atlantique, Loiret, Lot, Lot-et-Garonne, Lozère, Maine-et-Loire, Manche, Marne, Haute-Marne, Mayenne, Meurthe-et-Moselle, Meuse, Morbihan, Moselle, Nièvre, Nord, Oise, Orne, Pas-de-Calais, Puy-de-Dôme, Hautes-Pyrénées, Pyrénées-Orientales, Bas-Rhin, Haut-Rhin, Rhône, Haute-Saône, Saône-et-Loire, Sarthe, Savoie, Haute-Savoie, Ville de Paris, Seine-Maritime, Seine-et-Marne, Yvelines, Deux-Sèvres, Somme, Tarn, Tarn-et-Garonne, Var, Vaucluse, Vendée, Vienne, Haute-Vienne, Vosges, Yonne, Territoire de Belfort, Essonne, Hauts-de-Seine, Seine-Saint-Denis, Val-de-Marne, Val-d'Oise.”

ODLUKA KOMISIJE**od 9. prosinca 2014.****o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za kozmetičke proizvode koji se ispiru***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 9302)***(Tekst značajan za EGP)**

(2014/893/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 2.,

nakon savjetovanja s Odborom Europske unije za znak za okoliš,

budući da:

- (1) U skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010 znak za okoliš EU-a može se dodijeliti proizvodima sa smanjenim utjecajem na okoliš tijekom njihova životnog ciklusa.
- (2) Uredbom (EZ) br. 66/2010 propisuje se utvrđivanje posebnih mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a po skupinama proizvoda.
- (3) Budući da se utjecaji na okoliš uglavnom u smislu ekotoksičnosti i potrošnje resursa povezuju s kemikalijama upotrebljavanima u kozmetičkim proizvodima koji se ispiru i u njihovu pakiranju, primjereno je utvrditi mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za tu skupinu proizvoda. Mjerilima bi se osobito trebali promicati proizvodi koji imaju smanjen utjecaj na vodne ekosustave, sadržavaju ograničenu količinu opasnih tvari i stvaraju minimalne količine otpada zbog manjeg pakiranja.
- (4) Odlukom Komisije 2007/506/EZ ⁽²⁾ utvrđena su ekološka mjerila i s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene i verifikacije za sapune, šampone i regeneratore za kosu. Ta su mjerila revidirana s obzirom na tehnološki napredak. Iz revizije je vidljivo da je potrebno izmijeniti naziv i definiciju skupine proizvoda tako da uključuje novu podskupinu proizvoda i utvrditi nova mjerila.
- (5) Odluku 2007/506/EZ radi jasnoće treba zamijeniti.
- (6) Proizvođačima čijim je proizvodima dodijeljen znak za okoliš EU-a za sapune, šampone i regeneratore za kosu prema mjerilima koja su utvrđena Odlukom 2007/506/EZ, treba omogućiti prijelazno razdoblje kako bi imali dovoljno vremena za prilagodbu svojih proizvoda revidiranim mjerilima i zahtjevima. Proizvođačima također treba biti odobreno podnošenje zahtjeva prema mjerilima utvrđenima u Odluci 2007/506/EZ ili prema mjerilima utvrđenima u ovoj Odluci, do prestanka važenja te Odluke.
- (7) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora uspostavljenog člankom 16. Uredbe (EZ) br. 66/2010,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Skupinu proizvoda „Kozmetički proizvodi koji se ispiru” čini svaka tvar ili smjesa koja se ispire i koja je obuhvaćena Uredbom (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ namijenjena nanošenju na epidermis kože i/ili kosu isključivo ili prvenstveno radi njihova čišćenja (toaletni sapuni, pripravci za tuširanje, šamponi), poboljšanja stanja kose (regeneratori) ili zaštite kože i podmazivanja dlaka prije brijanja (proizvodi za brijanje).

⁽¹⁾ SL L 27, 30.1.2010., str. 1.

⁽²⁾ Odluka Komisije 2007/506/EZ od 21. lipnja 2007. o uspostavljanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za sapune, šampone i regeneratore za kosu (SL L 186, 18.7.2007., str. 36.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o kozmetičkim proizvodima (SL L 342, 22.12.2009., str. 59.).

Skupina proizvoda „Kozmetički proizvodi koji se ispiru” uključuje proizvode za osobnu i profesionalnu upotrebu.

Skupina proizvoda ne obuhvaća proizvode koji se prodaju posebno za dezinfekcijsku i antibakterijsku upotrebu. Dopusnjeni su šamponi protiv peruti.

Članak 2.

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „upotrijebljene tvari” znači konzervansi, mirisi i bojila, neovisno o koncentraciji, te druge namjerno dodane tvari, nusproizvodi i nečistoće iz sirovina čija je koncentracija jednaka ili prelazi 0,010 % mase konačne formulacije;
2. „aktivni sadržaj” (AC) znači zbroj organskih tvari upotrijebljenih u proizvodu (izražen u gramima), izračunan na temelju potpune formulacije proizvoda, uključujući potisne medije iz aerosolnih proizvoda. Agensi za trljanje/abraziju nisu uključeni u izračun aktivnog sadržaja;
3. „primarno pakiranje” znači pakiranje u izravnom dodiru sa sadržajem osmišljeno tako da tvori najmanju prodajnu jedinicu za distribuciju krajnjem korisniku ili potrošaču u trenutku kupnje;
4. „sekundarno pakiranje” znači pakiranje koje se može odvojiti od proizvoda ne utječući na njegove značajke i koje je osmišljeno tako da u trenutku kupnje tvori skup određenog broja prodajnih jedinica bez obzira na to prodaje li se takvo krajnjem korisniku ili potrošaču ili služi isključivo za popunjavanje polica na prodajnom mjestu.

Članak 3.

Mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a u skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010 za proizvod koji pripada skupini proizvoda „kozmetički proizvodi koji se ispiru” definiranoj u članku 1. ove Odluke, kao i odgovarajući zahtjevi za procjenu i verifikaciju, utvrđena su u Prilogu.

Članak 4.

Mjerila i s njima povezani zahtjevi za procjenu i verifikaciju utvrđeni u Prilogu vrijede četiri godine od dana donošenja ove Odluke.

Članak 5.

Za administrativne potrebe, skupini proizvoda „kozmetički proizvodi koji se ispiru” dodjeljuje se brojčana oznaka „30”.

Članak 6.

Odluka 2007/506/EZ stavlja se izvan snage.

Članak 7.

1. Odstupajući od članka 6., zahtjevi za znak za okoliš EU-a za proizvode koji su obuhvaćeni skupinom proizvoda „sapuni, šamponi i regeneratori za kosu”, koji su podneseni prije datuma donošenja ove Odluke, procjenjuju se u skladu s uvjetima utvrđenima Odlukom 2007/506/EZ.

2. Zahtjevi za znak za okoliš EU-a za proizvode koji su obuhvaćeni skupinom proizvoda sapuni, šamponi „i regeneratori za kosu” podneseni u roku od dva mjeseca od donošenja ove Odluke mogu se temeljiti na mjerilima koja su utvrđena Odlukom 2007/506/EZ ili na mjerilima koja su utvrđena ovom Odlukom.

Ti zahtjevi procjenjuju se u skladu s mjerilima na kojima su temeljeni.

3. Znakovi za okoliš EU-a dodijeljeni u skladu s mjerilima utvrđenima Odlukom 2007/506/EZ mogu se koristiti dvanaest mjeseci od datuma donošenja ove Odluke.

Članak 8.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 9. prosinca 2014.

Za Komisiju
Karmenu VELLA
Član Komisije

PRILOG

MJERILA ZA DODJELU ZNAKA ZA OKOLIŠ EU-a I ZAHTJEVI ZA PROCJENU I VERIFIKACIJU
OKVIR

MJERILA

Mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za „kozmetičke proizvode koji se ispiru“:

1. Toksičnost za vodene organizme: kritični volumen razrjeđenja (CDV)
2. Biorazgradivost
3. Tvari i smjese čija je upotreba zabranjena ili ograničena
4. Pakiranje
5. Palmino ulje iz održivih izvora, uključujući ulje od palminih koštica i njihove derivate
6. Prikladnost za upotrebu
7. Informacije na znaku za okoliš EU-a

PROCJENA I VERIFIKACIJA

(a) Zahtjevi

Posebni zahtjevi u pogledu procjene i verifikacije navedeni su za svako mjerilo.

Ako se od podnositelja zahtjeva traži dostavljanje izvjava, dokumenata, analiza, izvješća o ispitivanju ili drugih dokaza kojima se dokazuje sukladnost s mjerilima, ti dokazi mogu potjecati od samog podnositelja zahtjeva, njegova dobavljača ili od obojice.

Ako je to moguće, ispitivanje vrše laboratoriji koji zadovoljavaju opće zahtjeve norme EN ISO 17025 ili druge ekvivalentne norme.

Prema potrebi, umjesto metoda navedenih za svako mjerilo mogu se upotrebljavati i druge ispitne metode ako ih nadležno tijelo koje provodi procjenu primjene smatra ekvivalentnima.

Prema potrebi, nadležna tijela mogu zatražiti prateću dokumentaciju i provoditi neovisne verifikacije.

U Dodatku se upućuje na „Bazu podataka o sastojcima deterdženata“ (popis DID), u kojoj su navedeni sastojci koji se najčešće upotrebljavaju u formulacijama deterdženata i kozmetike. Popis se upotrebljava za dobivanje podataka za izračun kritičnog volumena razrjeđenja (CDV) i ocjenjivanje biorazgradivosti upotrijebljenih tvari. Za tvari koje nisu na popisu DID dane su smjernice za izračun ili ekstrapolaciju odgovarajućih podataka. Najnovija verzija popisa DID dostupna je na *web-mjestu znaka za okoliš Europske unije* ⁽¹⁾ ili *putem web-mjesta pojedinačnih nadležnih tijela*.

Nadležnom tijelu dostavljaju se sljedeće informacije:

- i. Potpuna formulacija proizvoda u kojoj se navodi trgovački naziv, kemijski naziv, CAS broj i INCI naziv, DID broj ⁽²⁾, početna količina sa i bez vode, funkcija i oblik svih sastojaka neovisno o koncentraciji;
- ii. sigurnosno-tehnički listovi za svaku upotrijebljenu tvar ili smjesu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_en.pdf,
http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_b_en.pdf

⁽²⁾ DID broj znači broj upotrijebljene tvari s popisa DID;

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

(b) Pragovi mjerenja

Usklađenost s ekološkim mjerilima potrebna je za sve upotrijebljene tvari, kako su prethodno definirane, uz iznimku mjerila 3. (b) i 3. (c) koje konzervansi, bojila i mirisi moraju zadovoljiti kad njihova koncentracija iznosi ili prelazi 0,010 % mase konačne formulacije.

MJERILA ZA DODJELU ZNAKA ZA OKOLIŠ EU-a

Mjerilo 1. – Toksičnost za vodene organizme: kritični volumen razrjeđenja (CDV)

Ukupna toksičnost kritičnog volumena razrjeđenja (CDV) proizvoda ne smije prelaziti ograničenja iz tablice 1.:

Tablica 1.

Ograničenja CDV-a

Proizvod	CDV (l/g AC)
Šampon, pripravci za tuširanje i tekući sapuni	18 000
Čvrsti sapuni	3 300
Regeneratori za kosu	25 000
Pjene za brijanje, gelovi za brijanje, kreme za brijanje	20 000
Čvrsti sapuni za brijanje	3 300

CDV se izračunava pomoću sljedeće jednadžbe:

$$CDV = \sum CDV(\text{upotrijebljena tvari}) = \sum \text{masa}(i) \times DF(i) \times 1000 / TF \text{ kroni}(i)$$

Pri čemu je:

masa (i) – masa upotrijebljene tvari (u gramima) po 1 gramu AC-a (tj. normalizirani maseni udio korištene tvari u AC-u)

DF (i) – faktor razgradnje upotrijebljene tvari

TF kronični (i) – faktor toksičnosti upotrijebljene tvari (u miligramima po litri)

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izračun CDV-a proizvoda. Tablica za izračun vrijednosti CDV-a dostupna je na web-mjestu znaka za okoliš EU-a. Kao vrijednosti DF-a i TF-a kroničnog upotrebljavaju se vrijednosti navedene u dijelu A popisa DID. Ako upotrijebljena tvar nije uvrštena u dio A popisa DID, podnositelj zahtjeva određuje vrijednosti upotrebom smjernica opisanih u dijelu B popisa DID uz prilaganje povezane dokumentacije (za više informacija vidjeti Dodatak).

Mjerilo 2. – Biorazgradivost

(a) Biorazgradivost površinski aktivnih tvari

Sve površinski aktivne tvari moraju biti lako biorazgradive u aerobnim uvjetima i biorazgradive u anaerobnim uvjetima.

(b) Biorazgradivost organskih upotrijebljenih tvari

Sadržaj u proizvodu svih organskih upotrijebljenih tvari koje nisu biorazgradive u aerobnim uvjetima (nisu lako biorazgradive) (aNBO) i koje nisu biorazgradive u anaerobnim uvjetima (anNBO) ne smije prelaziti granice iz tablice 2.:

Tablica 2.

Granice aNBO-a i anNBO-a

Proizvod	aNBO (mg/g AC)	anNBO (mg/g AC)
Šampon, pripravci za tuširanje i tekući sapuni	25	25
Čvrsti sapuni	10	10
Regeneratori za kosu	45	45
Pjene za brijanje, gelovi za brijanje, kreme za brijanje	70	40
Čvrsti sapuni za brijanje	10	10

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju o razgradivosti površinski aktivnih tvari, kao i izračun aNBO-a i anNBO-a za proizvod. Tablica za izračun vrijednosti aNBO-a i anNBO-a dostupna je na web-mjestu znaka za okoliš EU-a.

Za površinski aktivne tvari te vrijednosti aNBO-a i anNBO-a upućuje se na popis DID. Za upotrijebljene tvari koje nisu uvrštene u popis DID dostavljaju se relevantne informacije iz literature ili drugih izvora ili odgovarajući rezultati ispitivanja iz kojih je vidljivo da su aerobno i anaerobno biorazgradive, kako je opisano u Dodatku.

U nedostatku dokumentacije u skladu s navedenim zahtjevima, upotrijebljena tvar koja nije površinski aktivna tvar može biti izuzeta od zahtjeva za anaerobnu razgradivost, ako je ispunjen jedan od sljedeća tri uvjeta:

1. lako je razgradiva i ima nisku sposobnost adsorpcije ($A < 25 \%$);
2. lako je razgradiva i ima visoku sposobnost desorpcije ($D > 75 \%$);
3. lako je razgradiva i nema svojstvo bioakumulacije.

Ispitivanje adsorpcije/desorpcije može se provoditi u skladu sa smjericama 106 OECD-a.

Mjerilo 3. – Tvari i smjese čija je upotreba zabranjena ili ograničena

(a) Popis tvari ili smjesa čija je upotreba zabranjena ili isključena

Sljedeće upotrijebljene tvari i smjese ne smiju biti sadržane u proizvodu, bilo kao dio formulacije ili kao dio bilo koje smjese sadržane u formulaciji:

- i. alkilfenoletoksilati (APEO) i drugi alkilfenolni derivati;
- ii. nitrilotriacetat (NTA);
- iii. borna kiselina, borati i perborati;
- iv. nitromošusi i policiklični mošusi;
- v. oktametilciklotetrasiloksan (D4);
- vi. butilhidroksitoluen (BHT);

- vii. etilendiamintetraacetat (EDTA) i njegove soli te fosfonati koji nisu lako biorazgradivi;
- viii. sljedeći konzervansi: triklosan, parabeni, formaldehid i konzervansi koji otpuštaju formaldehid;
- ix. sljedeći mirisi i sastojci mirisnih smjesa: hidroksiizoheksil-3-cikloheksen karboksaldehid (HICC), atranol i kloroatranol;
- x. mikroplastika;
- xi. nanosrebro.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti, prema potrebi popraćenu izjavama proizvođača smjesa, čime se potvrđuje da navedene tvari i/ili smjese nisu sadržane u proizvodu.

(b) Opasne tvari i smjese

U skladu s člankom 6. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010, znak za okoliš EU-a ne smije se dodijeliti proizvodu koji sadržava tvari koje udovoljavaju mjerilima za razvrstavanje s izjavama o opasnosti i oznakama upozorenja kako su navedene u tablici 3. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ ili Direktivom Vijeća 67/548/EZ ⁽²⁾ odnosno tvari koje se navode u članku 57. Uredbe (EZ) br. 1907/2006. Ako je prag za razvrstavanje tvari ili smjese s izjavom o opasnosti drukčiji od praga za razvrstavanje s oznakom upozorenja, primjenjuje se prvi prag. Oznake upozorenja iz tablice 3. općenito se odnose na tvari. Međutim, ako se ne mogu dobiti informacije o tvarima, primjenjuju se pravila razvrstavanja za smjese.

Tvari ili smjese čija se svojstva mijenjaju obradom i na taj način više nisu biorazpoložive ili se kemijski promijene tako da je prethodno utvrđena opasnost uklonjena izuzete su iz mjerila 3.(b).

Tablica 3.

Izjave o opasnosti i oznake upozorenja

Izjava o opasnosti	Oznaka upozorenja
H300 Smrtonosno ako se proguta	R28
H301 Otrovno ako se proguta	R25
H304 Može biti smrtonosno ako se proguta i uđe u dišni sustav	R65
H310 Smrtonosno u dodiru s kožom	R27
H311 Otrovno u dodiru s kožom	R24
H330 Smrtonosno ako se udiše	R23/26
H331 Otrovno ako se udiše	R23
H340 Može izazvati genetska oštećenja	R46
H341 Sumnja na moguće izazivanje genetskih oštećenja	R68
H350 Može uzrokovati rak	R45
H350i Može uzrokovati rak ako se udiše	R49

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 67/548/EEZ od 27. lipnja 1967. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na razvrstavanje, pakiranje i označivanje opasnih tvari (SL 196, 16.8.1967., str. 1.).

Izjava o opasnosti	Oznaka upozorenja
H351 Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40
H360F Može štetno djelovati na plodnost	R60
H360D Može naškoditi nerođenom djetetu	R61
H360FD Može štetno djelovati na plodnost. Može naškoditi nerođenom djetetu	R60/61/60-61
H360Fd Može štetno djelovati na plodnost. Sumnja na štetno djelovanje na nerođeno dijete	R60/63
H360Df Može naškoditi nerođenom djetetu. Sumnja na štetno djelovanje na plodnost	R61/62
H361f Sumnja na štetno djelovanje na plodnost	R62
H361d Sumnja na štetno djelovanje na nerođeno dijete	R63
H361fd Sumnja na štetno djelovanje na plodnost. Sumnja na štetno djelovanje na nerođeno dijete	R62-63
H362 Može štetno djelovati na djecu koja se hrane majčinim mlijekom	R64
H370 Uzrokuje oštećenje organa	R39/23/24/25/26/27/28
H371 Može oštetiti organe	R68/20/21/22
H372 Uzrokuje oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti	R48/25/24/23
H373 Može uzrokovati oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti	R48/20/21/22
H400 Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
H410 Vrlo otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R50-53
H411 Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R51-53
H412 Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
H413 Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke na vodeni okoliš	R53
EUH059 Opasno za ozonski sloj	R59
EUH029 U dodiru s vodom oslobađa otrovni plin	R29
EUH031 U dodiru s kiselinama oslobađa otrovni plin	R31
EUH032 U dodiru s kiselinama oslobađa vrlo otrovni plin	R32
EUH070 Otrovno u dodiru s očima	R39-41
Tvari koje izazivaju preosjetljivost	
H334 Ako se udiše, može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
H317 Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43

Za kozmetičke proizvode koji se ispiru, tvari iz tablice 4. izuzimaju se od obveze iz članka 6. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010 primjenom članka 6. stavka 7. iste Uredbe.

Tablica 4.

Tvari na koje se primjenjuje odstupanje

Tvari	Izjave o opasnosti	Oznake upozorenja
Površinski aktivne tvari (u ukupnim koncentracijama < 20 % u konačnom proizvodu)	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima H413: Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke na vodeni okoliš	R52-53 R53
Mirisi (*)	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima H413: Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke na vodeni okoliš	R52-53 R53
Konzervansi (**)	H411: Otrovnost za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima H413: Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke na vodeni okoliš	R51-53 R52-53 R53
Cinkov pirition (ZPT) upotrebljavan u šamponima protiv peruti	H400 Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50

(*) Odstupanje se odnosi samo na mjerilo 3.(b). Mirisi moraju udovoljavati mjerilu 3.(d).

(**) Odstupanje se odnosi samo na mjerilo 3.(b). Konzervansi moraju udovoljavati mjerilu 3.(e).

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dokazuje usklađenost s mjerilom 3.(b) za svaku upotrijebljenu tvar ili smjesu čija je koncentracija u proizvodu veća od 0,010 %.

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti prema potrebi popraćenu izjavama proizvođača sirovina, čime se potvrđuje da nijedna od upotrijebljenih tvari i/ili smjesa ne udovoljava mjerilima za razvrstavanje s izjavama o opasnosti ili oznakama upozorenja navedenima u tablici 3. u obliku/oblicima i agregatnom stanju/stanjima u kojima je prisutna u proizvodu.

Uz izjavu o nerazvrstanoj dostavljaju se sljedeće tehničke informacije s obzirom na oblik/oblike i agregatno stanje/stanja upotrijebljenih tvari i/ili smjesa u proizvodu:

- i. za tvari koje nisu registrirane u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 i/ili čije razvrstavanje, označavanje i pakiranje još nije usklađeno: informacije koje ispunjavaju zahtjeve navedene u Prilogu VII. toj Uredbi;
- ii. za tvari koje su registrirane u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 i koje ne ispunjavaju zahtjeve za razvrstavanje, označavanje i pakiranje: informacije na temelju dokumentacije o registraciji u sustav REACH kojima se potvrđuje da tvar nije razvrstana;
- iii. za tvari čije je razvrstavanje usklađeno ili imaju vlastito razvrstavanje: sigurnosno-tehnički listovi, ako su dostupni. Ako oni nisu dostupni ili tvar ima vlastito razvrstavanje, dostavljaju se informacije koje se odnose na razvrstavanje tvari s obzirom na njihovu opasnost, u skladu s Prilogom II. Uredbi (EZ) br. 1907/2006;
- iv. u pogledu smjesa: sigurnosno-tehnički listovi, ako su dostupni. Ako oni nisu dostupni, dostavlja se izračun za razvrstavanje smjese, u skladu s pravilima iz Uredbe (EZ) br. 1272/2008 zajedno s informacijama koje se odnose na razvrstavanje smjesa s obzirom na njihovu opasnost, u skladu s Prilogom II. Uredbi (EZ) br. 1907/2006.

Za tvari navedene u prilogima IV. i V. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 koje su izuzete od obveze registracije na temelju članka 2. stavka 7. točaka (a) i (b) te Uredbe dovoljna je izjava podnositelja zahtjeva o sukladnosti s mjerilom 3.(b).

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o prisutnosti upotrijebljenih tvari koje ispunjavaju uvjete za odstupanje, prema potrebi popraćenu izjavama proizvođača sirovina. Ako je to potrebno za odstupanje, podnositelj zahtjeva potvrđuje koncentracije tih upotrijebljenih tvari u konačnom proizvodu.

(c) Upotrijebljene tvari s popisa u skladu s člankom 59. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006

Nema odstupanja od isključenja iz članka 6. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010 u pogledu upotrijebljenih tvari koje su identificirane kao tvari vrlo visokog rizika i uvrštene na popis iz članka 59. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 ⁽¹⁾, a koje su prisutne u proizvodu u koncentracijama većima od 0,010 % (maseni udio).

Procjena i verifikacija: na datum podnošenja zahtjeva upućuje se na popis tvari koje su označene kao tvari vrlo visokog rizika. Podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja potpunu formulaciju proizvoda. Podnositelj zahtjeva također dostavlja izjavu o sukladnosti s mjerilom 3.(c), zajedno s popratnom dokumentacijom, kao što su izjave o sukladnosti s potpisom dobavljača materijala i preslike relevantnih sigurnosno-tehničkih listova za tvari ili smjese.

(d) Mirisi

- i. Proizvodi koji se prodaju kao oblikovani za djecu i njima namijenjeni moraju biti bez mirisa.
- ii. Sve upotrijebljene tvari ili smjese koje se proizvodu dodaju kao mirisi moraju se proizvoditi i/ili se njima rukovati prema kodeksu prakse Međunarodnog udruženja za mirise (IFRA). Kodeks je dostupan na web-mjestu IFRA-e: <http://www.ifraorg.org>. Proizvođač slijedi preporuke prema normama IFRA-e u pogledu zabrane, ograničene upotrebe i određenih kriterija čistoće za sirovine.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti prema potrebi popraćenu izjavom proizvođača mirisa.

(e) Konzervansi

- i. Konzervansi u proizvodu ne smiju otpuštati tvari koje su razvrstane u skladu sa zahtjevima mjerila 3.(b) niti se do njih smiju razgrađivati.
- ii. Proizvod može sadržavati konzervanse pod uvjetom da nisu bioakumulativni. Konzervans se ne smatra bioakumulativnim ako je $BCF < 100$ ili $\log K_{ow} < 3,0$. Ako su dostupne vrijednosti BCF i $\log K_{ow}$, upotrebljava se najviša izmjerena vrijednost BCF.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti, zajedno s preslikama sigurnosno-tehničkih listova o dodanim konzervansima te informacije o njihovim vrijednostima BCF i/ili $\log K_{ow}$.

(f) Bojila

Bojila u proizvodu ne smiju biti bioakumulativna. Bojilo se ne smatra bioakumulativnim ako je $BCF < 100$ ili $\log K_{ow} < 3,0$. Ako su dostupne vrijednosti BCF i $\log K_{ow}$, upotrebljava se najviša izmjerena vrijednost BCF. Ako su bojila odobrena za upotrebu u hrani, nije potrebno podnijeti dokumentaciju o potencijalu bioakumulacije.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja preslike sigurnosno-tehničkih listova za svako dodano bojilo, zajedno s informacijama o njegovoj vrijednosti BCF i/ili $\log K_{ow}$ ili dokumentaciju kojom dokazuje da je bojilo odobreno za upotrebu u hrani.

Mjerilo 4. – Pakiranje

(a) Primarno pakiranje

Primarno pakiranje u izravnom je dodiru sa sadržajem.

Nije dozvoljeno nikakvo dodatno pakiranje za prodaju proizvoda, npr. karton preko boce, uz iznimku sekundarnog pakiranja koje sačinjavaju dva ili više proizvoda zajedno (npr. proizvod i punjenje).

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti.

⁽¹⁾ http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

(b) Udio pakiranja (PIR)

Udio pakiranja (PIR) mora biti manji od 0,28 g pakiranja po gramu proizvoda za svako pakiranje u kojem se proizvod prodaje. Proizvodi za nanošenje prije brijanja pakirani u metalne spremnike s aerosolom izuzeti su od tog zahtjeva.

PIR se izračunava (posebno za svako pakiranje) na sljedeći način:

$$\text{PIR} = (W + (W_{\text{refill}} \times F) + N + (N_{\text{refill}} \times F)) / (D + (D_{\text{refill}} \times F))$$

Pri čemu je:

- W – masa pakiranja (primarno + udio sekundarnog ⁽¹⁾, uključujući oznake) (g)
- W_{refill} – masa pakiranja punjenja (primarno + udio sekundarnog ⁽¹⁾, uključujući oznake) (g)
- N – masa neobnovljivog + nerecikliranog pakiranja (primarno + udio sekundarnog ⁽¹⁾, uključujući oznake) (g)
- N_{refill} – masa neobnovljivog i nerecikliranog pakiranja punjenja (primarno + udio sekundarnog ⁽¹⁾, uključujući oznake) (g)
- D – masa proizvoda sadržanog u „originalnom” pakiranju (g)
- D_{refill} – masa proizvoda sadržanog u punjenju (g)
- F – broj punjenja potrebnih za dostizanje ukupne moguće količine punjenja, izračunan na sljedeći način:

$$F = V \times R / V_{\text{refill}}$$

Pri čemu je:

- V – volumenski kapacitet originalnog pakiranja (ml)
- V_{refill} – volumenski kapacitet pakiranja s punjenjem (ml)
- R – moguća količina punjenja. To je broj puta koliko se originalno pakiranje može ponovno puniti. Ako F nije cijeli broj, treba se zaokružiti na idući cijeli broj.

Ako ne postoji mogućnost punjenja, PIR se računa na sljedeći način:

$$\text{PIR} = (W + N) / D$$

Proizvođač mora navesti broj predviđenih punjenja, ili se koristiti zadanim vrijednostima od R = 5 za plastiku i R = 2 za karton.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izračun PIR-a za proizvod. Tablica za izračun dostupna je na web-mjestu znaka za okoliš EU-a. Ako se proizvod prodaje u različitim pakiranjima (tj. različitih volumena), izračun se podnosi za svaku veličinu pakiranja za koju se dodjeljuje znak za okoliš EU-a. Podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu u pogledu sadržaja rabljenog recikliranog materijala ili materijala iz obnovljivog izvora u pakiranju te opis ponuđenog sustava ponovnog punjenja, ako je primjenjivo (vrste punjenja, volumen). Za odobrenje pakiranja s punjenjem podnositelj zahtjeva ili trgovac na malo dokumentira raspoloživost punjenja na tržištu.

⁽¹⁾ Udio mase zajedničkog pakiranja (npr. 50 % ukupne mase zajedničkog pakiranja, ako se dva proizvoda prodaju zajedno).

(c) Izgled primarnog pakiranja

Primarno pakiranje mora biti oblikovano tako da je točno doziranje jednostavno (npr. osiguravanjem da otvor na vrhu nije preširok) i uz osiguravanje da se barem 90 % proizvoda može lako izvaditi iz spremnika. Preostala količina proizvoda u spremniku (R), koja mora biti niža od 10 %, izračunava se na sljedeći način:

$$R = ((m2 - m3)/(m1 - m3)) \times 100 (\%)$$

Pri čemu je:

m1 – primarno pakiranje i proizvod (g)

m2 – primarno pakiranje i ostatak proizvoda u normalnim uvjetima upotrebe (g)

m3 – ispražnjeno i očišćeno primarno pakiranje (g)

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja opis dozatora i izvješće o ispitivanju s rezultatima mjerenja preostale količine kozmetičkog proizvoda koji se ispire u pakiranju. Postupak ispitivanja za mjerenje preostale količine opisan je u priručniku za korisnike dostupnom na web-mjestu znaka za okoliš EU-a.

(d) Dizajn za recikliranje plastičnog pakiranja

Plastično pakiranje mora biti dizajnirano kako bi se olakšalo učinkovito recikliranje izbjegavanjem potencijalnih kontaminanata i nekompatibilnih materijala za koje se zna da otežavaju odvajanje ili obradu ili smanjuju kvalitetu reciklata. Oznaka ili omot, poklopac i, ako je primjenjivo, zaštitni premazi ne smiju sadržavati, pojedinačno ili u kombinaciji, materijale i sastavne dijelove navedene u tablici 5.

Tablica 5.

Materijali i sastavni dijelovi zabranjeni u dijelovima pakiranja

Dio pakiranja	Zabranjeni materijali i sastavni dijelovi ⁽¹⁾
Oznaka ili omot	<ul style="list-style-type: none"> — oznaka ili omot od PS-a u kombinaciji s PET, PP ili HDPE bocom — oznaka ili omot od PVC-a u kombinaciji s PET, PP ili HDPE bocom — oznaka ili omot od PETG-a u kombinaciji s PET bocom — omoti izrađeni od drukčijeg polimera nego boca — oznake ili omoti koji su metalizirani ili zavareni za pakiranje (označavanje s pomoću kalupa)
Poklopac	<ul style="list-style-type: none"> — poklopac od PS-a u kombinaciji s PET, PP ili HDPE bocom — poklopac od PVC-a u kombinaciji s PET, PP ili HDPE bocom — poklopac od PETG-a i/ili materijal poklopa gustoće iznad 1 g/cm³ u kombinaciji s PET bocom — metalni, stakleni, EVA poklopci — silikonski poklopci. Izuzeti su silikonski poklopci gustoće < 1 g/cm³ u kombinaciji s PET bocom i silikonski poklopci gustoće > 1g/cm³ u kombinaciji s PP ili HDPE bocom — metalni ovoji ili pečati koji ostaju na boci ili njezinom poklopcu nakon otvaranja proizvoda
Zaštitni premazi	<ul style="list-style-type: none"> — poliamid, EVOH, funkcionalni poliolefini, metali i zaštite koje sprječavaju prodor svjetla

⁽¹⁾ EVA – etilen vinil acetat, EVOH – etilen vinil alkohol, HDPE – polietilen visoke gustoće, PET – polietilen tereftalat, PETG – polietilen tereftalat promijenjenog glikola, PP – polipropilen, PS – polistiren, PVC – polivinil klorid.

Pumpice i spremnici s aerosolom izuzeti su od tog zahtjeva.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva podnosi potpisanu izjavu o sukladnosti uz navođenje sastava materijala pakiranja uključujući spremnik, oznaku ili omot, ljepila, poklopce i zaštitne premaze, zajedno s uzorkom primarnog pakiranja.

Mjerilo 5. – Palmino ulje iz održivih izvora, uključujući ulje od palminih koštica i njihove derivate

Palmino ulje, ulje od palminih koštica i njihovi derivati upotrijebljeni u proizvodnji moraju biti dobiveni s plantaža koje udovoljavaju mjerilima održivog upravljanja koja su razvile organizacije s više dionika sa širokim članstvom uključujući nevladine organizacije, industriju i vladu.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potvrde trećih osoba da palmino ulje i ulje od palminih koštica upotrijebljeni u proizvodnji proizvoda potječu s plantaža s održivim upravljanjem. Prihvaćene potvrde uključuju Okrugli stol o održivom palminom ulju – RSPO (model opskrbnog lanca „Identity Preserved” – „očuvan identitet”, „Segregated” – „odvojeno” ili „Mass Balance” – „bilanca mase”) ili bilo koji ekvivalentni program temeljen na mjerilima održivog upravljanja s više dionika. Za kemijske derivate palminog ulja i ulja od palminih koštica ⁽¹⁾ prihvatljivo je dokazati održivost sustavom „Book and Claim” kao što je GreenPalm ili njegov ekvivalent.

Mjerilo 6. – Prikladnost za upotrebu

Sposobnost proizvoda da ispuni svoju primarnu funkciju (npr. čišćenje, regeneracija kose) i sve druge navedene funkcije (npr. uklanjanje peruti, zaštita obojane kose) dokazuje se ili laboratorijskim ispitivanjem/ispitivanjima ili potrošačkim testom. Ispitivanja se provode prema „Smjernicama za ocjenjivanje djelotvornosti kozmetičkih proizvoda” ⁽²⁾ te uputama iz priručnika za korisnike dostupnog na web-mjestu znaka za okoliš EU-a.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dokumentira protokol ispitivanja prema kojem se provelo ispitivanje djelotvornosti proizvoda. Podnositelji zahtjeva predočavaju rezultate iz protokola kojima se dokazuje da proizvod ispunjava primarnu i sekundarnu funkciju navedenu na oznaci ili pakiranju proizvoda.

Mjerilo 7. – Informacije na znaku za okoliš EU-a

Neobvezna etiketa s poljem za tekst sadržava sljedeće informacije:

- Smanjeni utjecaj na vodene ekosustave.
- Ispunjava stroge zahtjeve biorazgradivosti.
- Ograničava ambalažni otpad.

Smjernice za upotrebu neobvezne etikete s poljem za tekst dostupne su u „Smjernicama za upotrebu logotipa znaka za okoliš” na web-mjestu:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja uzorak etikete proizvoda ili dizajn pakiranja na kojemu je znak za okoliš EU-a, zajedno s potpisanom izjavom o sukladnosti.

⁽¹⁾ Definicije prema RSPO-u u „RSPO Rules for Home and Personal Care Derivatives” (Pravila RSPO-a za derivate korištene u održavanju doma i osobnoj njezi), dostupno na:

⁽²⁾ http://www.greenpalm.org/upload/files/45/RSPO_Guiding_Rules_for_HPC_derivativesV9.pdf.

Dodatak

Baza podataka o sastojcima deterdženata (popis DID)

Popis DID (dio A) popis je koji sadržava informacije o toksičnosti za vodeni okoliš i biorazgradivosti sastojaka koji se najčešće koriste u formulacijama deterdženata. Popis sadržava informacije o toksičnosti i biorazgradivosti niza tvari koje se upotrebljavaju u proizvodima za pranje i čišćenje. Popis nije sveobuhvatan, ali se u dijelu B popisa DID navode smjernice za utvrđivanje odgovarajućih parametara za izračun tvari koje nisu na popisu DID (npr. faktora toksičnosti (TF) i faktora razgradnje (DF), koji se koriste za izračun kritičnog volumena razrjeđivanja). Popis predstavlja generički izvor informacija pa prisutnost tvari na popisu DID ne znači da je ona automatski odobrena za upotrebu u proizvodima sa znakom za okoliš EU-a.

Dio A i dio B popisa DID možete pronaći na *web*-mjestu znaka za okoliš EU-a:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_en.pdf

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_b_en.pdf

Za tvari za koje nisu dostupni podaci o toksičnosti za vodeni okoliš i biorazgradivosti strukturnim analogijama sa sličnim tvarima mogu se procijeniti faktor toksičnosti i faktor razgradnje. Te strukturne analogije odobrava nadležno tijelo koje dodjeljuje znak za okoliš EU-a. Također se može primijeniti pristup „u najgorem mogućem slučaju” upotrebom sljedećih parametara:

Pristup „u najgorem mogućem slučaju”:

Upotrijebljena tvar	Akutna toksičnost			Kronična toksičnost			Razgradnja		
	LC50/EC50	SF _(akutna)	TF _(akutna)	NOEC (*)	SF _(kronična) (*)	TF _(kronična)	DF	Aerobna	Anaerobna
„Naziv”	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Ako nije moguće pronaći prihvatljive podatke o kroničnoj toksičnosti, ti stupci ostaju prazni. U tom se slučaju TF_(kronična) definira kao jednak TF_(akutna).

Dokazivanje lake biorazgradivosti

Za ispitivanje lake biorazgradivosti upotrebljavaju se sljedeće metode:

1. Do 1. prosinca 2015.:

Metode ispitivanja lake biorazgradivosti predviđene Direktivom 67/548/EEZ, posebno metode pobliže opisane u Prilogu V.C4 toj Direktivi, ili njima istovrijedne ispitne metode 301 A-F prema OECD-u, ili njima istovrijedni ispiti u skladu s ISO normama.

Za površinski aktivne tvari ne primjenjuje se načelo desetodnevno test. Razina prolaznosti mora iznositi 70 % za ispite iz Priloga V.C4-A i C4-B Direktivi 67/548/EEZ (i istovrijedne ispite 301 A i E prema OECD-u, te istovrijedne ispite u skladu s ISO normama), odnosno 60 % za ispite iz C.4-C, D, E i F (i istovrijedne ispite 301 B, C, D i F prema OECD-u, te istovrijedne ispite u skladu s ISO normama).

ili

Metode ispitivanja predviđene Uredbom (EZ) br. 1272/2008.

2. Nakon 1. prosinca 2015.:

Metode ispitivanja predviđene Uredbom (EZ) br. 1272/2008.

Dokazivanje anaerobne biorazgradivosti

Referentni testovi za anaerobnu razgradivost su EN ISO 11734, ECETOC br. 28 (lipanj 1988.), OECD 311 ili neka druga istovrijedna metoda ispitivanja kod koje zahtjev konačne razgradivosti u anaerobnim uvjetima iznosi 60 %. Metode ispitivanja kod kojih se simuliraju uvjeti u relevantnom anaerobnom okruženju također se mogu koristiti za dokazivanje da je u anaerobnim uvjetima postignuta konačna razgradivost od 60 %.

Ekstrapolacija za tvari koje nisu navedene na popisu DID

Da bi se osigurao potreban dokaz o anaerobnoj biorazgradivosti tvari koje nisu navedene na popisu DID, može se primijeniti sljedeći pristup:

1. Primijeniti prihvatljivu ekstrapolaciju. Rezultati dobiveni ispitivanjem jedne sirovine upotrebljavaju se za ekstrapolaciju konačne anaerobne razgradivosti strukturno srodnih površinski aktivnih tvari. Ako je anaerobna biorazgradivost potvrđena za neku površinski aktivnu tvar (ili grupu homologa) u skladu s popisom DID, može se pretpostaviti da je slična vrsta površinski aktivne tvari također anaerobno biorazgradiva (npr., C12-15 A 1-3 EO sulfat [DID br. 8] anaerobno je biorazgradiv pa se slična anaerobna biorazgradivost također može pretpostaviti i za C12-15 A 6 EO sulfat). Ako je anaerobna biorazgradivost neke površinski aktivne tvari potvrđena pomoću odgovarajuće metode ispitivanja, može se pretpostaviti da je slična vrsta površinski aktivne tvari također anaerobno biorazgradiva (npr., podaci iz literature u kojima se potvrđuje anaerobna biorazgradivost površinski aktivnih tvari koje pripadaju grupi alkilnih estera amonijevih soli mogu se upotrijebiti kao dokaz za sličnu anaerobnu biorazgradivost drugih kvaternih amonijevih soli koje sadrže esterne veze u alkilnom lancu/alkilnim lancima).
  2. Provesti test probira anaerobne razgradivosti. Ako je potrebno novo ispitivanje, izvodi se test probira upotrebom metode EN ISO 11734, ECETOC br. 28 (lipanj 1988.), OECD 311 ili druge istovrijedne metode.
  3. Provesti ispitivanje razgradivosti niske doze. Ako je potrebno novo ispitivanje i u slučaju problema u provedbi testa probira (npr. prekid zbog toksičnosti ispitivane tvari), ponoviti ispitivanje upotrebom niskih doza površinski aktivnih tvari i pratiti razgradnju mjerenjem ^{14}C ili kemijskim analizama. Ispitivanje pri niskim dozama može se obavljati upotrebom OECD 308 (kolovoz 2000.) ili neke druge istovrijedne metode.
-

III.

(Drugi akti)

EUROPSKI GOSPODARSKI PROSTOR

ODLUKA NADZORNOG TIJELA EFTA-e

br. 117/14/COL

od 12. ožujka 2014.

o 94. izmjeni postupovnih pravila i pozitivnog prava u području državnih potpora donošenjem novih smjernica za promicanje rizičnih financijskih ulaganja i produljenjem postojećih Smjernica o državnim potporama za promicanje ulaganja rizičnog kapitala u mala i srednja poduzeća

NADZORNI ODBOR TIJELA EFTA-e („Tijelo”),

UZIMAJUĆI U OBZIR Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u”), a posebno njegove članke 61. do 63. i Protokol 26.,

UZIMAJUĆI U OBZIR Sporazum među državama EFTA-e o osnivanju Nadzornog tijela i Suda („Sporazum o nadzoru i sudu”), a posebno njegov članak 5. stavak 2. točku (b) i članak 24. te članak 1. u dijelu I. Protokola 3. uz taj Sporazum,

Budući da:

U skladu s člankom 24. Sporazuma o nadzoru i sudu Tijelo provodi odredbe Sporazuma o EGP-u u pogledu državnih potpora,

U skladu s člankom 5. stavkom 2. točkom (b) Sporazuma o nadzoru i sudu Tijelo izdaje obavijesti ili smjernice o pitanjima iz Sporazuma o EGP-u ako taj Sporazum ili Sporazum o nadzoru i sudu to izričito predviđa ili ako to Tijelo smatra potrebnim,

Europska komisija je 15. siječnja 2014. donijela Smjernice o državnim potporama za promicanje rizičnih financijskih ulaganja ⁽¹⁾, čiji je rok za stupanje na snagu 1. srpnja 2014. Novim se pravilima utvrđuju uvjeti prema kojima države članice EU-a mogu dodjeljivati potpore kako bi se omogućio pristup financijskim sredstvima za mala i srednja poduzeća te srednje kapitalizirana poduzeća. Te bi nove Smjernice od 1. srpnja 2014. trebale zamijeniti Smjernice Zajednice o državnim potporama za promicanje ulaganja rizičnog kapitala u mala i srednja poduzeća ⁽²⁾.

Smjernicama Europske komisije o državnim potporama za promicanje rizičnih financijskih ulaganja predviđa se i da će primjenjivost Smjernica Zajednice o državnim potporama za promicanje ulaganja rizičnog kapitala u mala i srednja poduzeća biti produljeno do 30. lipnja 2014.

Te su Smjernice značajne za Europski gospodarski prostor.

Jedinstvenu primjenu pravila EGP-a o državnim potporama treba osigurati u cijelom Europskom gospodarskom prostoru u skladu s ciljem homogenosti uspostavljenim u članku 1. Sporazuma o EGP-u,

⁽¹⁾ SL C 19, 22.1.2014., str. 4.

⁽²⁾ SL C 194, 18.8.2006., str. 2.

U skladu s točkom II. pod naslovom „OPĆENITO” Priloga XV. Sporazumu o EGP-u, Tijelo, nakon savjetovanja s Europskom komisijom, mora donijeti nove Smjernice o državnim potporama za promicanje rizičnih financijskih ulaganja koje odgovaraju onima koje je donijela Europska komisija.

Te će nove Smjernice zamijeniti trenutačne Smjernice o državnim potporama za promicanje ulaganja rizičnog kapitala u mala i srednja poduzeća ⁽¹⁾. Do stupanja na snagu tih novih Smjernica primjenjivost Smjernica za promicanje ulaganja rizičnog kapitala u mala i srednja poduzeća trebala bi se produljiti do 30. lipnja 2014.

NAKON savjetovanja s Europskom komisijom,

NAKON savjetovanja s državama EFTA-e dopisom od 12. siječnja 2014. na tu temu,

DONIO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Prva rečenica točke 80. Smjernica o državnim potporama za promicanje ulaganja rizičnog kapitala u mala i srednja poduzeća trebala bi glasiti kako slijedi:

„(80) Ove će smjernice prestati vrijediti 30. lipnja 2014.”

Članak 2.

Smjernice o državnim potporama izmjenjuju se uvođenjem novih smjernica o državnim potporama za promicanje rizičnih financijskih ulaganja. Te su nove smjernice priložene u Prilogu ovoj Odluci i čine njegov sastavni dio.

Članak 3.

Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku.

Sastavljeno u Bruxellesu 12. ožujka 2014.

Za Nadzorno tijelo EFTA-e

Oda Helen SLETNES

Predsjednica

Frank BÜCHEL

Član Kolegija

⁽¹⁾ SL C 126, 7.6.2007., str. 19. Dodatak o EGP-u br. 27, 7.6.2007., str. 1. Izmijenjeno 15. prosinca 2010. Odlukom br. 484/10/COL.

PRILOG

DIO III.: HORIZONTALNA PRAVILA

Državna potpora za promicanje rizičnih financijskih ulaganja ⁽¹⁾

1. UVOD

1. Na temelju članka 61. stavka 3. točke (c) Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u”), nadzorno tijelo EFTA-e („Tijelo”) može smatrati da je državna potpora za olakšavanje razvoja određenih ekonomskih djelatnosti sukladna sa Sporazumom o EGP-u ako takva potpora nema negativan utjecaj na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu. Iz razloga utvrđenih u ovim Smjernicama, Tijelo zauzima stajalište da su razvoj tržišta rizičnog financiranja i olakšavanje pristupa rizičnom financiranju malim i srednjim poduzećima (MSP), malim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije i inovativnim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije iznimno važni za gospodarstvo država EFTA-e u cjelini.
2. Poticanjem razvoja i širenja novih djelatnosti, posebno inovativnih i brzorastućih, moguće je uvelike doprinijeti otvaranju radnih mjesta. Stoga je učinkovito tržište rizičnog financiranja za mala i srednja poduzeća presudno za poduzetnike kako bi mogli imati pristup potrebnom financiranju u svakoj fazi njihova razvoja.
3. Unatoč njihovim mogućnostima rasta, mala i srednja poduzeća mogu se suočiti s poteškoćama u dobivanju pristupa financijskim sredstvima, posebno u ranoj fazi njihova razvoja. U središtu tih poteškoća nalazi se problem asimetričnih informacija: mala i srednja poduzeća, posebno dok su još u početnoj fazi, često nisu u mogućnosti ulagačima dokazati kreditnu sposobnost ili održivost poslovnih planova. U takvim okolnostima, vrsta aktivne dubinske analize koju ulagači provode radi financiranja većih društava ne bi bila vrijedna ulaganja u slučaju transakcija u koje su uključena navedena mala i srednja poduzeća jer su troškovi dubinske analize previsoki u odnosu na vrijednost ulaganja. Stoga, neovisno o kvaliteti njihova projekta i mogućnosti rasta, navedena mala i srednja poduzeća uglavnom ne mogu dobiti pristup nužnim financijskim sredstvima sve dok nemaju dobre rezultate i dostatna jamstva. Zbog takvih asimetričnih informacija moguće je da tržišta financiranja poslovanja ne uspiju osigurati potrebno financiranje vlasničkog kapitala ili duga novoosnovanim i potencijalno brzorastućim malim i srednjim poduzećima što dovodi do trajne nesavršenosti tržišta kapitala onemogućavajući da ponuda zadovolji potražnju po cijeni prihvatljivoj objema stranama, što negativno utječe na mogućnosti rasta MSP-ova. Mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i inovativna poduzeća srednje tržišne kapitalizacije mogu se, u određenim okolnostima, suočiti s istim tržišnim nedostatkom.
4. Posljedice izostanka financiranja trgovačkog društva nadilaze taj pojedinačni subjekt, posebno zbog *vanjskih učinaka na rast*. U mnogim uspješnim sektorima uočljiv je rast produktivnosti ne zbog porasta produktivnosti društava prisutnih na tržištu, nego zbog toga što učinkovitija i tehnološki naprednija društva rastu na račun onih manje učinkovitih (ili onih sa zastarjelim proizvodima). Dublje posljedice na rast produktivnosti mogle bi biti negativne u mjeri u kojoj taj proces narušavaju potencijalno uspješna društva koja ne mogu doći do financijskih sredstava. Omogućavanjem ulaska na tržište širem broju društava mogao bi se potaknuti rast.
5. Stoga bi postojeći jaz u financiranju koji utječe na mala i srednja poduzeća, mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i inovativna poduzeća srednje tržišne kapitalizacije mogao opravdati mjere javne podrške dodjelom državnih potpora u određenim posebnim okolnostima. Ako je ispravno usmjerena, državna potpora radi podrške pružanju rizičnog financiranja tim društvima može biti učinkovit način otklanjanja utvrđenih tržišnih nedostataka i poticanja privatnog kapitala.
6. Pristup malih i srednjih poduzeća financijskim sredstvima cilj je od zajedničkog interesa EGP-a. Na razini EU-a i EGP-a doneseno je nekoliko inicijativa za pružanje potpore razvoju MSP-ova. Jedan je od glavnih ciljeva MSP-ovima omogućiti pristup financijskim sredstvima.
7. U kontekstu te politike, u akcijskom planu Komisije iz 2011. za unaprjeđenje pristupa financijskim sredstvima za mala i srednja poduzeća ⁽²⁾ i raspravi koja je 2013. pokrenuta Zelenom knjigom o dugoročnom financiranju europskoga gospodarstva ⁽³⁾ prepoznaje se činjenica da uspjeh Unije uvelike ovisi o rastu malih i srednjih poduzeća, koja su često suočena s ozbiljnim poteškoćama pri dobivanju financijskih sredstava. Tijelo potvrđuje te zaključke. Stoga je cilj učiniti mala i srednja poduzeća vidljivijima, a financijska tržišta privlačnijima i pristupačnijima malim i srednjim poduzećima.

⁽¹⁾ Te Smjernice odgovaraju Smjernicama Komisije o državnim potporama za promicanje rizičnih financijskih ulaganja (SL C 19, 22.1.2014., str. 4.).

⁽²⁾ Komunikacija Komisije, Akcijski plan za unaprjeđenje pristupa financiranju za mala i srednja poduzeća, COM(2011) 870 završna verzija, 7.12.2011.

⁽³⁾ COM(2013) 150 završna verzija, 25.3.2013.

8. Nedavno su poduzete dvije inicijative važne za investicijske fondove ⁽⁴⁾: Uredba o fondovima poduzetničkog kapitala u Europi ⁽⁵⁾ donesena u 2013., kojom se fondovima poduzetničkog kapitala omogućava da trguju svojim fondovima i prikupljaju sredstva na cijelom unutarnjem tržištu te prijedlog Uredbe o dugoročnim investicijskim fondovima ⁽⁶⁾, kojom se žele uvesti okvirni uvjeti kojima će se olakšati poslovanje privatnih investicijskih fondova čiji su ulagači preuzeli dugoročnu obvezu.
9. Povrh tih specifičnih uredaba, regulatorni okvir za poslovanje i upravljanje investicijskim fondovima koji se bave rizičnim financiranjem, kao što su fondovi privatnog vlasničkog kapitala, čini Direktiva o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova (AIFMD) ⁽⁷⁾.
10. Komisija je 2012. pokrenula javno savjetovanje ⁽⁸⁾ kako bi prikupila informacije o razmjerima tržišnog nedostatka koji utječe na pristup financiranju duga i vlasničkog kapitala malim i srednjim poduzećima te na adekvatnost Smjernica o rizičnom kapitalu iz 2006. ⁽⁹⁾ Ishod javnog savjetovanja pokazao je da su temeljna načela sadržana u tim Smjernicama osigurala dobru osnovu za usmjeravanje javnih resursa prema ciljanim malim i srednjim poduzećima, uz ograničenje učinka rizika istiskivanja s tržišta privatnih ulagača. Međutim, u odgovorima na javno savjetovanje naglašeno je da se Smjernice o rizičnom kapitalu smatraju prerestriktivnima, u smislu prihvatljivih malih i srednjih poduzeća, oblika financiranja, instrumenata potpore i struktura financiranja.
11. Tijelo dijeli te zaključke koji se isto tako mogu primijeniti *mutatis mutandis* na Smjernice Tijela o državnim potporama za promicanje ulaganja rizičnog kapitala u mala i srednja poduzeća. ⁽¹⁰⁾
12. U Komunikaciji o modernizaciji državnih potpora ⁽¹¹⁾ Komisija je utvrdila ambiciozan program modernizacije državnih potpora koji se temelji na tri glavna cilja:
  - (a) poticanju održivog, pametnog i uključivog rasta na konkurentnom unutarnjem tržištu;
  - (b) usmjeravanju *ex-ante* provjera Komisije na slučajeve koji najviše utječu na unutarnje tržište uz jačanje suradnje s državama članicama pri provedbi propisa o državnim potporama i
  - (c) racionaliziranju pravila u cilju osiguranja bržeg donošenja odluka.
13. Tijelo slijedi Komisijinu inicijativu o modernizaciji. Slijedom toga, uvjeti kompatibilnosti utvrđeni ovim Smjernicama utemeljeni su na tim zajedničkim ciljevima.
14. U smislu navedenoga smatralo se primjerenim izvršiti temeljitu reviziju režima državnih potpora koji se primjenjuje na mjere rizičnoga kapitala, uključujući one obuhvaćene Uredbom o općem skupnom izuzeću ⁽¹²⁾, u cilju promicanja učinkovitijeg i djelotvornijeg pristupa raznim oblicima rizičnog financiranja za širu kategoriju prihvatljivih poduzetnika. Za te skupno izuzete mjere prijava Tijelu nije potrebna jer se pretpostavlja da se njima otklanja tržišni nedostatak, da su primjerene i razmjerne, da djeluju kao poticaj te da sva narušavanja tržišnog natjecanja svode na najmanju mjeru.

⁽⁴⁾ Uredbe značajne za EGP.

⁽⁵⁾ Uredba (EU) br. 345/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima poduzetničkog kapitala (SL L 115, 25.4.2013., str. 1.) Uredba koja se mora uključiti u Sporazum o EGP-u.

⁽⁶⁾ Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o dugoročnim investicijskim fondovima, COM(2013) 462 završna verzija, 2013/0214 (COD).

⁽⁷⁾ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.). Direktiva koja se mora uključiti u Sporazum o EGP-u.

⁽⁸⁾ Uputnik je objavljen na internetskoj stranici: (http://ec.europa.eu/competition/consultations/2012_risk_capital/questionnaire_en.pdf).

⁽⁹⁾ Smjernice Zajednice o državnim potporama za promicanje ulaganja rizičnog kapitala u mala i srednja poduzeća (SL C 194, 18.8.2006., str. 2.).

⁽¹⁰⁾ Državne potpore za promicanje ulaganja rizičnog kapitala u mala i srednja poduzeća (SL C 126, 7.6.2007., str. 19. i Dodatak o EGP-u br. 27, 7.6.2007., str. 1.), kako je izmijenjeno Odlukom br. 484/10/COL od 15.12.2010.

⁽¹¹⁾ Komunikacija o modernizaciji državnih potpore u EU-u (SAM), COM(2012) 209 završna verzija, 8.5.2012.

⁽¹²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 800/2008 o ocjenjivanju određenih kategorija potpora sukladnima sa zajedničkim tržištem u primjeni članka 87. i 88. Ugovora (SL L 214, 9.8.2008., str. 3.), trenutačno u postupku revizije, kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EU) br. 1224/2013 od 29. studenoga 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 800/2008 u vezi s razdobljem njezine primjene (SL L 320, 30.11.2013., str. 22.), uključene kao točka 1.j u Prilog XV. Sporazuma o EGP-u Odlukom Zajedničkog odbora br. 29/2014 od 14. veljače 2014. (još nije objavljeno u SL-u ili Dodatku o EGP-u), stupa na snagu 15. veljače 2014.

2. PODRUČJE PRIMJENE SMJERNICA I DEFINICIJE

15. Tijelo će načela utvrđena u ovim Smjernicama primijeniti na mjere rizičnog financiranja koje ne ispunjuju sve uvjete propisane Uredbom o općem skupnom izuzeću. Dotična država EFTA-e mora prijaviti te mjere u skladu s dijelom I. člankom 1. stavkom 3. Protokola 3. uz Sporazum o nadzoru i sudu, a Tijelo će izvršiti temeljitu procjenu sukladnosti, kako je utvrđeno u odjeljku 3. ovih Smjernica.
16. Međutim, države EFTA-e mogu odlučiti oblikovati mjere rizičnog financiranja tako da one ne uključuju državnu potporu iz članka 61. stavka 1. Sporazuma u EGP-u, primjerice jer zadovoljavaju test subjekta u tržišnom gospodarstvu ili ispunjuju uvjete iz primjenjive Uredbe o *de minimis* potporama. ⁽¹³⁾ O tome nije potrebno obavijestiti Tijelo.
17. Ništa u ovim Smjernicama ne dovodi u pitanje sukladnost mjera državne potpore koje ispunjuju kriterije utvrđene u svim drugim smjernicama, okvirima ili uredbama. Tijelo će posebnu pozornost obratiti na potrebu da se spriječi uporaba ovih Smjernica kako bi se provodili ciljevi politika koje su obuhvaćene drugim okvirima, smjernicama i uredbama.
18. Ove Smjernice ne dovode u pitanje vrste financijskih instrumenata koje nisu obuhvaćene ovim smjernicama, kao što su instrumenti koji osiguravaju sekuritizaciju postojećih zajmova, koje će se procijeniti na pravnom temelju predmetne državne potpore.
19. Tijelo će samo primijeniti načela o programima rizičnog financiranja utvrđena u ovim Smjernicama. Neće se primjenjivati u pogledu *ad hoc* mjera kojima se pruža potpora za rizično financiranje pojedinačnim poduzetnicima, osim kada je cilj mjera pružanje podrške određenoj alternativnoj trgovinskoj platformi.
20. Važno je podsjetiti da mjere potpore za rizično financiranje moraju uvijek uključivati financijske posrednike ili alternativne trgovinske platforme, osim kod poreznih poticaja koji se primjenjuju na izravna ulaganja u prihvatljive poduzetnike. Prema tome, mjera kojom država EFTA-e ili javno tijelo plasira izravna ulaganja u društva bez sudjelovanja takvih sredstava posredovanja ne pripada području primjene pravila za državne potpore za rizično financiranje Uredbe o općem skupnom izuzeću i ovih Smjernica.
21. U smislu njihovih ostvarenih rezultata i postignutog jamstva, Tijelo ne smatra da postoji opći tržišni nedostatak povezan s pristupom financijskim sredstvima za velike poduzetnike. Iznimno, cilj mjere rizičnog financiranja mogu biti mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, u skladu s odjeljkom 3.3.1. točkom (a), ili inovativna poduzeća srednje tržišne kapitalizacije koja se bave istraživanjem i razvojem te inovacijskim projektima, u skladu s odjeljkom 3.3.1. točkom (b).
22. Društvima uvrštenima na službene popise burze ili reguliranog tržišta ne može se dodijeliti potpora za rizično financiranje s obzirom na to da se njihovim uvrštavanjem na popis dokazuje da su sposobna privući privatno financiranje.
23. Mjere potpore za rizično financiranje u potpunom nedostatku privatnih ulagača neće se proglasiti sukladnima. U takvim slučajevima država EFTA-e mora razmotriti alternativne opcije politike koje bi bile primjerenije za ostvarenje istih ciljeva i rezultata, kao što je potpora regionalnom ulaganju ili potpora početnicima predviđena Uredbom o općem skupnom izuzeću.
24. Mjere potpore za rizično financiranje u okviru kojih privatni ulagači ne preuzimaju značajniji rizik i/ili ako koristi u cijelosti odlaze privatnim ulagačima neće biti proglašene sukladnima. Podjela rizika i uspješnosti potreban je uvjet za ograničenje financijske izloženosti države, ali i poštenog povrata državi.
25. Ne dovodeći u pitanje potporu za rizično financiranje u obliku zamjenskog kapitala kako je utvrđeno u Uredbi o općem skupnom izuzeću, potpora za rizično financiranje ne može se upotrebljavati kao podrška preuzimanju poduzeća.

⁽¹³⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore (SL L 352, 24.12.2013., str. 1.). Uredba koju je potrebno uključiti u Sporazum o EGP-u.

26. Potpora za rizično financiranje neće se smatrati u skladu sa Sporazumom o EGP-u ako je dodijeljena:
- (a) poduzetnicima u poteškoćama, kako je definirano u Smjernicama Tijela o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje poduzeća u teškoćama ⁽¹⁴⁾, kako su izmijenjene ili zamijenjene; međutim, za potrebe ovih smjernica, mala i srednja poduzeća koja nakon dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik ispunjuju uvjete za rizična financijska ulaganja, sedam godina od svoje prve komercijalne prodaje neće se smatrati poduzetnicima u poteškoćama, osim ako su u stečaju ili ako na temelju njihova domaćeg prava ispunjuju kriterije za pokretanje postupka kolektivnog stečaja na zahtjev njihovih vjerovnika;
  - (b) poduzetnicima kojima je dodijeljena nezakonita državna potpora koja nije u cijelosti vraćena.
27. Tijelo neće primjenjivati ove Smjernice na potpore djelatnostima povezanim s izvozom prema trećim zemljama ili državama EFTA-e, odnosno potpore koje su neposredno povezane s izvezenim količinama, uspostavom i radom distribucijske mreže ili s drugim tekućim izdancima koji se odnose na djelatnost izvoza, kao ni na potpore uvjetovane time da se prednost daje uporabi domaćih dobara u odnosu na uvezena dobra.
28. Tijelo neće primijeniti načela utvrđena u ovim Smjernicama na mjere koje same po sebi, uvjetima koji su s njima povezani ili metodom financiranja, obuhvaćaju neodvojivu povredu prava na snazi u EGP-u ⁽¹⁵⁾, a posebno:
- (a) mjere u okviru kojih se potpora uvjetuje obvezom primjene nacionalno proizvedenih dobara ili nacionalnih usluga;
  - (b) mjere kojima se krši članak 31. Sporazuma o EGP-u o slobodi poslovnog nastana ako je potpora uvjetovana obvezom za financijske posrednike, njihove upravitelje ili krajnje korisnike da imaju ili presele svoje sjedište na državno područje dotične države EFTA-e. Navedenim se ne dovodi u pitanje zahtjev da financijski posrednici ili njihovi upravitelji trebaju imati potrebnu dozvolu za obavljanje djelatnosti ulaganja i upravljanja u dotičnoj državi EFTA-e ili da krajnji korisnici trebaju imati poslovni nastan i obavljati ekonomske djelatnosti na njezinom državnom području;
  - (c) mjere kojima se krši članak 40. Sporazuma o EGP-u o slobodnom kretanju kapitala.

2.1. Test subjekta u tržišnom gospodarstvu

29. Mjere rizičnog financiranja često uključuju kompleksne konstrukcije kojima se stvaraju poticaji za jednu skupinu subjekata u gospodarstvu (ulagači) kako bi se osiguralo rizično financiranje drugoj skupini subjekata u gospodarstvu (prihvatljiva poduzeća). Ovisno o oblikovanju mjere, pa čak i ako je namjera nadležnih tijela javne uprave osigurati pogodnosti samo za potonju skupinu, poduzeća na bilo kojoj razini ili na obje razine mogu ostvariti pogodnosti od državne potpore. Štoviše, mjere rizičnog financiranja uključuju jednog ili više financijskih posrednika koji u odnosu na ulagače imaju zaseban status, i krajnje korisnike u koje se ulaže. U takvim slučajevima potrebno je razmotriti i može li se smatrati da financijski posrednik ostvaruje pogodnost od državne potpore.
30. Općenito se javna intervencija ne smatra državnom potporom, na primjer jer zadovoljava test subjekta u tržišnom gospodarstvu. Na temelju istog testa, ekonomske transakcije javnih tijela ili poduzetnika, koje se provode u skladu s uobičajenim tržišnim uvjetima i ne stvaraju prednost za njihove partnere, ne predstavljaju državnu potporu. Ne dovodeći u pitanje isključivo pravo Suda EFTA-e da presuđuje o postojanju potpore, u ovom se odjeljku nalaze dodatne upute o primjeni testa subjekta u tržišnom gospodarstvu u području rizičnog financiranja.

2.1.1. Potpora ulagačima

31. Općenito, Tijelo će smatrati da ulaganje zadovoljava test subjekta u tržišnom gospodarstvu i da stoga ne predstavlja državnu potporu ako je izvršeno jednako između javnih i privatnih ulagača. ⁽¹⁶⁾ Smatra se da je ulaganje jednako ako ga pod istim uvjetima provode javni i privatni ulagači, ako obje kategorije subjekata istodobno interviraju i ako je intervencija privatnog ulagača od stvarnog gospodarskog značaja.

⁽¹⁴⁾ SL L 97, 15.4.2005. i Dodatak o EGP-u br. 18, 14.4.2005., str. 1. Te su smjernice produljene Odlukom br. 438/12/COL od 28. studenoga 2012. (SL L 190, 11.7.2013., str. 91. i Dodatak o EGP-u br. 40, 11.7.2013., str. 15.).

⁽¹⁵⁾ Vidjeti na primjer predmet C-156/98 *Njemačka protiv Komisije* [2000] ECR I-6857, stavak 78. i predmet C-333/07 *Régie Networks protiv Rhone Alpes Bourgogne* [2008] ECR I-10807, stavci 94.–116.

⁽¹⁶⁾ Privatni ulagači u pravilu uključuju Europski investicijski fond (EIF) i Europsku investicijsku banku (EIB), koji ulažu na vlastiti rizik i iz vlastitih izvora, banke koje ulažu na vlastiti rizik i iz vlastitih izvora, privatne dotacije i zaklade, obiteljske urede i poslovne anđele, korporativne ulagače, osiguravajuća društva, mirovinske fondove, pojedince i akademske institucije.

32. Smatra se da je transakcija obavljena pod istim odredbama i uvjetima ako javni i privatni ulagači dijele iste rizike i nagrade i na istoj su razini subordinacije u odnosu na isti razred rizika. Ako je javni ulagač u boljem položaju od privatnog ulagača jer, na primjer, u usporedbi s privatnim ulagačima, na vrijeme ostvari povrat s pravom prvenstva, mjera se isto tako može smatrati u skladu s uobičajenim tržišnim uvjetima samo ako privatni ulagači ne ostvaruju prednost.
33. U području rizičnog financiranja smatrat će se da su transakcije javnih i privatnih ulagača obavljene istodobno ako privatni i javni ulagači zajednički ulažu u krajnje korisnike istom transakcijom ulaganja. U slučaju ulaganja putem javno-privatnih financijskih posrednika pretpostavit će se da su ulaganja javnih i privatnih ulagača obavljena istodobno.
34. Dodatni je uvjet da je financiranje privatnih ulagača, koji su neovisni od društava u koja ulažu, ekonomski značajno ⁽¹⁷⁾ u smislu ukupne vrijednosti ulaganja. Tijelo smatra da se, u slučaju mjera rizičnog financiranja, 30 % neovisnog privatnog ulaganja može smatrati ekonomski značajnim.
35. Ako je ulaganje u skladu s testom subjekta u tržišnom gospodarstvu, Tijelo smatra da poduzeća u koja se ulaže nisu korisnici državne potpore jer se smatra da su ulaganja u njih izvršena uz tržišne uvjete.
36. Kada se mjerom privatnim ulagačima dopuštaju rizična financijska ulaganja u neko društvo ili skupinu društava pod povoljnijim uvjetima nego javnim ulagačima koji ulažu u ista društva, tada ti privatni ulagači mogu ostvariti prednost (ulaganja nisu jednaka). Takva se prednost može ostvariti u raznim oblicima, kao što su povlašteni povrti (poticaji na ostvarenje dobiti) ili manja izloženost gubicima u slučaju slabih rezultata osnovne transakcije u usporedbi s javnim ulagačima (zaštita od pada vrijednosti ulaganja).

2.1.2. Potpora financijskom posredniku i/ili njegovu upravitelju

37. Općenito, Tijelo smatra da je financijski posrednik sredstvo posredovanja u prijenosu potpore na ulagače i/ili poduzetnike u koje se ulaže, a ne korisnik potpore sam po sebi, bez obzira ima li financijski posrednik pravnu osobnost ili je samo masa imovine kojom upravlja neovisno upravljачko društvo.
38. Međutim, mjere koje uključuju izravne prijenose u korist financijskog posrednika ili sudjelovanje financijskog posrednika u ulaganju, mogu predstavljati potporu, osim ako su takvi prijenosi ili zajednička ulaganja provedeni pod uvjetima koji bi bili prihvatljivi uobičajenom gospodarskom subjektu u tržišnom gospodarstvu.
39. Ako mjerom rizičnog financiranja upravlja zaduženi subjekt koji ne ulaže zajedno s državom EFTA-e, smatra se da je zaduženi subjekt sredstvo za usmjeravanje financiranja, a ne korisnik potpore, sve dok za to ne prima prekomjernu naknadu. Međutim, ako zaduženi subjekt osigurava sredstva za mjeru ili ulaže zajedno s državom EFTA-e na način sličan financijskim posrednicima, Tijelo će morati procijeniti prima li zaduženi subjekt državnu potporu.
40. Ako je upravitelj financijskog posrednika ili upravljачko društvo (dalje u tekstu „upravitelj”) odabran u otvorenom, transparentnom, nediskriminirajućem i objektivnom postupku odabira ili ako naknada upravitelju u cijelosti odražava aktualne tržišne razine u usporedivim situacijama, pretpostavit će se da upravitelj ne prima državnu potporu.
41. Ako su financijski posrednik i njegov upravitelj javni subjekti i nisu odabrani u otvorenom, transparentnom, nediskriminirajućem i objektivnom postupku odabira, ne smatraju se primateljima potpore ako im je naknada za upravljanje ograničena i ako njihova ukupna naknada odražava uobičajene tržišne uvjete i povezana je s rezultatima. Osim toga, financijskim posrednicima mora se upravljati komercijalno i njihovi upravitelji donose odluke o

⁽¹⁷⁾ Na primjer, u predmetu Citynet Amsterdam Komisija je smatrala da se dva privatna subjekta s jednom trećinom ukupnih ulaganja u vlasnički kapital društva (uzimajući u obzir i ukupnu vlasničku strukturu i da su njihovi udjeli bili dostatni za formiranje blokirajuće manjine u pogledu bilo kakve strateške odluke društva) mogu smatrati ekonomski značajnim (vidjeti Odluku Komisije u predmetu C53/2006 Citynet Amsterdam, Nizozemska. SL L 247, 16.9.2008., str. 27. stavci 96. – 100.)). Za usporedbu, u predmetu N 429/10 Poljoprivredna banka Grčke (ATE) (SL C 317, 29.10.2011., str. 5.), privatni udjel dosegao je samo 10 % ulaganja, nasuprot državnih 90 %, tako da je Komisija zaključila da jednaki uvjeti nisu bili ispunjeni jer kapital koji je država uložila nije bio popraćen usporedivim udjelom privatnog dioničara niti razmjernu broju udjela koje je imala država.

ulaganju na način usmjeren na ostvarivanje dobiti, neovisno u odnosu na državu. Nadalje, privatni ulagači moraju se birati u otvorenom, transparentnom, nediskriminirajućem i objektivnom postupku odabira, na razini pojedinačnog posla. Moraju postojati prikladni mehanizmi kako bi se isključilo svako moguće uplitanje države u svakodnevno upravljanje javnim fondom.

42. Ako se ulaganje države putem financijskog posrednika izvršava u obliku zajmova ili jamstava, uključujući protujamstva, i kada su ispunjeni uvjeti utvrđeni u pravilima Tijela o referentnoj stopi ⁽¹⁸⁾, odnosno državnoj potpori dodijeljenoj u obliku jamstava ⁽¹⁹⁾, neće se smatrati da je financijski posrednik primatelj državne potpore.
43. Smatra se da činjenica da financijski posrednici mogu uvećati svoju imovinu i da njihovi upravitelji mogu ostvariti veliki promet kroz svoje provizije, predstavlja samo sekundarni gospodarski učinak mjere potpore, a ne potporu financijskim posrednicima i/ili njihovim upraviteljima. Međutim, ako je mjera rizičnog financiranja oblikovana tako da se njezini sekundarni učinci usmjeravaju prema unaprijed utvrđenim financijskim posrednicima, smatrat će se da su ti financijski posrednici primili neizravnu potporu.

2.1.3. Potpora poduzetnicima u koje se ulaže

44. Kada je potpora prisutna na razini ulagača, financijskog posrednika ili njegovih upravitelja, Tijelo će općenito smatrati da je barem djelomično prosljeđena ciljanim poduzetnicima. To je slučaj čak i ako upravitelji financijskog posrednika odluke o ulaganju donose čistom komercijalnom logikom.
45. Ako ulaganja u zajmove ili jamstva osigurana ciljanim poduzetnicima u okviru mjere rizičnog financiranja ispunjuju uvjete utvrđene u pravilima Tijela o referentnoj stopi ili državnim potporama dodijeljenima u obliku jamstava, ne smatra se da su ti poduzetnici primatelji državne potpore.

2.2. Potpora za rizično financiranje koju je potrebno prijaviti

46. Države EFTA-e moraju, u skladu s dijelom I. člankom 1. stavkom 3. Protokola 3. uz Sporazum o nadzoru i sudu, obavijestiti o mjerama rizičnog financiranja koje čine državnu potporu u smislu članka 61. stavka 1. Sporazuma o EGP-u (posebno ako ne zadovoljavaju test subjekta u tržišnom gospodarstvu), izvan su područja primjene Uredbe o *de minimis* potporama ili ne zadovoljavaju sve uvjete za potporu za rizično financiranje utvrđene u Uredbi o općem skupnom izuzeću. Tijelo će procijeniti sukladnost tih mjera sa Sporazumom o EGP-u na temelju članka 61. stavka 3. točke (c) navedenog Sporazuma. Ove Smjernice usmjerene su na one mjere rizičnog financiranja za koje će se najvjerojatnije utvrditi da su u skladu s člankom 61. stavkom 3. točkom (c) Sporazuma o EGP-u, uz nekoliko uvjeta koji će biti detaljnije opisani u odjeljku 3. ovih Smjernica. Takve mjere mogu se svrstati u sljedeće tri kategorije.
47. Prvom kategorijom obuhvaćaju se mjere rizičnog financiranja kojima se cilja na poduzetnike koji ne ispunjuju sve zahtjeve za prihvatljivost za potporu iz Uredbe o općem skupnom izuzeću. Za te će mjere Tijelo od države EFTA-e zatražiti provođenje dubinske *ex-ante* procjene, s obzirom na to da se više ne može pretpostaviti tržišni nedostatak koji utječe na prihvatljive poduzetnike obuhvaćene Uredbom o općem skupnom izuzeću. Ovom kategorijom posebno su obuhvaćene mjere koje su usmjerene na sljedeće poduzetnike:
  - (a) mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije koja premašuju pragove određene u definiciji MSP-a u Uredbi o općem skupnom izuzeću ⁽²⁰⁾;
  - (b) inovativna poduzeća srednje tržišne kapitalizacije koja se bave istraživanjima i razvojem te inovacijskim aktivnostima;
  - (c) poduzetnici koji su početno rizično financijsko ulaganje dobili nakon više od sedam godina od njihove prve komercijalne prodaje;
  - (d) poduzetnici kojima je potreban iznos ukupnog rizičnog financijskog ulaganja koji premašuje gornju granicu određenu u Uredbi o općem skupnom izuzeću;
  - (e) alternativne trgovinske platforme koje ne ispunjuju uvjete iz Uredbe o općem skupnom izuzeću.

⁽¹⁸⁾ Referentne kamatne i diskontne stope (SL L 105, 21.4.2011., str. 32. i Dodatak o EGP-u br. 23, 21.4.2011., str. 1.).

⁽¹⁹⁾ Državne potpore dodijeljene u obliku jamstava (SL L 105, 21.4.2011., str. 32. i Dodatak o EGP-u br. 23, 21.4.2011., str. 1.).

⁽²⁰⁾ Prilog I. Uredbi (EZ) br. 800/2008, vidjeti bilješku br. 12.

48. Drugom kategorijom obuhvaćene su one mjere koje imaju drugačije parametre oblikovanja od onih utvrđenih Uredbom o općem skupnom izuzeću, iako su usmjerene na iste, uredbom definirana, prihvatljive poduzetnike. Za te se mjere nedostatak tržišta treba dokazati samo u mjeri u kojoj je to potrebno kako bi se opravdala primjena parametara koji su izvan ograničenja utvrđenih u Uredbi o općem skupnom izuzeću. Ovom kategorijom posebno su obuhvaćeni sljedeći slučajevi:
- (a) financijski instrumenti uz sudjelovanje privatnog ulagača ispod omjera iz Uredbe o općem skupnom izuzeću;
  - (b) financijski instrumenti čiji su parametri oblikovanja iznad gornjih vrijednosti iz Uredbe o općem skupnom izuzeću;
  - (c) financijski instrumenti osim jamstava kojima se financijski posrednici, ulagači ili upravitelji fondova biraju dajući prednost zaštiti od mogućih gubitaka (zaštita od pada vrijednosti ulaganja), a ne povratima s pravom prvenstva iz dobiti (poticaji na ostvarenje dobiti);
  - (d) porezni poticaji korporativnim ulagačima, uključujući financijske posrednike ili njihove upravitelje koji djeluju kao suulagači.
49. Treća se kategorija odnosi na velike programe koji nisu obuhvaćeni Uredbom o općem skupnom izuzeću zbog svojeg velikog proračuna, kako je definiran u toj Uredbi. Pri obavljanju procjene Tijelo će provjeriti i jesu li ispunjeni uvjeti propisani Uredbom o općem skupnom izuzeću te će, ako jesu, procijeniti je li mjera prikladno oblikovana u smislu *ex-ante* procjene na kojoj se temelji prijava. Ako veliki program ne ispunjuje sve uvjete prihvatljivosti i kompatibilnosti određene u prethodno navedenim odredbama, Tijelo će valjano razmatrati dokaze osigurane u *ex-ante* procjeni u pogledu postojanja specifičnog tržišnog nedostatka i prikladnosti oblikovanja mjere. Osim toga, provest će dubinsku procjenu mogućih negativnih učinaka koje bi takvi programi mogli imati na izložena tržišta.
50. Različite kategorije opisane u točkama 47. do 49. mogu se kombinirati u okviru jedne mjere rizičnog financiranja, uz prikladna obrazloženja utemeljena na potpunoj analizi tržišnog nedostatka.
51. Osim odstupanja izričito dopuštenih ovim Smjernicama, na procjenu prethodno navedenih kategorija mjera koje je potrebno prijaviti primjenjuju se svi ostali uvjeti kompatibilnosti za potporu rizičnom financiranju iz Uredbe o općem skupnom izuzeću.

2.3. Definicije

52. Za potrebe ovih Smjernica:
- i. „alternativna trgovinska platforma” je multilateralna trgovinska platforma u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 15. Direktive 2004/39/EZ ⁽²¹⁾ gdje većinu financijskih instrumenata uvrštenih za trgovanje izdaju MSP-ovi;
  - ii. „po tržišnim uvjetima” znači da se uvjeti transakcije ulaganja među ugovornim strankama ne razlikuju od uvjeta koji bi postojali među nepovezanim poduzetnicima te da ne sadrže ni jedan element utjecaja države;
  - iii. „otkup” znači kupnja barem kontrolirajućeg postotka vlasničkoga kapitala društva od postojećih dioničara radi preuzimanja njegove imovine i poslovanja;
  - iv. „prihvatljivi poduzetnik” znači MSP-ovi, mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i inovativna poduzeća srednje tržišne kapitalizacije;
  - v. „zaduženi subjekt” znači Europska investicijska banka, Europski investicijski fond, međunarodna financijska institucija u kojoj je država EFTA-e dioničar, ili financijska institucija uspostavljena u državi EFTA-e

⁽²¹⁾ Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.). Direktiva uključena kao točka 31.ba u Prilog IX. (Financijske usluge) Sporazumu o EGP-u Odlukom Zajedničkog odbora EGP-a br. 65/2005 od 29. travnja 2005. (SL L 239, 15.9.2005., str. 50. i Dodatak o EGP-u br. 46, 15.9.2005., str. 31.).

radi ostvarivanja javnog interesa uz nadzor javnog tijela, tijelo javnog prava ili tijelo privatnog prava koje pruža javne usluge. Zaduženi subjekt može se odabrati ili neposredno imenovati u skladu s odredbama Direktive 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²²⁾ ili bilo kojeg naknadnog zakonodavstva kojim se navedena Direktiva u cijelosti ili djelomično zamjenjuje;

- vi. „vlasničko ulaganje” znači pružanje kapitala poduzetniku, izravnim ili neizravnim ulaganjem u zamjenu za vlasništvo nad odgovarajućim udjelom tog poduzetnika;
- vii. „izlazak” znači likvidacija udjela financijskog posrednika ili ulagača, uključujući prodaju udjela, otpise, otplatu udjela/zajmova, prodaju drugom financijskom posredniku ili drugom ulagaču, prodaju financijskoj instituciji i prodaju javnom ponudom, uključujući inicijalnu javnu ponudu (IPO);
- viii. „pravedna stopa povrata” znači očekivana unutarnja stopa povrata jednaka diskontnoj stopi usklađenoj s rizicima kojom se odražava razina rizičnosti ulaganja te priroda i vrijednost kapitala koji privatni ulagači namjeravaju uložiti;
- ix. „krajnji korisnik” znači prihvatljivi poduzetnik koji je dobio ulaganje na temelju mjere državne potpore za rizično financiranje;
- x. „financijski posrednik” znači svaka financijska institucija, bez obzira na njezin oblik i vlasničku strukturu, uključujući fond fondova, privatne investicijske fondove, javne investicijske fondove, banke, mikro-financijske institucije i društva za uzajamna jamstva;
- xi. „prva komercijalna prodaja” znači prva poduzetnikova prodaja na tržištu proizvoda ili usluga, isključujući ograničene prodaje radi testiranja tržišta;
- xii. „tranša prvoga gubitka” znači najpodređenija tranša rizika koja nosi najveći rizik gubitaka, koja obuhvaća očekivane gubitke ciljnog portfelja;
- xiii. „naknadno ulaganje” znači dodatno ulaganje u poduzeće nakon najmanje jednog prethodnog kruga rizičnog financijskog ulaganja;
- xiv. „jamstvo” znači pisana obveza preuzimanja odgovornosti za sve nove transakcije ili dio istih treće osobe povezanih sa zajmom za rizično financiranje, kao što su instrumenti duga ili najma, kao i kvazivlasnički instrumenti;
- xv. „gornja granica jamstva” znači najveća izloženost javnog ulagača iskazana postotkom ukupnog ulaganja u imovinu obuhvaćenu jamstvom;
- xvi. „stupanj jamstva” znači postotak gubitka koji javni ulagač pokriva za svaku transakciju na temelju mjere državne potpore za rizično financiranje;
- xvii. „neovisni privatni ulagač” znači privatni ulagač koji nije dioničar prihvatljivog poduzetnika u koje ulaže, uključujući poslovne anđele i financijske institucije, bez obzira na njihovu vlasničku strukturu, u tolikoj mjeri da snosi sav rizik povezan s njegovim ulaganjem; nakon osnivanja novog društva, svi privatni ulagači, uključujući osnivače, smatraju se neovisnima od tog društva;
- xviii. „inovativno poduzeće srednje tržišne kapitalizacije” znači poduzeće srednje tržišne kapitalizacije čiji troškovi istraživanja i razvoja te inovacija, kako su utvrđeni u Uredbi o općem skupnom izuzeću, predstavljaju (a) najmanje 15 % njegovih ukupnih troškova poslovanja u barem jednoj od tri godine koje prethode prvom ulaganju na temelju mjere državne potpore za rizično financiranje ili (b) najmanje 10 % godišnjih troškova poslovanja u tri godine koje prethode prvom ulaganju na temelju mjere državne potpore za rizično financiranje;
- xix. „kreditni instrument” znači sporazum kojim se zajmodavac obvezuje zajmoprimcu staviti na raspolaganje dogovoreni iznos novčanih sredstava na dogovoreno razdoblje i prema kojem je zajmoprimac obvezan otplatiti taj iznos u dogovorenom razdoblju; može biti u obliku zajma ili drugog instrumenata financiranja, uključujući najam, kojim se zajmodavcu osigurava prevladavajuću komponentu najmanjeg prinosa;

⁽²²⁾ Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavi robe te ugovora o javnim uslugama (SL L 134, 30.4.2004., str. 114.), kako je ispravljena ispravkom Direktive (SL L 351, 26.11.2004., str. 44.). Direktiva uvrštena kao točka 2. u Prilog XVI. (Nabava) Sporazumu o EGP-u Odlukom Zajedničkog odbora EGP-a br. 68/2006 od 2. lipnja 2006. (SL L 245, 7.9.2006., str. 22. i Dodatak o EGP-u br. 44, 7.9.2006., str. 18.).

- xx. „poduzeće srednje tržišne kapitalizacije” za potrebe ovih Smjernica znači poduzetnik čiji broj zaposlenih ne premašuje 1 500, izračunano u skladu s člancima 3., 4. i 5. Priloga I. Uredbi o općem skupnom izuzeću. Za potrebe primjene ovih Smjernica, subjekti se smatraju jednim poduzetnikom ako je ispunjen bilo koji uvjet naveden u članku 3. stavku 3. Priloga I. Uredbi o općem skupnom izuzeću. Ovom definicijom ne dovode se u pitanje druge definicije koje se primjenjuju na uvođenje financijskih instrumenata na temelju programa EU-a/EGP-a koji ne uključuju državnu potporu;
- xxi. „fizička osoba” znači osoba koja nije pravna osoba i nije poduzetnik u smislu članka 61. stavka 1. Sporazuma o EGP-u;
- xxii. „novi zajam” znači novopokrenuti kreditni instrument za financiranje novih ulaganja, do isključenja refinanciranja postojećih zajmova;
- xxiii. „zamjenski kapital” znači kupnja postojećih vlasničkih udjela u poduzeću od prethodnog ulagača ili dioničara;
- xxiv. „rizično financijsko ulaganje” znači vlasnička i kvazivlasnička ulaganja, zajmovi uključujući najmove, jamstva ili kombinacija navedenog, namijenjeni prihvatljivim poduzetnicima;
- xxv. „kvazivlasničko ulaganje” znači način financiranja koji se svrstava između vlasničkog kapitala i duga, rizičniji od nadređenog duga i manje rizičan od ulaganja u osnovni kapital, čiji se prinosi za imatelja pretežno zasniava na dobiti ili gubicima temeljnog ciljnog poduzetnika koji nije osiguran u slučaju insolventnosti. Kvazivlasničko ulaganje može biti strukturirano kao dug, neosigurano i podređeno, uključujući mezaninski dug, a u nekim slučajevima može se pretvoriti u vlasnički kapital, ili kao povlašteni kapital;
- xxvi. „malo i srednje poduzeće (MSP)” znači poduzetnik kako je definiran u Prilogu I. Uredbi o općem skupnom izuzeću;
- xxvii. „malo poduzeće srednje tržišne kapitalizacije” znači poduzetnik čiji broj zaposlenih ne premašuje 499, izračunano u skladu s člancima 3. do 5. Priloga I. Uredbi o općem skupnom izuzeću, i čiji godišnji promet ne premašuje 100 milijuna EUR ili čija godišnja bilanca stanja ne premašuje 86 milijuna EUR. Za potrebe primjene ovih Smjernica, subjekti se smatraju jednim poduzetnikom ako je ispunjen bilo koji uvjet naveden u članku 3. stavku 3. Priloga I. Uredbi o općem skupnom izuzeću. Ovom definicijom ne dovode se u pitanje druge definicije koje se primjenjuju na uvođenje financijskih instrumenata na temelju programa EU-a/EGP-a koji ne uključuju državnu potporu;
- xxviii. „ukupno financiranje” znači maksimalan ukupni iznos ulaganja u prihvatljivog poduzetnika s pomoću jednog ili više rizičnih financijskih ulaganja, uključujući naknadna ulaganja, na temelju bilo koje mjere državne potpore za rizično financiranje, do isključenja u cijelosti privatnih ulaganja uz tržišne uvjete i izvan područja primjene mjere državne potpore za rizično financiranje;
- xxix. „neuvršteni poduzetnik” znači poduzetnik koji nije naveden u službenom popisu burze, osim za alternativne trgovinske platforme.

3. PROCJENA SUKLADNOSTI POTPORE ZA RIZIČNO FINANCIRANJE

3.1. Zajednička načela procjene

53. Kako bi procijenilo može li se prijavljena mjera potpore smatrati sukladnom sa Sporazumom o EGP-u, Tijelo općenito analizira osigurava li oblik mjere potpore da pozitivni učinak potpore na objektivni zajednički interes premašuje njezine potencijalno negativne učinke na trgovinu među ugovornim strankama („Ugovorne stranke”) Sporazuma o EGP-u i na tržišno natjecanje.
54. U Komunikaciji o modernizaciji državnih potpora od 8. svibnja 2012. poziva se na utvrđivanje i definiranje zajedničkih načela primjenjivih na procjenu sukladnosti svih mjera potpore. U tu svrhu, Tijelo će smatrati da je mjera potpore u skladu sa Sporazumom o EGP-u samo ako ispunjuje sve kriterije navedene u nastavku:
- (a) doprinos dobro definiranom cilju od zajedničkog interesa: mjera državne potpore mora težiti cilju od zajedničkog interesa u skladu s člankom 61. stavkom 3. Sporazuma o EGP-u (odjeljak 3.2.);

- (b) potreba za intervencijom države: mjera državne potpore mora biti usmjerena na situaciju u kojoj potpora može donijeti materijalno unaprjeđenje koje tržište ne može samo postići uz otklanjanje tržišnog nedostatka (odjeljak 3.3.);
  - (c) primjerenost mjere potpore: mjera državne potpore mora biti odgovarajući instrument politike namijenjen ispunjivanju cilja od zajedničkog interesa (odjeljak 3.4.);
  - (d) učinak poticaja: mjerom državne potpore mora se promijeniti ponašanje dotičnog (dotičnih) poduzetnika na takav način da se on bavi dodatnom djelatnošću kojom se ne bi bavio bez potpore ili bi se njome bavio na ograničen ili drugačiji način (odjeljak 3.5.);
  - (e) razmjernost potpore (potpora ograničena na minimum): mjera državne potpore mora biti ograničena na minimum potreban za poticanje dodatnog ulaganja ili aktivnosti dotičnog (dotičnih) poduzetnika (odjeljak 3.6.);
  - (f) izbjegavanje neopravdanih negativnih učinaka na tržišno natjecanje i trgovinu među ugovornim strankama: negativni učinci mjere državne potpore moraju biti dovoljno ograničeni kako bi ukupna bilanca mjere bila pozitivna (odjeljak 3.7.);
  - (g) transparentnost potpore: države EFTA-e, Tijelo, gospodarski subjekti i javnost moraju imati jednostavan pristup svim relevantnim aktima i važnim informacijama o dodijeljenoj potpori (odjeljak 3.8.).
55. Na ukupnu bilancu određenih kategorija programa može se dodatno nametnuti zahtjev *ex-post* ocjene kako je opisano u odjeljku 4. u nastavku. U takvim slučajevima, Tijelo može ograničiti trajanje tih programa, uz mogućnost obavijesti o njihovom produljenju.
56. Pri procjeni sukladnosti svake potpore sa Sporazumom o EGP-u, Tijelo će u obzir uzeti sve postupke koji se odnose na povredu članka 53. ili članka 54. Sporazuma o EGP-u koja se može odnositi na korisnika potpore i koja može biti važna za njezinu procjenu na temelju članka 61. stavka 3. Sporazuma o EGP-u. ⁽²³⁾

3.2. Doprinos zajedničkom cilju

57. Državna potpora mora doprinijeti ostvarenju jednog ili više ciljeva od zajedničkog interesa, kako je definirano u članku 61. stavku 3. Sporazuma o EGP-u. Kod potpora za rizično financiranje, opći je cilj politike unaprijediti dodjelu sredstava održivim malim i srednjim poduzećima od rane faze njihova razvoja do faze njihova rasta i, u određenim okolnostima, malim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije i inovativnim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije kako bi se dugoročno razvilo konkurentno financijsko tržište poduzetnika u području EGP-a, što bi trebalo doprinijeti ukupnom gospodarskom rastu.

3.2.1. Posebni ciljevi politike koji se mjerom provode

58. Mjerom se moraju definirati posebni ciljevi politike s obzirom na opće ciljeve politike utvrđene u prethodno navedenom stavku 57. U tu svrhu država EFTA-e mora provesti *ex-ante* procjenu kako bi utvrdila ciljeve politike i definirala relevantne pokazatelje uspješnosti. Opseg i trajanje mjere trebaju odgovarati ciljevima politike. U pravilu, pokazatelji uspješnosti mogu uključivati:
- (a) potrebno ili predviđeno ulaganje privatnog sektora;
  - (b) očekivani broj krajnjih korisnika u koje se ulaže, uključujući broj malih i srednjih poduzeća u početnoj fazi;
  - (c) procjenu broja novih poduzetnika osnovanih tijekom provedbe mjere rizičnog financiranja i kao rezultat rizičnih financijskih ulaganja;
  - (d) broj radnih mjesta otvorenih u poduzetnicima koji su krajnji korisnici od datuma prvog rizičnog financijskog ulaganja na temelju mjere rizičnog financiranja do izlaska;
  - (e) prema potrebi, udio ulaganja provedenih u skladu s testom subjekta u tržišnom gospodarstvu;
  - (f) ključne točke i rokove unutar kojih će biti uloženi određeni unaprijed utvrđeni iznosi ili postoci proračuna;

⁽²³⁾ Vidjeti predmet C-225/91 *Matra* protiv Komisije, [1993] ECR I-3203, stavak 42.

- (g) očekivani povrat/prinos od ulaganja;
  - (h) prema potrebi, patentne zahtjeve koje krajnji korisnici podnesu tijekom provedbe mjere rizičnog financiranja.
59. Pokazatelji navedeni u stavku 58. važni su u svrhu ocjenjivanja učinkovitosti mjere i za procjenu valjanosti strategija ulaganja financijskog posrednika izrađenih u kontekstu postupka odabira.

3.2.2. Financijski posrednici koji ostvaruju ciljeve politike

60. Kako bi se osiguralo da financijski posrednici uključeni u mjeru rizičnog financiranja ostvare relevantne ciljeve politike, oni moraju postupati u skladu s uvjetima utvrđenima u stavicima 61. i 62 navedenima u nastavku.
61. Strategija ulaganja financijskog posrednika mora biti usklađena s ciljevima politike mjere. U okviru postupka odabira, financijski posrednici moraju dokazati kako njihova predložena strategija ulaganja može doprinijeti ostvarenju ciljeva i namjera politike.
62. Država EFTA-e mora osigurati da strategija ulaganja posrednika uvijek bude u skladu s dogovorenim ciljevima politike, na primjer kroz odgovarajuće mehanizme praćenja i obavješćivanja te sudjelovanje predstavnika javnih ulagača u predstavničkim tijelima financijskog posrednika, kao što je nadzorni odbor ili savjetodavni odbor. Odgovarajućom upravljačkom strukturom mora se osigurati da je za materijalne promjene strategije ulaganja nužna prethodna suglasnost države EFTA-e. Kako bi se izbjegla svaka sumnja, država EFTA-e ne može izravno sudjelovati u donošenju odluka o pojedinačnim ulaganjima i prodaji imovine.

3.3. Potreba za intervencijom države

63. Državna potpora može biti opravdana samo ako je usmjerena na specifične tržišne nedostatke koji utječu na postizanje zajedničkog cilja. Tijelo smatra da se u vezi s pristupom financijskim sredstvima za mala i srednja poduzeća ne radi o općem nedostatku tržišta, nego samo o nedostatku koji se odnosi na određene skupine malih i srednjih poduzeća, ovisno o specifičnom gospodarskom kontekstu predmetne države EFTA-e. Ovo se osobito, ali ne isključivo, odnosi na mala i srednja poduzeća koja su u ranim fazama i koja usprkos svojim mogućnostima za rast ne mogu ulagačima dokazati svoju kreditnu sposobnost i održivost svojih poslovnih planova. Razmjeri takvog tržišnog nedostatka, u smislu društava na koje utječe i njihove potrebe za kapitalom, mogu varirati ovisno o sektoru u kojem posluju. Zbog asimetrije informacija, tržištu je teško procijeniti profil rizičnosti/povrata takvih malih i srednjih poduzeća te njihovu sposobnost stvaranja povrata prilagođenih riziku. Poteškoće na koje ta mala i srednja poduzeća nailaze pri razmjeni informacija o kvaliteti njihovih projekata, njihova pretpostavljena rizičnost i slaba kreditna sposobnost uzrokuju velike transakcijske i agencijske troškove te mogu povećati otpor ulagača prema rizicima. Mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i inovativna poduzeća srednje tržišne kapitalizacije mogu se suočiti sa sličnim poteškoćama i stoga biti izloženi istom tržišnom nedostatku.
64. Stoga mjera rizičnog financiranja mora biti ustanovljena na temelju *ex-ante* procjene kojom se dokazuje postojanje jaza u financiranju koji utječe na prihvatljive poduzetnike u ciljnoj fazi razvoja, geografskom području i, ako je primjenjivo, gospodarskom sektoru. Mjera rizičnog financiranja mora biti oblikovana tako da se odnosi na tržišne nedostatke dokazane u *ex-ante* procjeni.
65. Potrebno je analizirati i strukturne i cikličke probleme (npr. probleme povezane s krizom) koji uzrokuju razine privatnog financiranja koje su ispod optimalnih. Procjena posebno mora dati sveobuhvatnu analizu izvora financiranja dostupnih prihvatljivim poduzetnicima, uzimajući u obzir broj postojećih financijskih posrednika u ciljnom geografskom području, njihovu javnu ili privatnu prirodu, vrijednosti ulaganja ciljanih u relevantni segment tržišta, broj potencijalno prihvatljivih poduzetnika i prosječne vrijednosti pojedinačnih transakcija. Navedena se analiza treba temeljiti na podacima koji se odnose na pet godina prije prijavljivanja mjere rizičnog financiranja i na toj osnovi treba procijeniti prirodu i opseg jaza u financiranju, odnosno stupanj nezadovoljene potražnje prihvatljivih poduzetnika za sredstvima.
66. Neovisni subjekt trebao bi izvršiti *ex-ante* procjenu na temelju objektivnih i aktualnih dokaza. Države EFTA-e mogu dostaviti postojeće procjene, uz uvjet da su izrađene prije manje od tri godine prije prijavljivanja mjere rizičnog financiranja. Pri provjeri rezultata *ex-ante* procjene Tijelo zadržava pravo provjere valjanosti podataka s obzirom na raspoložive dokaze.

67. Kako bi se osiguralo da financijski posrednici koji su uključeni u mjeru ciljaju na utvrđene tržišne nedostatke, provodi se postupak dubinske analize kojim se osigurava rentabilnost strategije ulaganja koja je usmjerena na utvrđene ciljeve politike i koja poštuje definirane zahtjeve prihvatljivosti i ograničenja financiranja. Države EFTA-e moraju posebno odabrati financijske posrednike koji mogu dokazati da je njihova predložena strategija ulaganja rentabilna i da sadržava odgovarajuću politiku diversifikacije rizika s ciljem postizanja ekonomske održivosti i učinkovitih razmjera u pogledu vrijednosti i teritorijalnog područja primjene ulaganja.
68. Osim toga, pri *ex-ante* procjeni u obzir se moraju uzeti posebni tržišni nedostaci s kojima se suočavaju prihvatljivi ciljni poduzetnici na temelju dodatnih uputa utvrđenih u stavcima 69. do 88.

3.3.1. Mjere namijenjene kategorijama poduzetnika izvan područja primjene Uredbe o općem skupnom izuzeću

(a) Mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije

69. Područje primjene Uredbe o općem skupnom izuzeću ograničeno je na prihvatljive MSP-ove. Međutim, određeni poduzetnici čiji broj zaposlenih i/ili financijski pragovi premašuju one iz definicije MSP-ova mogli bi naići na slične prepreke u financiranju.
70. Proširenje područja primjene prihvatljivih poduzetnika na temelju mjere rizičnog financiranja kako bi se obuhvatila mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije moglo bi biti opravdano ako bi se njime potaknulo privatne ulagače na ulaganja u diversificiraniji portfelj, uz bolje mogućnosti ulaska na tržište i izlaska s tržišta. Vjerojatno bi se uključivanjem malih poduzeća srednje tržišne kapitalizacije u portfelj umanjila rizičnost na razini portfelja zbog čega bi se povećao povrat od ulaganja. Stoga bi to mogao biti osobito učinkovit način privlačenja institucionalnih ulagača rizičnijim društvima u ranoj fazi.
71. U smislu prethodno navedenog i uz uvjet da *ex-ante* procjena sadržava odgovarajuće ekonomske dokaze u tom smislu, pružanje podrške malim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije može se pokazati opravdanim. U svojoj procjeni Tijelo će uzeti u obzir intenzitet rada i/ili kapitala ciljnih poduzetnika te druge kriterije koji odražavaju specifična ograničenja financiranja koja utječu na mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije (na primjer, dostatno jamstvo za veći zajam).

(b) Inovativna poduzeća srednje tržišne kapitalizacije

72. Poduzeća srednje tržišne kapitalizacije bi, u određenim okolnostima, mogla naići i na prepreke u financiranju koje bi se mogle usporediti s onima koje utječu na mala i srednja poduzeća. To bi se moglo dogoditi poduzećima srednje tržišne kapitalizacije koja se bave istraživanjem i razvojem te inovacijskim aktivnostima uz istodobno početno ulaganje u proizvodna postrojenja, uključujući tržišnu replikaciju, i onim čiji rezultati ne omogućavaju ulagačima relevantne pretpostavke u pogledu budućih tržišnih izgleda rezultata takvih aktivnosti. U tom bi slučaju inovativnim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije mogla biti potrebna državna potpora za rizično financiranje radi povećanja njihovih proizvodnih kapaciteta do održive razine na kojoj bi i sami mogli privući privatno financiranje. Kako je navedeno u odjeljku 3.3.1. točki (a), uključivanje takvih inovativnih poduzeća srednje tržišne kapitalizacije u njegov portfelj ulaganja moglo bi biti učinkovito za financijskog posrednika jer bi mogao nuditi prilike za ulaganja koje su u većoj mjeri raznolike, a koje bi mogle privući veći broj mogućih ulagača.

(c) Poduzetnici koji su početno rizično financijsko ulaganje dobili nakon više od sedam godina od njihove prve komercijalne prodaje

73. Uredba o općem skupnom izuzeću obuhvaća mala i srednja poduzeća koja su početno ulaganje na temelju mjere rizičnog ulaganja dobila prije prve komercijalne prodaje na tržištu ili u roku od sedam godina od prve komercijalne prodaje. Samo su naknadna ulaganja obuhvaćena skupnim izuzećem nakon tog sedmogodišnjeg razdoblja. Međutim, može se smatrati da su neke vrste poduzetnika još uvijek u fazi širenja/ranoj fazi rasta ako čak i nakon tog sedmogodišnjeg razdoblja još uvijek nisu u dovoljnoj mjeri dokazali svoj potencijal za stvaranje povrata i/ili nemaju dovoljno robusne rezultate i odgovarajuće jamstvo. To može biti slučaj u visokorizičnim sektorima, kao što je biotehnologija, kulturne i kreativne djelatnosti te općenito u inovativnim malim i srednjim poduzećima. ⁽²⁴⁾ Štoviše, poduzetnicima koji imaju vlastiti kapital dostatan za financiranje početnih aktivnosti može biti potrebno vanjsko financiranje samo u kasnijoj fazi, na primjer u cilju povećanja svojih kapaciteta, od malog do poslovanja velikih razmjera. To bi moglo iziskivati veći iznos ulaganja koji premašuje njihova sredstva.

⁽²⁴⁾ U smislu definicije iz Uredbe o općem skupnom izuzeću procjenjuje se je li malo ili srednje poduzeće inovativno.

74. Dakle, mogle bi se dopustiti mjere kojima se početno ulaganje provodi i više od sedam godina nakon prve komercijalne prodaje ciljnog poduzetnika. U tim okolnostima Tijelo može zatražiti da se mjerom jasno definiraju prihvatljivi poduzetnici, u smislu dokaza osiguranih u *ex-ante* procjeni u pogledu postojanja specifičnog tržišnog nedostatka koji utječe na takve poduzetnike.
- (d) Poduzetnici kojima je potreban iznos rizičnog financijskog ulaganja veći od gornje granice utvrđene u Uredbi o općem skupnom izuzeću
75. Uredbom o općem skupnom izuzeću utvrđen je najveći ukupni iznos za rizično financiranje prihvatljivom poduzetniku, uključujući naknadna ulaganja. Međutim, u nekim granama djelatnosti u kojima su izravni troškovi istraživanja i razvoja razmjerno visoki, na primjer biološke znanosti ili zelena tehnologija ili energija, taj iznos može biti nedostatan za ostvarenje potrebnih krugova ulaganja i dovođenje društva na put održivog rasta. Stoga se, u određenim okolnostima, dopuštanje većeg iznosa ukupnog ulaganja prihvatljivim poduzetnicima može pokazati opravdanim.
76. Tako mjere rizičnog financiranja mogu biti potpora pristupu sredstvima iznad maksimalnog ukupnog iznosa, pod uvjetom da predviđeni iznos sredstava odražava razmjer i narav jaza u financiranju utvrđenog u *ex-ante* procjeni u pogledu ciljnih sektora i/ili područja. U takvim će slučajevima Tijelo uzeti u obzir kapitalno intenzivnu narav ciljnih sektora i/ili više troškove ulaganja u određenim geografskim područjima.
- (e) Alternativne trgovinske platforme koje ne ispunjuju uvjete iz Uredbe o općem skupnom izuzeću
77. Tijelo potvrđuje da su alternativne trgovinske platforme važan dio tržišta financiranja malih i srednjih poduzeća jer, s jedne strane, privlače svježi kapital u mala i srednja poduzeća, a s druge strane olakšavaju izlazak ranijim ulagačima. ⁽²⁵⁾ U Uredbi o općem skupnom izuzeću potvrđuje se njihov značaj olakšavanjem njihove djelatnosti ili putem poreznih poticaja usmjerenih privatnim ulagačima koji s pomoću tih platformi ulažu u nevrštena društva ili tako što se samim platformama dopušta potpora za početak poslovanja, uz uvjet da se platforme kvalificiraju kao malo poduzeće i do određenih pragova.
78. Međutim, subjekti koji upravljaju alternativnim trgovinskim platformama ne moraju nužno biti mala poduzeća u trenutku osnivanja. Jednako tako, najveći iznos potpore dopušten kao potpora za početak obavljanja djelatnosti prema Uredbi o općem skupnom izuzeću može biti nedostatan za osnivanje platforme. Štoviše, kako bi se privukli dostatni resursi za uspostavu i pokretanje novih platformi, možda će biti potrebno omogućiti porezne poticaje korporativnim ulagačima. U konačnici, u platformi ne moraju biti uvršteni samo MSP-ovi, nego i poduzetnici koji premašuju prag utvrđen u definiciji malih i srednjih poduzeća.
79. Dakle, u određenim okolnostima u cilju podrške subjektima koji upravljaju platformama koji nisu mala poduzeća može se pokazati opravdanim da se dopuste porezni poticaji korporativnim ulagačima ili da se za osnivanje alternativnih trgovinskih platformi dopusti veći iznos ulaganja od onoga predviđenog u Uredbi o općem skupnom izuzeću za potporu za početak poslovanja ili da se dopusti potpora alternativnim trgovinskim platformama gdje većinu financijskih instrumenata uvrštenih za trgovanje izdaju MSP-ovi. To je u skladu s ciljem politike pružanja podrške malim i srednjim poduzećima u pristupu financijskim sredstvima kroz neprekidan lanac financiranja. Stoga se *ex-ante* procjenom mora dokazati da postoji specifičan tržišni nedostatak koji utječe na takve platforme na relevantnom geografskom tržištu.

3.3.2. Mjere s parametrima oblika koji nisu u skladu s Uredbom o općem skupnom izuzeću

- (a) Financijski instrumenti uz sudjelovanje privatnih ulagača ispod omjerâ iz Uredbe o općem skupnom izuzeću
80. Tržišni nedostaci koji utječu na poduzeća u određenim regijama ili državama EFTA-e mogu biti izraženiji zbog razmjerno nedovoljno razvijenog tržišta financiranja malih i srednjih poduzeća na tim područjima u usporedbi s drugim regijama u istoj državi EFTA-e ili drugim državama EFTA-e. To može posebno biti slučaj u državama

⁽²⁵⁾ Tijelo priznaje rastući značaj platformi za skupno financiranje za privlačenje financiranja novoosnovanih društava. Stoga, ako postoji utvrđeni tržišni nedostatak i u slučajevima kada platforma za skupno financiranje ima subjekt koji je zasebna pravna osoba, Tijelo može analogijom primijeniti pravila primjenjiva na alternativne trgovinske platforme. To se jednako odnosi i na porezne poticaje za ulaganje preko takvih platformi za skupno financiranje. U smislu nedavnog pojavljivanja skupnog financiranja u Uniji/EGP-u, mjere rizičnog financiranja kojima se obuhvaća skupno financiranje vjerojatno će biti predmet ocjenjivanja kako je navedeno u odjeljku 4. ovih Smjernica.

EFTA-e bez dobro uspostavljene prisutnosti formalnih ulagača poduzetničkog kapitala ili poslovnih anđela. Stoga se naklonost Tijela prema mjerama kojima se omogućava sudjelovanje privatnog ulagača ispod omjera predviđenih u Uredbi o općem skupnom izuzeću može opravdati ciljem da se potakne razvoj učinkovitog tržišta financiranja malih i srednjih poduzeća u tim regijama te da se savladaju strukturne zapreke koje mogu onemogućiti malim i srednjim poduzećima koji posluju u tim regijama učinkovit pristup rizičnom financiranju.

81. Štoviše, Tijelo može zauzeti pozitivan stav prema mjerama rizičnog financiranja uz sudjelovanje privatnog ulagača ispod omjera određenih u Uredbi o općem skupnom izuzeću posebno ako su one usmjerene na mala i srednja poduzeća prije njihove prve komercijalne prodaje ili u fazi dokazivanja koncepcije, odnosno na poduzetnike izložene izraženijem tržišnom nedostatku, uz uvjet da dio rizika ulaganja snose sudjelujući privatni ulagači.

(b) Financijski instrumenti čiji su parametri oblikovanja iznad gornjih vrijednosti iz Uredbe o općem skupnom izuzeću

82. Korist od Uredbe o općem skupnom izuzeću ograničena je na mjere kojima je raspodjela gubitka koja nije jednaka između javnih i privatnih ulagača oblikovana tako da se ograniči prvi gubitak koji pretrpi javni ulagač. Slično tome, u slučaju jamstava, skupno izuzeće ograničava stopu jamstva i ukupne gubitke javnog ulagača.

83. Međutim, pod određenim okolnostima, zauzimajući rizičniji financijski položaj, javno financiranje može privatnim ulagačima ili zajmodavcima dopustiti dodatno financiranje. Pri procjenjivanju mjera s financijskim parametrima koji premašuju gornje vrijednosti navedene u Uredbi o općem skupnom izuzeću, Tijelo će uzeti u obzir više čimbenika, kako je navedeno u odjeljku 3.4.2. ovih Smjernica.

(c) Financijski instrumenti osim jamstava pri odabiru ulagača, financijskih posrednika i njihovih upravitelja davanjem prednosti zaštiti od pada vrijednosti ulaganja u usporedbi s asimetričnom podjelom dobiti

84. U skladu s Uredbom o općem skupnom izuzeću, odabir financijskih posrednika te ulagača ili upravitelja fondova mora se temeljiti na otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem pozivu, uz jasno utvrđivanje ciljeva politike koji se mjerom nastoje ostvariti i vrsta financijskih parametara oblikovanih radi ostvarenja takvih ciljeva. To znači da financijski posrednici ili njihovi upravitelji moraju biti odabrani putem postupka u skladu s Direktivom 2004/18/EZ ⁽²⁶⁾ ili bilo kojeg naknadnog zakonodavstva kojim se navedena direktiva zamjenjuje. Ako ta direktiva nije primjenjiva, postupak odabira mora biti takav da osigura najveći mogući izbor među kvalificiranim financijskim posrednicima ili upraviteljima fondova. Točnije, takav postupak omogućava predmetnoj državi EFTA-e da usporedi uvjete koje su dogovorili financijski posrednici ili upravitelji fondova i potencijalni privatni ulagači kako bi se osiguralo da mjera financijskog rizika privlači privatne ulagače uz najmanju moguću državnu potporu ili najmanje odstupanje od zahtjeva jednakosti u smislu realistične strategije ulaganja.

85. Prema Uredbi o općem skupnom izuzeću primjenjivi kriteriji za odabir upravitelja moraju uključivati uvjet prema kojem se za instrumente koji nisu jamstva „prednost daje podjeli dobiti, a ne zaštiti od pada vrijednosti ulaganja” kako bi se ograničila sklonost upravitelja pretjeranom preuzimanju rizika pri odabiru poduzetnika u koje se ulaže. Time se želi osigurati da se, bez obzira na oblik financijskog instrumenta predviđen mjerom, svaki povlašteni postupak prema privatnim ulagačima ili zajmodavcima ponderira s javnim interesom koji se sastoji od osiguranja obrtaja uloženog javnog kapitala i od dugoročne financijske održivosti mjere.

86. U nekim je slučajevima potrebno dati prednost zaštiti od pada vrijednosti ulaganja, odnosno kada se mjerom cilja na neke sektore u kojima je stopa malih i srednjih poduzeća visoka. To može biti slučaj kod mjera namijenjenih malim i srednjim poduzećima prije prve komercijalne prodaje ili u fazi dokazivanja koncepcije, sektorima suočenima s važnim tehnološkim zaprekama ili sektorima u kojima društva u velikoj mjeri ovisе o pojedinačnim projektima koji iziskuju veliko izravno ulaganje i za posljedicu imaju veliku izloženost rizicima, kao što su kulturne i kreativne djelatnosti. Davanje prednosti mehanizmima zaštite od pada vrijednosti ulaganja može biti opravdano kod mjera koje djeluju preko fonda fondova i kojima je cilj privlačenje privatnih ulagača na toj razini.

⁽²⁶⁾ Vidjeti bilješku 22.

(d) Porezni poticaji korporativnim ulagačima, uključujući financijske posrednike ili njihove upravitelje koji djeluju kao suulagači

87. Iako se Uredbom o općem skupnom izuzeću pokrivaju porezni poticaji neovisnim privatnim ulagačima koji su fizičke osobe koje rizično financiranje prihvatljivim malim i srednjim poduzećima pružaju neposredno ili posredno, države EFTA-e mogu smatrati primjerenim donošenje mjera kojima se slični poticaji daju i korporativnim ulagačima. Razlika je u činjenici da su korporativni ulagači poduzetnici u smislu članka 61. Sporazuma o EGP-u. Na mjeru se zato moraju primijeniti posebna ograničenja kako bi se osiguralo da potpora na razini korporativnih ulagača ostane razmjerna te da ima stvaran učinak poticaja.
88. Financijski posrednici i njihovi upravitelji mogu ostvariti korist od poreznih poticaja samo u mjeri u kojoj djeluju kao suulagači ili suzajmodavci. Porezni poticaj ne može se odobriti za obavljene usluge financijskih posrednika ili njihovih upravitelja za provedbu mjere.

3.4. Primjerenost mjere potpore

3.4.1. Primjerenost u odnosu na druge instrumente politike i druge instrumente potpore

89. Kako bi se odgovorilo na utvrđene tržišne nedostatke i doprinijelo ostvarenju ciljeva politike koje mjera prati, predložena mjera rizičnog financiranja mora biti primjereni instrument i da se njome pri tome najmanje narušava tržišno natjecanje. Odabir određene mjere rizičnog financiranja mora se valjano obrazložiti u *ex-ante* procjeni.
90. U prvom će koraku Tijelo razmotriti može li se i u kojoj mjeri mjera rizičnog financiranja smatrati primjerenim instrumentom u usporedbi s drugim instrumentima politike namijenjenima poticanju pružanja rizičnog financijskog ulaganja prihvatljivim poduzetnicima. Državna potpora nije jedini instrument politike na raspolaganju državama EFTA-e za olakšavanje pružanja rizičnog financiranja prihvatljivim poduzetnicima. One mogu primijeniti druge komplementarne alate politike, i za ponudu i za potražnju, kao što su regulatorne mjere za olakšavanje funkcioniranja financijskih tržišta, mjere unaprjeđenja poslovnog okruženja, savjetodavne usluge o spremnosti na ulaganje ili javnim ulaganjima u skladu s testom subjekta u tržišnom gospodarstvu.
91. *Ex-ante* procjenom moraju se analizirati postojeća i, po mogućnosti, predviđena nacionalna djelovanja politike te ona EGP-a usmjerena na iste utvrđene tržišne nedostatke, uzimajući u obzir djelotvornost i učinkovitost drugih alata politike. Rezultatima *ex-ante* procjene mora se dokazati da se na utvrđene tržišne nedostatke ne može odgovarajuće odgovoriti drugim alatima politike koji ne uključuju državnu pomoć. Nadalje, predložena mjera rizičnog financiranja mora biti dosljedna s ukupnom politikom pristupa financijskim sredstvima za MSP-ove dotične države EFTA-e i komplementarna s drugim instrumentima politike koji se odnose na iste potrebe tržišta.
92. U drugom će koraku Tijelo razmotriti je li predložena mjera primjerenija od alternativnih instrumenata državne potpore koji se odnose na isti tržišni nedostatak. U tom pogledu postoji opća pretpostavka da su financijski instrumenti manje distorzivni od izravnih subvencija i da stoga predstavljaju primjereniji instrument. Međutim, državna potpora za olakšavanje rizičnog financiranja može se dodijeliti u raznim oblicima, kao što su selektivni porezni instrumenti, pod-komercijalni financijski instrumenti, uključujući niz vlasničkih ili dužničkih instrumenata ili jamstava različitih svojstava rizika-povrata, a postoje i razni načini plasiranja i strukture financiranja, čija primjerenost ovisi o prirodi ciljanih poduzetnika i jazu u financiranju. Stoga će Tijelo procijeniti osigurava li se mjerom učinkovita struktura ulaganja, uzimajući u obzir strategiju ulaganja fonda kako bi se osigurala održive operacije.
93. U tom smislu Tijelo će pozitivno gledati na mjere koje uključuju dovoljno velike fondove u smislu veličine portfelja i geografske pokrivenosti, posebno ako djeluju u više država EFTA-e te diversifikacije portfelja zbog toga što takvi fondovi mogu biti učinkovitiji i stoga privlačniji privatnim ulagačima u usporedbi s manjim fondovima. Određene strukture fonda fondova mogu ispunjavati te zahtjeve pod uvjetom da se ukupni troškovi upravljanja koji proizlaze iz različitih razina posredovanja pribijaju sa značajnim učincima.

3.4.2. Uvjeti za financijske instrumente

94. Za financijske instrumente koji nisu obuhvaćeni Uredbom o općem skupnom izuzeću Tijelo će razmotriti elemente utvrđene u staccima 95. do 119.

95. Prvo, mjerom se mora mobilizirati dodatno financiranje od sudionika na tržištu. Minimalni omjeri poluge ispod onih utvrđenih u Uredbi o općem skupnom izuzeću mogu se opravdati samo u smislu izraženijih tržišnih nedostataka utvrđenih *ex-ante* procjenom. U tom smislu *ex-ante* procjenom mora se prihvatljivo procijeniti razina privatnog ulaganja koja se traži u smislu tržišnog nedostatka koji utječe na određene prihvatljive poduzetnike koji su bili cilj mjere, odnosno procijeniti potencijal za prikupljanje dodatnih privatnih sredstava u portfelj ili na razini pojedinačnog posla. Nadalje, mora se pokazati da mjera povećava dodatno privatno ulaganje kojeg u protivnom ne bi bilo ili bi ga bilo u drugom obliku ili iznosima ili pod drugačijim uvjetima.
96. U slučaju mjera rizičnog financiranja koje su usmjerene isključivo na mala i srednja poduzeća prije njihove prve komercijalne prodaje, Tijelo može prihvatiti da je razina privatnog sudjelovanja ispod zahtijevanih omjera. Druga je mogućnost kod tako usmjerenih ulaganja da Tijelo može prihvatiti da privatno sudjelovanje nije po prirodi neovisno, odnosno kada je, na primjer, riječ o sudjelovanju vlasnika poduzetnika koji je korisnik. U valjano opravdanim slučajevima Tijelo može, i u pogledu prihvatljivih poduzetnika koji su na tržištu poslovali manje od sedam godina od njihove prve komercijalne prodaje, u svjetlu gospodarskih dokaza osiguranih *ex-ante* procjenom u pogledu nedostatka predmetnog tržišta prihvatiti razine privatnog sudjelovanja niže od onih utvrđenih u Uredbi o općem skupnom izuzeću.
97. Mjera rizičnog financiranja čiji su cilj prihvatljivi poduzetnici koji na tržištu posluju više od sedam godina nakon njihove prve komercijalne prodaje u vrijeme prvog rizičnog financijskog ulaganja mora sadržavati odgovarajuća ograničenja, bilo u smislu vremenskih rokova (na primjer, deset godina umjesto sedam), bilo drugih objektivnih kriterija kvalitativne naravi u pogledu razvojne faze ciljnog poduzetnika. U slučaju takvih ciljeva ulaganja Tijelo bi obično zahtijevalo minimalni omjer privatnog sudjelovanja od 60 %.
98. Drugo, uz predloženu razinu privatnog sudjelovanja, Tijelo će u obzir uzeti i odnos rizičnosti i uspješnosti između javnih i privatnih ulagača. U tom smislu Tijelo će pozitivnom smatrati mjeru u kojoj ulagači raspodjeljuju gubitke na osnovi jednakosti, a privatni ulagači dobiju samo poticaje za ostvarenje dobiti. U pravilu, što je raspodjela rizika i nagrada bliža stvarnoj komercijalnoj praksi, to je vjerojatnije da će Tijelo prihvatiti nižu razinu privatnog sudjelovanja.
99. Treće, važna je razina strukture financiranja na kojoj je cilj mjerom povećati udjel privatnog kapitala. Na razini fonda fondova, sposobnost privlačenja privatnog financiranja može ovisiti o široj primjeni mehanizama zaštite od pada vrijednosti ulaganja. Suprotno tome, pretjerano oslanjanje na takve mehanizme može narušiti odabir prihvatljivih poduzetnika i uzrokovati neučinkovite ishode, kada privatni ulagači interveniraju na razini ulaganja u poduzetnike i na razini pojedinačnih transakcija.
100. Pri procjeni potrebe za specifičnim oblikom mjere, Tijelo može uzeti u obzir značaj rezidualnog rizika kod odabranih privatnih ulagača u pogledu očekivanih i neočekivanih gubitaka koje je pretrpio javni ulagač te stanje očekivanih povrata između javnih ulagača i privatnih ulagača. Dakle, mogao bi se prihvatiti drukčiji profil rizičnosti i uspješnosti ako to povećava iznos privatnog ulaganja bez narušavanja pravog karaktera odluka o ulaganju vođenom ostvarivanjem dobiti.
101. Četvrto, prava priroda poticaja mora biti utvrđena u otvorenom i nediskriminirajućem postupku odabira financijskih posrednika te upravitelja fondova i ulagača. Jednako tako, od upravitelja fonda fondova treba zahtijevati da se u okviru svojeg mandata ulagača pravno obvežu kako bi se u natjecateljskom postupku odabira prihvatljivih financijskih posrednika, upravitelja fondova ili ulagača odredili povlašteni uvjeti koji bi se mogli primijeniti na razini podređenih fondova.
102. Kako bi se dokazala potreba za specifičnim uvjetima na kojima se temelji oblik mjere, od država EFTA-e mogu se zatražiti dokazi da su u postupku odabira privatnih ulagača svi sudionici tražili uvjete koji nisu obuhvaćeni Uredbom o općem skupnom izuzeću ili da natječaj nije zaključen.
103. Peto, financijski posrednik ili upravitelj fonda može zajedno s državom EFTA-e uložiti neki iznos, sve dok se time izbjegava svaki mogući sukob interesa. Financijski posrednik mora preuzeti najmanje 10 % prvog gubitka. Takvo zajedničko ulaganje moglo bi osigurati da su odluke o ulaganju u skladu s utvrđenim ciljevima politike. Sposobnost upravitelja da osigura ulaganje iz vlastitih sredstava može biti jedan od kriterija za odabir.

104. U konačnici, mjerama rizičnog financiranja s dužničkim instrumentima mora se predvidjeti mehanizam kojim će se osigurati da financijski posrednik pogodnost koju primi od države prenese na poduzetnike koji su krajnji korisnici, na primjer u obliku nižih kamata, blažih zahtjeva u pogledu jamstava ili kombinacije navedenog. Financijski posrednik pogodnost može prenijeti i ulaganjem u poduzetnika koji bi, iako potencijalno održiv, na temelju njegovih unutarnjih kriterija za određivanje rejtinga bio u kategoriji rizika u koju financijski posrednik ne bi ulagao da nema mjere rizičnog financiranja. Mehanizam prijenosa mora sadržavati adekvatna rješenja za praćenje te mehanizam za povrat sredstava.
105. Države EFTA-e u okviru mjere rizičnog financiranja mogu razviti niz financijskih instrumenata, koji su dio vlasničkih ili kvazivlasničkih instrumenata, kreditnih instrumenata ili jamstava na osnovi koja nije jednaka. U stavcima 106. do 119. u nastavku utvrđeni su elementi koje će Tijelo uzeti u obzir pri procjeni takvih posebnih financijskih instrumenata.

(a) Vlasnička ulaganja

106. Instrumenti vlasničkih ulaganja mogu biti u obliku vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja u nekog poduzetnika, čime ulagač kupuje udio u vlasništvu tog poduzetnika.
107. Vlasnički instrumenti mogu imati različite asimetrične značajke, uz različite postupke prema ulagačima, jer neki u odnosu na druge mogu preuzeti veću rizičnost ili uspješnost. U cilju umanjivanja rizika privatnih ulagača, mjerom se može ponuditi zaštita od rasta (javni ulagač odustaje od dijela povrata) ili zaštita od dijela gubitaka (ograničavajući gubitke privatnog ulagača) ili kombinacija navedenog.
108. Tijelo smatra da se poticajima za ostvarivanje dobiti bolje usklađuju interesi javnih i privatnih ulagača. Nasuprot tome, zaštita od pada vrijednosti ulaganja, zbog koje javni ulagač može biti izložen riziku slabih rezultata može dovesti do neusklađenosti interesa i nepovoljnog odabira od strane financijskih posrednika ili ulagača.
109. Tijelo smatra da vlasnički instrumenti s ograničenim povratom ⁽²⁷⁾, opcijom na kupnju ⁽²⁸⁾ i asimetričnom podjelom prihoda ⁽²⁹⁾ nude dobre poticaje, naročito u situacijama s manje ozbiljnim tržišnim nedostatkom.
110. Vlasnički instrumenti koji imaju odlike raspodjele gubitka koji nije jednak i koji prekoračuju ograničenja utvrđena u Uredbi o općem skupnom izuzeću mogu se opravdati samo za mjere kojima se rješavaju ozbiljni tržišni nedostaci utvrđeni u *ex-ante* procjeni, kao što su mjere kojima se pretežito cilja na MSP-ove prije njihove prve komercijalne prodaje ili u fazi dokazivanja koncepcije. Kako bi se spriječila prekomjerna zaštita od rizika pada vrijednosti ulaganja, mora se odrediti gornja granica izloženosti prvom gubitku javnog ulagača.

(b) Instrumenti financiranog duga: zajmovi

111. Mjerom rizičnog financiranja može se obuhvatiti davanje zajmova na razini financijskih posrednika ili krajnjih korisnika.
112. Instrumenti financiranog duga mogu biti u raznim oblicima, uključujući podređene zajmove i portfelj zajmova s raspodjelom rizika. Podređeni zajmovi mogu se davati financijskim posrednicima radi osnaživanja njihove strukture kapitala, u svrhu pružanja dodatnog financiranja prihvatljivim poduzetnicima. Portfelj zajmova s raspodjelom rizika oblikovan je radi osiguranja zajmova financijskim posrednicima koji se obvezuju da će sufinancirati portfelj novih zajmova ili zajmova prihvatljivim poduzetnicima do određene stope sufinanciranja u kombinaciji s podjelom kreditnog rizika u portfelju ili kod pojedinačnih zajmova (ili pojedinačnih zajmova). U oba slučaja financijski posrednik djeluje kao suulagač u prihvatljive poduzetnike, ali uživa povlašteni tretman u usporedbi s javnim ulagačem/zajmodavcem jer se instrumentom ublažava njegova vlastita izloženost kreditnom riziku koji proizlazi iz temeljnog portfelja zajmova.

⁽²⁷⁾ Ograničeni povrat za javnog ulagača po određenoj unaprijed utvrđenoj zahtijevanoj stopi: ako je unaprijed utvrđena stopa povrata premašena, svi prekomjerni povrati raspodjeljuju se samo privatnim ulagačima.

⁽²⁸⁾ Opcije kupnje za javne udjele: privatni ulagači imaju pravo na opciju kupnje za otkup udjela javnog ulaganja po unaprijed dogovorenoj cijeni izvršenja.

⁽²⁹⁾ Asimetrična podjela prihoda: novčana sredstva prikupljaju se od javnih i privatnih ulagača na jednakoj osnovi, ali povrati se dijele u slučajevima kada nastanu na asimetričan način. Privatni ulagači dobiju veći dio raspodijeljenih sredstava negoli bi ga dobili razmjerno svojim sudjelujućim interesima, do unaprijed utvrđene zahtijevane stope.

113. Općenito, ako svojstva ublažavanja rizika instrumenta navode javnog ulagača/zajmodavca da preuzme, s obzirom na temeljni portfelj zajma, poziciju prvog gubitka koji premašuje ograničenje osnovnog portfelja zajmova kako je utvrđeno Uredbom o općem skupnom izuzeću, tada se mjera može opravdati samo u slučaju ozbiljnoga tržišnog nedostatka koji mora biti jasno naveden u *ex-ante* procjeni. Tijelo će pozitivno gledati na mjere kojima se osigurava eksplicitno ograničenje vrijednosti prvih gubitaka javnog ulagača, a posebno kada takvo ograničenje nije veće od 35 %.
114. Portfelj kreditnih instrumenata s raspodjelom rizika trebao bi osigurati značajnu stopu sudjelovanja odabranog financijskog posrednika u ulaganju. Pretpostavlja se da je tomu tako ako takva stopa nije manja od 30 % vrijednosti osnovnog portfelja zajmova.
115. Ako se instrumenti financiranog duga koriste za refinanciranje postojećih zajmova, ne smatra se da stvaraju učinak poticaja i bilo koji element potpore u takvim instrumentima ne može se smatrati u skladu s člankom 61. stavkom 3. točkom (c) Sporazuma o EGP-u.

(c) Instrumenti nefinanciranog duga: jamstva

116. Mjera rizičnog financiranja može osigurati davanje jamstava financijskim posrednicima ili krajnjim korisnicima. Prihvatljive transakcije obuhvaćene jamstvom moraju biti novonastale prihvatljive transakcije zajma za rizično financiranje, uključujući instrumente najma, te instrumenti kvazivlasničkog ulaganja, uz isključenje vlasničkih instrumenata.
117. Jamstva bi se trebala davati za portfelj. Financijski posrednici mogu odabrati transakcije koje žele uvrstiti u portfelj pokriven jamstvom, sve dok uvrštene transakcije ispunjuju kriterije prihvatljivosti, kako su definirani mjerom rizičnog financiranja. Jamstva treba ponuditi po stopi kojom se osigurava odgovarajuća razina podjele rizičnosti i uspješnosti s financijskim posrednicima. Točnije, u valjano opravdanim slučajevima, ovisno o rezultatima *ex-ante* procjene, stopa jamstva može biti i viša, ali ne smije premašivati 90 %. To bi trebao biti slučaj jamstava za zajmove ili kvazivlasnička ulaganja u mala i srednja poduzeća prije njihove prve komercijalne prodaje.
118. U slučaju ograničenih jamstava, ograničena gornja granica trebala bi u načelu pokrivati samo očekivane gubitke. Ako bi trebala pokrivati i neočekivane gubitke, njezinu bi cijenu trebalo utvrditi tako da odražava i pokriće dodatnih rizika. U pravilu, ograničena gornja granica ne bi trebala premašiti 35 %. Neograničena jamstva (jamstva sa stupnjem jamstva, ali bez ograničene gornje granice) mogu se davati samo u propisno opravdanim slučajevima i njihova se cijena utvrđuje tako da odražava dodatno pokriće rizika osigurano jamstvom.
119. Trajanje jamstva treba ograničiti na, primjerice, najviše deset godina, ne dovodeći u pitanje rok dospjeća pojedinačnih dužničkih instrumenata pokrivenih jamstvom koji može biti i dulji. Jamstvo se umanjuje ako financijski posrednik u portfelj ne uključi minimalni iznos ulaganja tijekom određenog razdoblja. Za neiskorištene iznose obračunava se naknada. U svrhu poticanja posrednika da ostvare dogovorene iznose mogu se koristiti metode poput naknade za neiskorišteni dio, pokretačke događaje ili ključne točke.

3.4.3. *Uvjeti za porezne instrumente*

120. Kako je naglašeno u odjeljku 3.3.2. točki (d), područje primjene Uredbe o općem skupnom izuzeću ograničeno je na porezne poticaje namijenjene ulagačima koji su fizičke osobe. Stoga Tijelu treba prijaviti mjere u kojima se porezni poticaji koriste kako bi se korporativni ulagači potaknuli na osiguravanje sredstava prihvatljivim poduzetnicima, neposredno ili posredno, kroz stjecanje udjela u namjenskom fondu ili drugim vrstama subjekata za ulaganje koji ulažu u takve poduzetnike.
121. Opće je pravilo da države EFTA-e trebaju temeljiti svoje fiskalne mjere na rezultatima *ex-ante* procjene o tržišnom nedostatku i prema tome usmjeriti svoj instrument prema dobro definiranoj kategoriji prihvatljivih poduzetnika.
122. Porezni poticaji korporativnim ulagačima mogu biti u obliku olakšica za porez na dohodak i/ili poreznih olakšica za kapitalne dobitke i dividende, uključujući odbitak poreza i odgodu porezne obveze. U kontekstu prakse provođenja Tijelo je obično smatralo sukladnima olakšice za porez na dohodak koje su oblikovane tako da sadržavaju specifična ograničenja maksimalnog uloženog iznosa čiji povrat ulagač može tražiti u svrhu porezne olakšice i maksimalan iznos poreza koji se može odbiti od porezne obveze ulagača. Štoviše, porezna obveza za

kapitalne dobitke ostvarene prodajom udjela ili dionica može se dogoditi ako su u određenom razdoblju ponovno uloženi u prihvatljivo ulaganje, dok se gubici ostvareni prodajom takvih udjela ili dionica mogu odbiti od dobiti ostvarene od drugih udjela ili dionica koji podliježu istom porezu.

123. Tijelo općenito smatra da su takve fiskalne mjere primjerene i da se stoga njima ostvaruje učinak poticaja ako država EFTA-e može dostaviti dokaz da se odabir prihvatljivih poduzetnika temelji na dobro strukturiranom paketu zahtjeva koji se odnose na ulaganje, da je putem odgovarajućeg sredstva priopćavanja bio javno objavljen, uz utvrđivanje svojstava prihvatljivih poduzetnika na koje se dokazani tržišni nedostatak odnosi.
124. Ne dovodeći u pitanje mogućnost produžetka mjere, porezni programi moraju se ograničiti na najviše deset godina. Ako se nakon deset godina program produlji, država EFTA-e mora provesti novu *ex-ante* ocjenu, zajedno s ocjenom njegove učinkovitosti u razdoblju njegove provedbe.
125. U svojoj analizi Tijelo će uzeti u obzir posebna svojstva relevantnih nacionalnih poreznih sustava i porezne poticaje koji već postoje u državi EFTA-e, kao i uzajamno djelovanje tih poticaja, namijenjena borbi protiv poreznih prijevara i utaje. Isto se tako mora osigurati valjana primjena pravila o razmjeni poreznih informacija među poreznim upravama u cilju sprječavanja poreznih prijevara i utaje.
126. Porezne pogodnosti moraju biti otvorene svim ulagačima koji ispunjavaju potrebne kriterije, bez diskriminacije u pogledu njihova mjesta osnivanja i pod uvjetom da dotična država EFTA-e ispunjuje minimalne standarde dobrog upravljanja u poreznim stvarima. Države EFTA-e stoga bi trebale osigurati odgovarajući publicitet u pogledu područja primjene i tehničkih parametara mjere. Navedeno bi trebalo uključivati potrebne gornje granice i ograničene granične vrijednosti koje definiraju maksimalnu pogodnost koju bi svaki pojedinačni ulagač mogao ostvariti kao rezultat mjere te maksimalan iznos ulaganja koje se može plasirati u pojedinačne prihvatljive poduzetnike.

3.4.4 Uvjeti za mjere kojima se pruža podrška alternativnim tržišnim platformama

127. Što se tiče mjera potpore kojima se pruža podrška alternativnim trgovinskim platformama izvan ograničenja utvrđenih Uredbom o općem skupnom izuzeću, subjekt platforme mora osigurati poslovni plan kojim dokazuje da platforma uz potporu može postati samoodrživa za manje od deset godina. Štoviše, uz prijavu se moraju dostaviti i vjerojatni odstupajući scenariji u odnosu na situacije s kojima bi se poduzetnici koji žele trgovati suočili ako platforma ne bi postojala, u pogledu dostupnosti potrebnih sredstava.
128. Tijelo će biti naklonjeno alternativnim trgovinskim platformama koje osnuje nekoliko država EFTA-e i koje posluju u nekoliko država EFTA-e jer bi one mogle biti posebno učinkovite i privlačne privatnim ulagačima, posebice institucionalnim ulagačima.
129. Za postojeće platforme, predloženom poslovnom strategijom platforme mora se pokazati da zbog stalnog nedostatka uvrštavanja, a stoga i zbog nedostatne likvidnosti, dotična platforma treba kratkoročnu podršku, unatoč svojoj dugoročnoj održivosti. Tijelo će pozitivno smatrati potporu za uspostavu alternativne trgovinske platforme u državama EFTA-e u kojima takva platforma ne postoji. Ako je alternativna trgovinska platforma kojoj će biti pružena podrška potplatforma ili društvo kćer postojeće burze, Tijelo će posebnu pažnju posvetiti procjeni nedostatka financiranja s kojim bi se takva potplatforma mogla suočiti.

3.5. Učinak poticaja potpore

130. Državna potpora može se smatrati u skladu sa Sporazumom o EGP-u samo ako ima učinak poticaja na takav način da on poduzima aktivnosti koje ne bi poduzeo bez potpore ili bi ih zbog tržišnog nedostatka poduzimao u ograničenoj mjeri. Na razini prihvatljivih poduzetnika, učinak poticaja nastaje kada krajnji korisnik može dobiti financijska sredstva koja mu inače ne bi bila na raspolaganju u smislu oblika, iznosa i trenutka.
131. Mjerom rizičnog financiranja moraju se potaknuti tržišni ulagači na financiranje potencijalno održivih prihvatljivih poduzetnika iznad trenutnog stanja i/ili na preuzimanje dodatnog rizika. Smatra se da mjera rizičnog financiranja ima učinak poticaja ako se mjerom rizičnog financiranja mobilizira ulaganja iz tržišnih izvora tako da ukupna sredstva osigurana prihvatljivom poduzetniku premašuju proračun mjere. Dakle, ključni element pri odabiru financijskih posrednika i upravitelja fondova trebala bi biti njihova sposobnost mobilizacije dodatnog privatnog ulaganja.

132. Procjena učinka poticaja blisko je povezana s procjenom tržišnog nedostatka, o čemu je bila riječ u odjeljku 3.3. Nadalje, sposobnost mjere da se postigne učinak poluge u konačnici ovisi o obliku mjere u pogledu omjera rizičnosti i uspješnosti između javnih i privatnih pružatelja financijskih sredstava što je također blisko povezano s pitanjem primjerenosti mjere državne potpore za rizično financiranje (vidjeti navedeni odjeljak 3.4.). Dakle, ako je ispravno utvrđen tržišni nedostatak i mjera ima odgovarajući oblik, može se pretpostaviti da je prisutan učinak poticaja.

3.6. Razmjernost potpore

133. Kako bi ostvarila relevantne ciljeve politike, državna potpora mora biti razmjerna tržišnom nedostatku na koji se odnosi. Mora biti ekonomično oblikovana, u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja. Kako bi se mjera potpore smatrala razmjernom, potpora mora biti ograničena na strogo potrebni minimum potreban za privlačenje sredstava s tržišta radi zatvaranja utvrđenog jaza u financiranju, bez stvaranja nepotrebnih prednosti.
134. U pravilu se na razini krajnjeg korisnika rizično financiranje smatra razmjernim ako je ukupni iznos sindiciranog financiranja (javnog i privatnog) osiguranog na temelju mjere rizičnog financiranja ograničen na vrijednost jaza u financiranju utvrđenog u *ex-ante* procjeni. Na razini ulagača, potpora mora biti ograničena na minimum potreban za privlačenje privatnog kapitala kako bi se ostvario minimalni učinak poluge i premostio jaz u financiranju.

3.6.1. Uvjeti za financijske instrumente

135. Mjerom se mora osigurati ravnoteža između povlaštenih uvjeta koji se nude financijskim instrumentom kako bi se u najvećoj mjeri povećao učinak poluge a istodobno riješio utvrđeni tržišni nedostatak te potreba da se instrumentom ostvari dostatan financijski povrat kako bi ostala operativno održiva.
136. Prava priroda i vrijednost poticaja moraju biti utvrđene u otvorenom i nediskriminirajućem postupku odabira financijskih posrednika te upravitelja fondova i ulagača. Ako su asimetrični povrati usklađeni s rizicima ili raspodjela gubitaka utvrđeni u jednom takvom postupku, Tijelo smatra da i financijski instrument treba smatrati razmjernim te da odražava pravednu stopu povrata (PSP). Ako su upravitelji fondova odabrani u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem pozivu u kojem se u okviru postupka odabira od njih zahtijevalo da dostave svoju bazu ulagača, smatra se da su privatni ulagači odabrani na prikladan način.
137. U slučaju zajedničkog ulaganja javnog fonda i privatnih ulagača koji sudjeluju na razini pojedinačnog posla, potonje bi za svaku transakciju trebalo odabrati u odvojenom natjecateljskom postupku, što je poželjan način utvrđivanja PSP-a.
138. Ako privatni ulagači nisu odabrani u takvom procesu (na primjer zato što se postupak odabira pokazao neučinkovitim ili natječaj njime nije uspješno zaključen), PSP mora utvrditi neovisni stručnjak na temelju analize ključnih točaka tržišta i tržišnog rizika, metodologijom vrednovanja diskontiranog toka novca, kako bi se izbjegle prekomjerne naknade ulagačima. Na toj osnovi neovisni stručnjak mora izračunati najmanju moguću razinu PSP-a i tome dodati odgovarajuću maržu koja odražava rizike.
139. U takvom slučaju moraju postojati odgovarajuća pravila imenovanja neovisnog stručnjaka. U najmanju ruku, stručnjak mora biti licenciran za pružanje takvih savjeta, registriran pri relevantnom stručnom udruženju, postupati u skladu s etičkim i profesionalnim pravilima tih udruženja, biti neovisan i snositi odgovornost za točnost svojeg stručnog mišljenja. U pravilu se neovisni stručnjaci biraju u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem postupku odabira. Uslugama istog neovisnog stručnjaka ne može se koristiti dva puta u razdoblju od tri godine.
140. U smislu navedenog, oblik mjere može sadržavati različita ulaganja s asimetričnom podjelom dobiti ili vremenski asimetrična javna i privatna ulaganja, sve dok je očekivani povrat usklađen s rizicima za privatne ulagače ograničen na PSP.

141. U pravilu, Tijelo smatra da ekonomska usklađenost interesa država EFTA-e i financijskih posrednika ili, prema potrebi, njihovih upravitelja može svesti potporu na najmanju mjeru. Ti interesi moraju biti usklađeni u pogledu ostvarenja specifičnih ciljeva politike i u pogledu financijskih rezultata za javno ulaganje u instrument.
142. Financijski posrednik ili upravitelj fonda mogu ulagati zajedno s državom EFTA-e, sve dok su uvjeti takvog zajedničkog ulaganja takvi da se njima izbjegava svaki mogući sukob interesa. Takvo zajedničko ulaganje moglo bi biti poticaj upravitelju da uskladi svoje odluke o ulaganju s utvrđenim ciljevima politike. Sposobnost upravitelja da osigura ulaganje iz vlastitih sredstava može biti jedan od kriterija za odabir.
143. Naknada financijskim posrednicima ili upraviteljima fondova mora, ovisno o vrsti mjere rizičnog financiranja, sadržavati godišnju naknadu za upravljanje te poticaje za postignute rezultate, kao što je udjel u dobiti.
144. Komponenta ovisnosti o rezultatima mora biti značajna i osmišljena tako da se nagradi financijska uspješnost te ostvarenje unaprijed utvrđenih specifičnih ciljeva politike. Poticaji povezani s politikom moraju biti usklađeni s financijskim poticajima uspješnosti koji su potrebni kako bi se osigurao učinkovit odabir prihvatljivih poduzetnika u koje će se ulagati. Osim toga, Tijelo će uzeti u obzir i moguće kaznene mjere predviđene ugovorom između države EFTA-e i financijskog posrednika koje se primjenjuju ako definirani ciljevi politike nisu ostvareni.
145. Razinu naknade za postignute rezultate treba obrazložiti na temelju prakse predmetnog tržišta. Upravitelji se moraju nagraditi ne samo za uspješnu isplatu i iznos prikupljenog privatnog kapitala, nego i za uspješan povrat ulaganja, kao što su prihodi i kapitalni primici iznad određene minimalne stope povrata ili zahtijevane stope.
146. Ukupne naknade za upravljanje ne smiju premašiti troškove poslovanja i upravljanja potrebne za izvršenje predmetnog financijskog instrumenta, uz prihvatljivu dobit, u skladu s tržišnom praksom. Naknade ne smiju uključivati troškove ulaganja.
147. Budući da financijski posrednici ili njihovi upravitelji, prema potrebi, moraju biti odabrani u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem pozivu, ukupna struktura naknade može se ocijeniti u okviru bodovanja tog postupka odabira, a najveća moguća naknada može se utvrditi slijedom takvog odabira.
148. U slučaju neposrednog imenovanja zaduženog subjekta, Tijelo smatra da godišnja naknada za upravljanje u načelu ne bi trebala premašiti 3 % kapitala koji se unosi u subjekt, pri čemu su isključeni poticaji za uspješnost.

3.6.2. Uvjeti za porezne instrumente

149. Ukupno ulaganje za svakog poduzetnika koji je korisnik ne može premašiti najveći iznos utvrđen odredbom o rizičnom financiranju Uredbe o općem skupnom izuzeću.
150. Neovisno o vrsti porezne olakšice, prihvatljivi udjeli ili dionice moraju biti obične dionice punog rizika krajnjeg korisnika koje je novoizdao prihvatljivi poduzetnik kako je utvrđen u *ex-ante* procjeni i moraju se držati najmanje tri godine. Olakšice ne mogu dobiti ulagači koji nisu neovisni od društva u koje se ulaže.
151. U slučaju poreznih olakšica za porez na dohodak, ulagači koji osiguravaju sredstva prihvatljivim poduzetnicima mogu dobiti olakšicu u visini razumnog postotka iznosa uloženog u prihvatljive poduzetnike, pod uvjetom da nije premašena obveza poreza na dohodak ulagača prije poreznog programa. Tijelo smatra da je ograničenje porezne olakšice na 30 % uloženog iznosa prihvatljivo. Gubici ostvareni prodajom udjela ili dionica mogu se prebiti s porezom na dohodak.
152. U slučaju porezne olakšice na dividende, svaka dividenda ostvarena od kvalificiranih dionica može u cijelosti biti oslobođena poreza na dohodak. Slično tome, u slučaju porezne olakšice za kapitalne dobitke, svaka dobit ostvarena prodajom kvalificiranih udjela ili dionica može biti u cijelosti oslobođena od poreza na kapitalne dobitke. Štoviše, obveza poreza na kapitalne dobitke od prodaje kvalificiranih udjela može se odgoditi ako je ponovno uložena u kvalificirane udjele unutar jedne godine.

3.6.3. Uvjeti za alternativne trgovinske platforme

153. Radi odgovarajuće analize razmjernosti potpore subjektu koji upravlja alternativnom trgovinskom platformom može se dodijeliti državna potpora za pokriće do 50 % troškova ulaganja za uspostavljanje takve platforme.
154. U slučaju poreznih poticaja korporativnim ulagačima, Tijelo će mjeru procijeniti u usporedbi s uvjetima koji su u ovim Smjernicama utvrđeni za porezne instrumente.

3.7. Izbjegavanje nepotrebnih negativnih učinaka na tržišno natjecanje i trgovinu

155. Mjera državne potpore mora biti oblikovana tako da ograničava narušavanje tržišnog natjecanja u EGP-u. Negativni učinci moraju biti uravnoteženi s ukupnim pozitivnim učinkom mjere. U slučaju mjera rizičnog financiranja, treba procijeniti moguće negativne učinke na svakoj razini na kojoj bi potpora mogla biti prisutna: ulagači, financijski posrednici i njihovi upravitelji te krajnji korisnici.
156. Kako bi Tijelo moglo procijeniti vjerojatne negativne učinke, država EFTA-e može dostaviti, kao dio *ex-ante* ocjene, svaku studiju koja joj je na raspolaganju, kao i *ex-post* ocjene provedene za slične programe, u pogledu prihvatljivih poduzetnika, struktura financiranja, parametara oblika i geografskog područja.
157. Prvo, na razini tržišta za pružanje rizičnih financijskih sredstava, državna potpora može dovesti do istiskivanja privatnih ulagača. Time bi se mogli umanjiti poticaji privatnim ulagačima za osiguranje sredstava prihvatljivim poduzetnicima i potaknuti ih na čekanje dok država ne osigura potporu za takva ulaganja. Taj rizik postaje značajniji što je veći iznos ukupnog financiranja krajnjih korisnika, što su veći ti poduzetnici koji su korisnici i što je naprednija faza njihova razvoja jer u tim okolnostima privatno financiranje postaje progresivno dostupnije. Štoviše, državna potpora ne bi trebala ukloniti uobičajeni poslovni rizik ulaganja koji bi ulagači preuzeli čak i u nedostatku državne potpore. Međutim, u mjeri u kojoj je tržišni nedostatak odgovarajuće definiran manje je vjerojatno da će mjera rizičnog financiranja dovesti do takvog istiskivanja.
158. Drugo, na razini financijskih posrednika, potpora može imati učinak narušavanja u smislu uvećanja ili održavanja tržišne snage posrednika, na primjer tržišta u određenoj regiji. Čak i kada potpora neposredno ne uvećava tržišnu snagu financijskog posrednika, može do toga posredno dovesti obeshrabrujući širenje postojećih tržišnih natjecatelja, potičući njihov izlazak ili obeshrabrujući ulazak novih natjecatelja.
159. Cilj mjera rizičnog financiranja moraju biti poduzetnici usmjereni rastu koji ne mogu privući odgovarajuću razinu financiranja iz privatnih izvora, ali bi mogli postati održivi uz državnu potporu za rizično financiranje. Međutim, mjera kojom se osigurava uspostava javnog fonda čija strategija ulaganja ne dokazuje održivost prihvatljivih poduzetnika u dovoljnoj mjeri vjerojatno neće zadovoljiti test uravnoteženja jer bi u takvom slučaju rizično financijsko ulaganje moglo dosegnuti iznos subvencije.
160. Budući da su uvjeti o komercijalnom upravljanju i donošenju odluka vođenom ostvarenjem dobiti iz odredbi o rizičnom financiranju u Uredbi o općem skupnom izuzeću nužni kako bi se osiguralo da se odabir poduzetnika koji su krajnji korisnici temelji na komercijalnoj logici, ovim se Smjernicama ne može odstupiti od tih uvjeta, čak ni onda kada su u mjeru uključeni javni financijski posrednici.
161. Investicijski fondovi malih razmjera ograničenog regionalnog fokusa i bez odgovarajućih upravljačkih rješenja analizirat će se kako bi se izbjegao rizik održavanja neučinkovitih tržišnih struktura. Regionalni programi rizičnog financiranja mogli bi, zbog nedovoljne diversifikacije povezane s nedovoljnim brojem prihvatljivih poduzetnika kao ciljeva ulaganja, biti nedostatnih razmjera i područja primjene, što bi moglo umanjiti učinkovitost takvih fondova i dovesti do odobravanja potpora manje održivim društvima. Takva bi ulaganja mogla narušiti tržišno natjecanje i donijeti nepravedne prednosti za neke poduzetnike. Štoviše, takvi bi fondovi mogli biti manje privlačni privatnim, posebno institucionalnim, ulagačima jer bi ih oni mogli smatrati sredstvom koje služi ciljevima regionalne politike, a ne održivom poslovnim prilikom kojom se nude prihvatljivi povrti od ulaganja.
162. Treće, na razini krajnjih korisnika, Tijelo će procijeniti je li se mjerom narušilo tržište proizvoda na kojima se ti poduzetnici natječu. Na primjer, mjerom se može narušiti tržišno natjecanje ako su joj cilj društva u sektorima koji ostvaruju slabe rezultate. Značajno povećanje kapaciteta potaknuto državnim potporom na tržištu koje

ostvaruje slabe rezultate može, posebno, nepropisno narušiti tržišno natjecanje jer bi stvaranje ili održavanje prekapacitiranosti moglo dovesti do smanjenja profitnih marži, snižavanja ulaganja tržišnih natjecatelja ili čak do njihova izlaska s tržišta. Ono bi također moglo spriječiti ulazak društava na tržište. Navedenim se stvaraju neučinkovite tržišne strukture koje su, dugoročno gledano, štetne i za potrošače. Kada tržište u ciljnim sektorima raste, tada je obično manje razloga za brigu da će potpora negativno utjecati na dinamiku poticaja ili da će nepropisno otežati izlazak s tržišta ili ulazak na tržište. Stoga će Tijelo, u svjetlu potencijalne potražnje, analizirati razinu proizvodnih kapaciteta u određenom sektoru. Kako bi Tijelo moglo provesti takvu procjenu, država EFTA-e mora naznačiti je li mjera rizičnog financiranja specifična za sektor ili se njome, u usporedbi s ostalima, prednost daje određenim sektorima.

163. Državna potpora može onemogućiti učinkovite ishode tržišnih mehanizama, nagrađivanjem najučinkovitijih proizvođača i izlaganjem pritisku onih manje učinkovitih u cilju unaprjeđenja, restrukturiranja ili izlaska s tržišta. Ako neučinkoviti poduzetnici dobiju potporu, time se može spriječiti ulazak ili širenje na tržištu drugih poduzetnika i može oslabiti poticaj koji tržišni natjecatelji dobivaju za inovativnost.
164. Tijelo će isto tako procijeniti sve moguće učinke premještanja poduzeća. U tom pogledu Tijelo će analizirati potiču li regionalni fondovi premještanje poduzeća u EGP-u. Ako su aktivnosti financijskog posrednika fokusirane na regiju koja ne prima pomoć i graniči s regijom koja prima pomoć ili regijom s većim intenzitetom potpora od ciljne regije, izraženiji je rizik takvog narušavanja. Regionalna mjera za rizično financiranje fokusirana samo na neke sektore mogla bi također negativno djelovati na premještanje poduzeća.
165. Ako mjera ima negativne učinke, država EFTA-e mora utvrditi načine za svođenje takvih narušavanja na najmanju mjeru. Na primjer, država EFTA-e može dokazati da će negativni učinci biti ograničeni na minimum, uzimajući u obzir, na primjer, vrijednost ukupnog iznosa ulaganja, vrstu i broj korisnika i svojstva ciljnih sektora. Pri uravnoteženju pozitivnih i negativnih učinaka, Tijelo će uzeti u obzir i opseg pozitivnih učinaka.

3.8. Transparentnost

166. Države EFTA-e moraju na središnjem web-mjestu, na državnoj ili regionalnoj razini, objaviti sljedeće informacije:
  - i. tekst programa potpora i njegove provedbene odredbe;
  - ii. nadležno tijelo koje ih dodjeljuje;
  - iii. ukupan iznos sudjelovanja države EFTA-e u mjeri;
  - iv. ime ili naziv zaduženog subjekta, ako je primjenjivo, te imena ili nazive odabranih financijskih posrednika;
  - v. ime ili naziv poduzetnika kojem se mjerom pruža potpora, uključujući podatke o vrsti poduzetnika (MSP, malo poduzeće srednje tržišne kapitalizacije, inovativno poduzeće srednje tržišne kapitalizacije); regiju (na statističkoj regiji razine 2 ⁽³⁰⁾) u kojoj se poduzetnik nalazi; glavni gospodarski sektor u kojem korisnik obavlja svoju djelatnost na razini skupine NACE; oblik i iznos ulaganja. Od takvog se zahtjeva može odstupiti u pogledu MSP-ova koji nisu proveli nikakvu komercijalnu prodaju na bilo kojem tržištu i ulaganja u poduzetnika koji je krajnji korisnik manja od 200 000 EUR;
  - vi. u slučaju poreznih programa rizičnog financiranja, ime ili naziv korporativnih ulagača koji su korisnici ⁽³¹⁾ te iznos ostvarene porezne olakšice u slučajevima kad potonja iznosi više od 200 000 EUR. Taj iznos može iznositi do 2 milijuna EUR. Takve informacije moraju se objaviti nakon donošenja odluke o dodjeli potpore, moraju se čuvati najmanje deset godina i moraju bez ograničenja biti dostupne javnosti. ⁽³²⁾

⁽³⁰⁾ Pojam „Statistička regija” koristi se umjesto akronima „NUTS” u odgovarajućim Smjernicama Komisije. Akronim NUTS izveden je iz „Nomenklature prostornih jedinica za statistiku” (engl. *Nomenclature of Territorial Units for Statistics*) prema Uredbi (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21.6.2003., str. 1.). Ta uredba nije uvrštena u Sporazum o EGP-u. Međutim, u svrhu postizanja zajedničkih definicija u sve većoj potražnji za statističkim informacijama na regionalnoj razini, Statistički ured Europske unije, Eurostat te nacionalne institucije zemalja kandidatkinja i EFTA dogovorili su se da bi se statističke regije uspostavile na sličan način kao i razvrstavanje prema NUTS-u.

⁽³¹⁾ Navedeno se ne odnosi na privatne ulagače koji su fizičke osobe.

⁽³²⁾ Navedene informacije treba redovito ažurirati (na primjer, svakih šest mjeseci) i trebaju biti raspoložive u oblicima koji nisu predmetom vlasničkih prava.

3.9. Kumulacija

167. Potpore za rizično financiranje mogu se zbrajati s bilo kojom drugom mjerom državne potpore s prihvatljivim troškovima koje je moguće utvrditi.
168. Potpore za rizično financiranje mogu se zbrajati s drugim državnim potporama bez prihvatljivih troškova koje je moguće utvrditi ili *de minimis* potporom, do najvišeg relevantnog praga ukupnog financiranja koji se u posebnim okolnostima svakog slučaja utvrđuje Uredbom o skupnom izuzeću ili odlukom koju donese Tijelo.
169. Sredstva EFTA-e kojima centralno upravljaju institucije, agencije, zajednička poduzeća ili druga tijela EFTA-e koja nisu izravno ili neizravno pod nadzorom država EFTA-e ne predstavljaju državne potpore. Kada se takva sredstva EFTA-e kombiniraju s državnom potporom, samo se potonje uzima u obzir kada se utvrđuje jesu li poštovani prijavljeni pragovi i maksimalni iznosi potpore, uz uvjet da ukupni iznos državnih sredstava dodijeljenih u vezi s jednakim prihvatljivim troškovima ne premašuje najpovoljniju stopu financiranja propisanu u važećim pravilima prava EGP-a.

4. OCJENJIVANJE

170. Kako bi se dodatno osiguralo ograničeno narušavanje tržišnog natjecanja i trgovine, Tijelo može zatražiti ograničeno trajanje nekih programa i njihovu ocjenu, koja se temelji na sljedećim čimbenicima:
- a) učinkovitost mjere potpore u smislu njezinih unaprijed utvrđenih općih i specifičnih ciljeva i pokazatelja; i
  - b) učinak mjere rizičnog financiranja na tržišta i tržišno natjecanje.
171. Može se pokazati potrebnom ocjena sljedećih programa potpora:
- (a) velikih programa;
  - (b) programa regionalnog fokusa;
  - (c) programa uskog sektorskog fokusa;
  - (d) izmijenjenih programa, ako izmjena utječe na kriterije prihvatljivosti, iznos ulaganja ili financijske parametre oblikovanja; ocjena se može dostaviti kao dio prijave;
  - (e) programa koji sadržavaju nova svojstva;
  - (f) programa za koje to Tijelo zatraži u svojoj odluci o odobrenju mjere, u smislu njezinih mogućih negativnih učinaka.
172. Ocjenjivanje mora obaviti stručnjak neovisan o tijelu koje dodjeljuje državnu potporu na temelju zajedničke metodologije ⁽³³⁾ i mora se objaviti. Ocjena se mora dostaviti Tijelu u odgovarajućem roku kako bi se omogućila procjena mogućeg produljenja programa potpore, a u svakom slučaju nakon završetka programa. Precizan opseg i metodologija ocjenjivanja koje će se obaviti definirat će se odlukom o odobrenju programa potpore. U svakoj sljedećoj mjeri potpore sličnih ciljeva moraju se uzeti u obzir rezultati te ocjene.

5. ZAVRŠNE ODREDBE

5.1. Produljenje valjanosti Smjernica o rizičnom kapitalu

173. Smjernice Tijela za promicanje ulaganja rizičnog kapitala u mala i srednja poduzeća na snazi su do 30. lipnja 2014.

5.2. Primjenjivost pravila

174. Tijelo će načela utvrđena u ovim Smjernicama primjenjivati pri procjeni sukladnosti svih potpora za rizično financiranje koje će se dodijeliti od 1. srpnja 2014. do 31. prosinca 2020.

⁽³³⁾ Takvu zajedničku metodologiju može osigurati Tijelo.

175. Potpore rizičnom kapitalu koje su nezakonito dodijeljene ili će biti dodijeljene prije 1. srpnja 2014. procijenit će se u skladu s pravilima na snazi na dan dodjele potpore.
176. U cilju zaštite legitimnih očekivanja privatnih ulagača, u slučaju programa rizičnog financiranja kojima se predviđa dodjela državnih sredstava fondovima privatnog vlasničkog kapitala, primjena pravila na mjeru rizičnog financiranja određena je danom dodjele državnih sredstava fondovima privatnog vlasničkog kapitala, koji je dan potpisivanja sporazuma o financiranju.

5.3. Prikladne mjere

177. Tijelo smatra da će provođenje trenutačnih Smjernica dovesti do značajnih promjena načelima procjene za potpore rizičnom kapitalu u državama EFTA-e. Nadalje, u smislu promijenjenih ekonomskih i socijalnih uvjeta, čini se potrebnim revidirati daljnje obrazlaganje i učinkovitost svih programa potpore rizičnom kapitalu. Iz tih razloga Tijelo državama EFTA-e predlaže sljedeće odgovarajuće mjere u skladu s dijelom I. člankom 1. stavkom 1. Protokola 3. uz Sporazum o nadzoru i sudu:
- (a) države EFTA-e dužne su izmijeniti, prema potrebi, svoje postojeće programe potpore rizičnom kapitalu kako bi ih uskladile s ovim Smjernicama u roku od šest mjeseci nakon njihova objavljivanja;
  - (b) države EFTA-e pozivaju se da daju svoju jasnu neuvjetovanu suglasnost na te predložene odgovarajuće mjere u roku od dva mjeseca od dana objavljivanja ovih Smjernica; u nedostatku odgovora Tijelo pretpostavlja da se predmetna država EFTA-e ne slaže s predloženim mjerama.
178. U cilju zaštite legitimnih očekivanja privatnih ulagača, države EFTA-e nisu dužne poduzimati prikladne mjere u pogledu programa potpore rizičnom kapitalu u korist malih i srednjih poduzeća ako su državna sredstva dodijeljena fondovima privatnog vlasničkog kapitala, što je na dan potpisivanja sporazuma o financiranju, prije dana objavljivanja ovih Smjernica i ako su ostali uvjeti predviđeni u sporazumu o financiranju nepromijenjeni. Ti financijski posrednici mogu i nakon toga nastaviti poslovati i ulagati u skladu sa svojim izvornim strategijama ulaganja, sve do prestanka trajanja predviđenog u sporazumu o financiranju.

5.4. Izvješćivanje i praćenje

179. U skladu s dijelom II. člankom 21. Protokola 3. uz Sporazum o nadzoru i sudu, u vezi s člancima 5. i 6. Odluke br. 195/04/COL, države EFTA-e moraju Tijelu podnositi godišnja izvješća.
180. Države EFTA-e moraju voditi detaljnu evidenciju o svim mjerama potpore. Takva evidencija mora sadržavati sve podatke potrebne za utvrđivanje jesu li bili ispunjeni svi uvjeti u pogledu prihvatljivosti i najvećih iznosa ulaganja. Navedena evidencija mora se čuvati deset godina od dana dodjele potpore i na zahtjev se mora dostaviti Tijelu.

5.5. Revizija

181. Tijelo može bilo kada odlučiti revidirati ili izmijeniti ove Smjernice bude li to potrebno iz razloga koji se odnose na politiku tržišnog natjecanja ili kako bi se u obzir uzele druge politike EGP-a i međunarodne obveze, razvoj tržišta ili iz bilo kojeg drugog opravdanog razloga.
-

ISPRAVCI

Ispravak Provedbene odluke Komisije 2014/844/EU, Euratom od 26. studenoga 2014. o odobrenju Malti da primjenjuje određene približne procjene za izračun osnovice vlastitih sredstava od PDV-a

(Službeni list Europske unije L 343 od 28. studenoga 2014.)

Stranica 33, preambula:

umjesto: „uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1553/89 od 29. svibnja 1989. o konačnom jedinstvenom režimu ubiranja vlastitih sredstava koja proizlaze iz poreza na dodanu vrijednost ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 6. stavak 3. drugu alineju,

budući da:”;

treba stajati: „uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1553/89 od 29. svibnja 1989. o konačnom jedinstvenom režimu ubiranja vlastitih sredstava koja proizlaze iz poreza na dodanu vrijednost ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 6. stavak 3. drugu alineju,

nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom za vlastita sredstva,

budući da:”.

Ispravak Provedbene odluke Komisije 2014/847/EU, Euratom od 26. studenoga 2014. o izmjeni Odluke 90/176/Euratom, EEZ o odobrenju Francuskoj da ne uzima u obzir određene kategorije transakcija i da primjenjuje određene približne procjene za izračun osnovice vlastitih sredstava od PDV-a

(Službeni list Europske unije L 343 od 28. studenoga 2014.)

Na stranici 39., u preambuli:

umjesto: „uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1553/89 od 29. svibnja 1989. o konačnom jedinstvenom režimu ubiranja vlastitih sredstava koja proizlaze iz poreza na dodanu vrijednost ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 6. stavak 3. drugu alineju,

budući da:”;

treba stajati: „uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1553/89 od 29. svibnja 1989. o konačnom jedinstvenom režimu ubiranja vlastitih sredstava koja proizlaze iz poreza na dodanu vrijednost ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 6. stavak 3. drugu alineju,

nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom za vlastita sredstva,

budući da:”.

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR